

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

75'inci Birleşim 21 Nisan 2021 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	271
II.- GELEN KÂĞITLAR	274
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	277
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	277:280
1.- İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı'nın, ata tohumlarına ilişkin gündem dışı konuşması	277:278
2.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır'ın beklentilerine ilişkin gündem dışı konuşması	278:279
3.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	279:280

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pandemide alınan tedbirlere ilişkin açıklaması	281
2.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa Büyükşehir Belediyesinin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı afişlerine ilişkin açıklaması	281
3.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 3 Bakanın görevden alınmasına ilişkin açıklaması	281
4.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki Karayolları Genel Müdürlüğü çalışmalarına ilişkin açıklaması	281:282
5.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Belen-Antakya arası otoyolun yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması	282
6.- Kırıkkale Mileltekili Halil Öztürk'ün, Kırıkkale Silah Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'ne ilişkin açıklaması	282
7.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, yerli ve millî savunma sanayisi hamlesine ilişkin açıklaması	282
8.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, pandemide spor kulüplerinin ve spor emekçilerinin durumuna ilişkin açıklaması	283
9.- Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun, CHP Çanakkale İl Başkanının Covid'le ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	283
10.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, suççeği aşısı temininde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması	283
11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'daki kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin açıklaması	284
12.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas Belediyesinin esnafa yaptığı yardımlara ve Demir Grup Sivasspor'un başarılarının devamını dilediğine ilişkin açıklaması	284
13.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Isparta'nın sorunlarına ilişkin açıklaması	284:285
14.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, AK PARTİ iktidarının kadın girişimcilerle kurulan kooperatifler arasında ayrımcılık yaptığına ilişkin açıklaması	285
15.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'in turizm değerlerine ilişkin açıklaması	285

- 16.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yeni atanan bakanları tebrik ettiğine; Çeçen lider Cahar Dudayev'in 25'inci ölüm yıl dönümüne, Avrupa Güreş Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları kutladığına, Mersin Çamlıyayla'da Nutuk'un okullarda dağıtılmasının yasaklanmasına, bazı belediyelerde yurt dışına insan kaçakçılığı yapılmasına ve Zonguldak'ın sorunlarına ilişkin açıklaması 286:287
- 17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, yeni atanan bakanları tebrik ettiğine, Çeçen lider Cahar Dudayev'in 25'inci ölüm yıl dönümüne, 21-28 Nisan Ebeler Haftası'na ve Kemal Tahir'in 48'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması 287:288
- 18.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, elektrik şirketlerine yapılacak yardımın faturalara yansıtılmasını kınadıklarına, İçişleri Bakanlığının kısmi kapanma genelgesinin neden yurttaşlara eşit uygulanmadığını öğrenmek istediğine, Sağlık Bakanlığının aşılama sürecini şeffaf sürdürmesi gerektiğine, iktidarın yanlış pandemi yönetiminin insanların ruh sağlığını etkilediğine ve görevden alınan Sağlık Bakan Yardımcısı Emine Alp Meşe ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan hakkında soruşturma açılması gerektiğine ilişkin açıklaması 288:290
- 19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, yeni atanan bakanları tebrik ettiğine, bu sistemde bakanların siyasi denetime tabi tutulmadığına, AK PARTI'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesiyle kadın bakan sayısının 1'e indiğine, Hayvan Hakları Yasası'nın çıkarılması gerektiğine, Kemal Tahir'in 48'inci ölüm yıl dönümüne, Avrupa Güreş Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları kutladığına, CHP Çanakkale İl Başkanının Covid'le ilgili ifadesinin yanlışlıkla yazıldığına ve düzeltildiğine, Mersin Çamlıyayla'da Nutuk'un okullarda dağıtılmasının yasaklanmasına, Merkez Bankası Başkanının Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirmesi gerektiğine, Yozgat Şehir Hastanesine açılan serbest eczanelere ve KAYI Holding işçilerinin mağdur olduğuna ilişkin açıklaması 290:292
- 20.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Avrupa Güreş Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları kutladığına, Kemal Tahir'in 48'inci ölüm yıl dönümüne, Pakistan'ın millî şairi Muhammed İkbâl'in vefatının 83'üncü yıl dönümüne, yeni atanan bakanları tebrik ettiğine, Mersin Çamlıyayla'da Nutuk'un okullarda dağıtılmasının yasaklanmasıyla ilgili soruşturma açıldığına, Mehmet Muş'un bakanlığının kendilerini gururlandırdığına ve kadınlarla ilgili konuşacak en son partinin CHP olduğuna ilişkin açıklaması 293:294
- 21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 294:295

22.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	304:305
23.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	319
24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar'da AK PARTİ İl Başkanlığının kişisel sağlık verilerinin gizliliğini ihlal ettiğine ilişkin açıklaması	328
25.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kısa çalışma ödeneğinin yıl sonuna kadar uzatılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması	338
26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, kısa çalışma ödeneğinin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmasının işçiye yapılan büyük bir haksızlık olduğuna ilişkin açıklaması	338
27.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, coronanın dört hafta tam kapanma olmadan önlenemeyeceğine ilişkin açıklaması	353
28.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Yerköy'deki pancar çiftçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	354
29.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, İstanbul Sözleşmesi'ni iptal edenlerin kadın cinayetlerinden sorumlu olduğuna ilişkin açıklaması	354
30.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Meclisteki itfaiye araçlarının yenilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	354
31.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehirli çiftçilerin IPARD tarımsal desteğinden yararlandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması	355
32.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin Çamlıyayla'da Nutuk'un okullarda dağıtılmasının yasaklanmasıyla ilgili soruşturma başlatıldığına ilişkin açıklaması	355
33.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 253 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin sağlayacağı faydalara ve bu çalışmaya emek verenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması	355:356

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

295,297

A) TEZKERELER

295:296,297

1.- Cumhurbaşkanlığının, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın görevine son verildiğine ve bu suretle boşalan Ticaret Bakanlığına Mehmet Muş'un, yeni kurulan Bakanlıklardan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Derya Yanık'ın ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına Vedat Bilgin'in atandıklarına ilişkin tezkeresi (3/1619)

295:296

2.- Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/1620) 297

VI.- ANT İÇME

296

1.- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin ve Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un ant içmesi 296

VII.- ÖNERİLER

298,305,316

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

298:304,305:312,
316:318

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı olarak görev ifa eden Fahrettin Altun'un hukuki statüsü, görev ve yetkisinin sınırları ve açıkça politize bir hâl almış faaliyetlerinin görüşülmesi amacıyla 21/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 298:304

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, motorlu kuryelerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 21/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 305:310

3.- CHP Grubunun, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve arkadaşları tarafından, belediyelerin amacı dışında geziler düzenleyerek insan kaçakçılığı yaptığı iddialarının araştırılması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 310:312,316:318

VIII.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

312,318

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın CHP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması

312:313

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

314:316

3.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

318

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

319,328,339,356

*A) KANUN TEKLİFLERİ*319:328,328:338,
339:353,356

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 253)

319:328,328:338,
339:353,356

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255)

356

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 171)

356

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01'de açılarak üç oturum yaptı.

Kars Milletvekili Ahmet Arslan, Kars'ta sağlık yatırımları ve sağlık sisteminin gelişimine,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, Tokat'taki yatırımlara,

Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş, Şırnak'ın sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesinin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türklerinin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 15-22 Nisan Dünya Turizm Haftası'na,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, fındık üreticilerinin sorunlarına,

Bursa Milletvekili Muhammet Müfit Aydın, bazı CHP'li siyasetçilerin ramazanla ilgili ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Çanakkale'deki pandemi vaka sayılarına,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Adana'nın Ceyhan ilçesinin Altıgözbekirli köyünün mera sorununa,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, kamu personeli ile avukatlara aşı önceliği verilmesi gerektiğine,

Bahkesir Milletvekili Ahmet Akın, öğretmen, öğrenci ve velilerin sağlık kaygılarının had safhada olduğuna,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Sivas'taki sosyal koruma desteklerine ve Demir Grup Sivasspor'a başarılar dilediğine,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, pandemi döneminde kafe ve kahvehane işletmecilerine destek verilmesi gerektiğine,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, Kırıkkaleli çiftçilerin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, servisçilerin sorunlarına,

Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş, bazı belediye ve valilikler iş birliğinde yurt dışına insan kaçakçılığı yapılmasına,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, Gaziantep'in Nurdağı ilçesindeki devlet hastanesinin ambulans sorununa,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, Tokat'ın Erbaa, Niksar ve Reşadiye ilçelerindeki maden arama ruhsatlarının gözden geçirilmesi gerektiğine,

Iğdır Milletvekili Habip Eksik, filyasyon çalışmasından dönerken kaza geçiren sağlık personeline geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve Iğdır'lı tır şoförü Hakan Akkuş'un mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın, eski Devlet Bakanı Ayvaz Gökdemir'in ve Profesör Doktor Oktay Sinanoğlu'nun ölüm yıl dönümlerine, Paralimpik Yüzme Dünya Serileri'nde ve Avrupa Judo Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları tebrik ettiğine, 15-21 Nisan Malazgirt Haftası'na, 15-22 Nisan Dünya Turizm Haftası'na ve Gümüşhane'nin sorunlarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Paralimpik Yüzme Dünya Serileri'nde ve Avrupa Judo Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları tebrik ettiğine, Rusya'nın ve Yunanistan'ın saldırgan tutumlarından vazgeçmeleri gerektiğine ve eski Malatya Belediye Başkanı ve Malatya Milletvekili Hamit Fendoğlu ile Profesör Doktor Oktay Sinanoğlu'nun ölüm yıl dönümlerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, emeklilerin bayram ikramiyesinin artırılması gerektiğine, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Şubat 2021 aylık bülteni verilerine ve cezaevlerinde yaşanan sorunlara,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Paralimpik Yüzme Dünya Serileri'nde ve Avrupa Judo Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları tebrik ettiğine, eski Malatya Belediye Başkanı ve Malatya Milletvekili Hamit Fendoğlu'nun ölüm yıl dönümüne, RTÜK'ün kuruluş yıl dönümüne, 128 milyar dolara ne olduğunu öğrenmek istediğine, pandemide esnafın durumuna ve emeklilerin bayram ikramiyesinin artırılması gerektiğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, ramazan ayının mübarek olmasını dilediğine, 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ölüm yıl dönümüne, hayatını kaybeden eski Başbakan ve Meclis Başkanı Yıldırım Akbulut'a, Profesör Doktor Ali Özek'e, Hüsnü Bayramoğlu'na ve Torbalı Belediye Başkanı Ramazan İsmail Uygur'a Allah'tan rahmet dilediğine, Paralimpik Yüzme Dünya Serileri'nde ve Avrupa Judo Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları tebrik ettiğine ve kaybolan 1 kuruş olmadığına ve tüm kayıtların devletin elinde olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, tekraren, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça;

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu,

Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız'ın, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu;

Üyeliklerinden istifa ettiklerine ilişkin yazılarının 20/4/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığı Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İYİ Parti Grubunun, 24/3/2021 tarihinde Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve arkadaşları tarafından, salgın konusunda yaşanan gerilimler durumunu acil olduğunu ve bir an önce önlemler alınarak gerekli düzenlemelerin ve çalışmaların yapılması zaruretini doğurduğundan, salgının yönetilememesinin ve Hükûmetin hedeflerini tutturamamasının sebeplerinin araştırılması, üçüncü dalganın daha da ağırlaşmadan durdurulması için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi ve aşı tedarikinde ve aşılama sürecinde yaşanan aksaklıklara çözümler bulunması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 20/4/2021 tarihinde Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve arkadaşları tarafından, kadın yoksulluğunun önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (12561 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Atatürk Orman Çiftliği'nin hukuksuzca yok edilmesinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3793) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İğdır Milletvekili Habip Eksik, Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, (2/3266) esas numaralı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda açık bulunan ve CHP Grubuna düşen 1 üyeliğe Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu,

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan ve AK PARTİ Grubuna düşen 1 üyeliğe Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız,

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan ve İYİ Parti Grubuna düşen 1 üyeliğe İstanbul Milletvekili Ahmet Çelik;

Seçildiler.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 253) görüşmelerine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlandı.

2'nci sırasında yer alan, Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 255),

3'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 171),

Görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Düzce'de yaşayan kanser hastalarının sorunlarına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Danışma Kurulunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 101'inci yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel gündemle görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanmasına ve bu toplantıda yapılacak görüşmelerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin grup başkanlarına onar dakika, grubu bulunmayan siyasi partilerin genel başkanlarına talepleri hâlinde beşer dakika süreyle söz verilmesine ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, 21 Nisan 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 19.05'te son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 129

21 Nisan 2021 Çarşamba

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığının yetersiz engelli personel istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43569)

2.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bir devre tatil sistemi ile ilgili CİMER'e yapılan şikayet sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43570)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

3.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, turizm sektöründeki iş akdinin askıya alınması uygulamasının yarattığı mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43572)

4.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, asgari ücretin vergi ve kesintilerden muaf tutulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43573)

5.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 ve 2021 yıllarında muhtaç aylığı alan engelli ve yetim sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43574)

6.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emekli gelirlerinin iyileştirilmesine dair yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43575)

7.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kısa çalışma ödeneğinin asgari ücrete eşitlenmesi ve uygulamanın devam etmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43576)

8.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tüm çalışanlara asgari gelir desteği sağlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43577)

9.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, kısa çalışma ödeneğinin süresinin uzatılması ve asgari ücret seviyesine çekilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43578)

10.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, engelli yardımı alan ve yardımı iptal edilen kişi sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43579)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

11.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Tire ilçesi Alacalı Mahallesinde faaliyete geçirilecek bir üretim tesisinin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43580)

12.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, enerji kimlik belgesi sahibi binalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43581)

13.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyelerine yapılan desteklemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43582)

14.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Van'da yapılması planlanan Edremit-Tuşpa Çevreyolu güzergahında bulunan arazilerin kamulaştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43583)

15.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Şantiye Şefliği Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43584)

Dışişleri Bakanlığı

16.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Çin Dışişleri Bakanının ülkemize yaptığı ziyarete ilişkin yazılı soru önergesi (7/43585)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

17.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2015-2021 yılları arasında elektrik faturalarının hasat dönemine göre düzenlenmesi talebiyle şirketlere başvuran çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43586)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

18.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, müşterek bahis oyunları şirketinin 2020 yılı cirosuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/43587)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

19.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankasından 2020 yılı için kullanılan kredilerin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43588)

20.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 ve 2020 yıllarında ceza uygulanan şahıs ve şirketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43589)

21.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bireysel emeklilik sistemiyle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43590)

22.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, içki ve sigaradan alınan vergilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43591)

23.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında bankalara olan borcunu ödeyemeyen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43592)

24.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gelir vergisinden muaf tutulan kreş ve gündüz bakımevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43593)

25.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 31 Aralık 2020 tarihli milli piyango çekilişinde basılan ve satılan bilet sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43594)

26.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Merkez Bankası Başkanının görevden alınmasından önce yapılan döviz alımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43595)

İçişleri Bakanlığı

27.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, kayyum atanan belediyelerde işe alınan ve işten çıkarılan işçi ve memur sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43596)

28.-İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, Türk vatandaşlığı verilen sığınmacılara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43597)

29.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Akkuyu Nükleer Güç Santralinde yaşanacak olası bir kazaya karşı bölgesel tahliye planı hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43598)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

30.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, devre mülk tatil sistemiyle ilgili çeşitli verilere ve şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43600)

Sağlık Bakanlığı

31.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Covid-19'un illiyet bağı aranmaksızın meslek hastalığı sayılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43601)

32.-İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, pandemi nedeniyle alkol ve madde bağımlılığıyla mücadele eden merkezlerde yaşanan aksamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43602)

33.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Covid-19 tedavisinde kullanılan bir ilacın kullanımına dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43603)

34.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 aşısının ikinci dozu yapıldıktan 14 gün sonra vefat eden kişi olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43604)

Tarım ve Orman Bakanlığı

35.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, ülkemizde faaliyette olan balık çiftliklerinin illere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43605)

36.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2005-2021 yılları arasında veraset intikali yapılamayan arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43606)

37.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Sarıçay Nehrinin temizlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43607)

38.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 3083 sayılı Kanun uyarınca uygulama alanı olarak belirlenen Mersin'in Silifke ilçesine bağlı Kurtuluş Mahallesi'nde yürütülen iş ve işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43608)

39.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Tarım ve Kredi Kooperatiflerinin stoklarında üre gübresinin kalmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43609)

40.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, su yönetimine yönelik yürütülen çalışmalara ve Aydın'da yaşanan sulama sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/43610)

Ticaret Bakanlığı

41.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 Ocak ayı dahil destek paketinden faydalanan esnaf ve sanatkar sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43611)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

42.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara'nın Gölbaşı ilçesindeki Haymana yolu üzerine yaya geçidi yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43613)

43.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Didim-Milas yolunda devam eden çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43614)

44.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, 24 Mart 2021 tarihi itibarıyla HGS ve OGS geçişlerinden dolayı borcu olan ve bu borçlara işletilen faizlere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43615)

45.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, fiber abone sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43617)

21 Nisan 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 75'inci Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, ata tohumları hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı'ya aittir.

Buyurun Sayın Bölünmez Çankırı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı'nın, ata tohumlarına ilişkin gündem dışı konuşması

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; sağlıklı bir gelecek için büyük önem arz eden ata tohumları hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi, aziz milletimizi ve emekçi çiftçilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Ata tohumu, tamamıyla Anadolu'da yetişen ve uzun yıllardır bu toprakların mahsulü olan, binlerce yıldır yetiştigi çevreye uyum sağlamış, genetiği değiştirilmemiş, sel, kuraklık, fırtına gibi iklim koşullarına dayanıklı yerel tohumlardır. Genetiğiyle oynanmadığı için doğal ve sağlıklı olan yerel tohumlar, iklim krizlerine karşı dayanıklı olmakla birlikte aynı zamanda sürdürülebilir bir kaynak ortaya çıkartmaktadır. Kendi tarımını yapamayan ülkeler, gelecekte dünyanın açlık noktaları olmaya mahkûm olacaktır. Savaşlar, iklim krizi, kıtlık ve doğal afetler gibi dünyanın yaşadığı buhranlar karşısında varlıklarını en iyi koruyabilen ülkeler ise tarımda bağımsızlığına kavuşmuş ülkeler olacaktır. Ülkemizin ve nesillerimizin geleceğini göz ardı etmeden tarımı çok daha geniş anlamıyla düşünmek ve bu anlayışla ele almak zorundayız.

Ata Tohumu Projesi, tarım alanında milli bağımsızlığımızın da bir nişanesidir. Sayın Cumhurbaşkanımızın saygıdeğer eşi Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde, yerel tohum kaynaklarımıza karşı farkındalığı artırmak için 2017 yılında başlatılan Ata Tohumu Projesi, bizlere ilham kaynağı olmuştur. Dünyanın en önde gelen tohum üreticisi olma potansiyelini taşıyan Türkiye, kullanılan tohumun da yüzde 96'sını yurt içinde üreten ve ihraç eden bir ülke konumuna yükselmiştir. 2002 yılında 17 milyon dolar olan tohum ihracatımız, 2020 yılında 9,5 kat artarak 162 milyon dolara yükselmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığımızca 1964 yılından bu yana 2.656 yerel tohum ülkemiz genelinde toparlanmış olup seçildiğim il olan İzmir ve Ankara'da bulunan gen bankalarımızda da muhafaza edilmektedir. 2020 yılı itibarıyla farklı türlerde toplam 1.138 ata tohumu toplanarak Tarım Bakanlığımız tarafından tanımlanmış ve çoğaltılmıştır. Bu topraklardaki mührümüz, özgünlüğümüz ve geleceğimiz olan, her biri âdeta miras niteliğindeki ata tohumlarımız arasından 37 çeşidi de tescillenmiş bulunuyor.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bugün küresel sorunlar anlamında ilk sırada yer alan sağlıksız gıda, israf, açlık ve yetersiz beslenme oranı 800 milyon insana kadar ulaşmış durumda. Yüksek tansiyondan kansere kadar birçok hastalığın çıkış noktası maalesef ki beslenme alışkanlıklarımızdan.

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda ve Tarım Örgütü iş birliğiyle hamilinde yürüttüğümüz Türkiye'nin en geniş kapsamlı yerel tohum projesiyle, Mezopotamya'nın en eski buğdayı olan sorgülü yeniden hayata kazandırdık. Ülkemizin geleceği için yerel tohumların canlandırılması hedefiyle yürütülen ata tohumu seferberliğinin bir parçası olabilecek bu proje, geldiği noktada hem Anadolu topraklarının bereketini hem de bu bereketi yaşatan kadın çiftçilerimizin de gücünü gösteriyor. Her türlü doğa koşuluna ve hastalığa karşı dayanıklı olan bu tohumları ekerek, başta kuraklık olmak üzere bizleri bekleyen tüm tehlikelere karşı önlem almaktayız. Bölgede toplanan 2 ton sorgül ve projemiz kapsamında eğitim alan 70 kadın çiftçiyle, tamamen geleneksel tarım öncülüğünde 2 tonla başlayan hasadımız bu yıl 440 ton rekolteye ulaşmıştır.

Burada dikkatinizi çekmek istediğim bir diğer önemli mesele ise susuz tarımdı. Yaptığımız araştırmalar ve gözlemlerimiz ışığında, sorgül buğdayının kimyasal gübre ve sulamaya tepkisinin çok düşük bir oranda olduğunu tespit ettik. Yağışa dayalı tüm şartlara ve organik yetiştirmeye uygun olan sorgül, gelecekte yaşanacak herhangi bir kuraklık tehlikesine karşı susuz tarıma da elverişli olduğunu göstermektedir.

Unutmayalım ki toprağın hafızası, coğrafyanın hafızası insaninkinden çok daha güçlüdür. Bu vesileyle Gazi Meclisimizin kürsüsünden bir çağrıda bulunmak istiyorum: Kıymetli çiftçilerimizin hazinesi olarak nitelendirdiğim sandıklarını açmalarını ve ata tohumlarımızı gelecek nesillerle buluşturmamıza imkân tanımalarını rica ediyorum. Ata tohumlarının meydana çıkarılması hâlinde Türkiye'de yerli üretimden başka bir şey görmeyeceğimize de yürekten inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (Devamla) – Ortak evimiz olan dünyayı daha yaşanılabilir bir yer kılmak için birlikte mücadele vermemiz gerektiğini unutmamalıyız.

Özellikle proje ve çalışmalarımıza verdikleri desteklerden ötürü başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, bilhassa Ata Tohumu Projesi'nin mimarı Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'ye ve Tarım Bakanlığımıza şükranlarımı sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Iğdır'ın beklentileri hakkında söz isteyen Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'a aittir.

Buyurun Sayın Karadağ. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır'ın beklentilerine ilişkin gündem dışı konuşması

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Iğdır ilimizin beklentileri hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Adını Iğdır Bey'den alan, 3 ülkeye sınır serhat şehrimiz Iğdır, ülkemizin Türk dünyasına açılan kapısı konumundadır. Iğdır şehrimiz coğrafi olarak etrafı yüksek dağlarla çevrili, Doğu'nun Çukurova'sı olarak bilinen ve ortasından Aras Nehri'nin geçtiği, iklim ve toprak yapısı bakımından tarıma son derece elverişli bir alüvyon tabanlı ovadır. Iğdır şehrinin -en önemli- stratejik önemi 4 ülkenin kesişim konumunda olmasıdır. Ülkemizle birlikte, Ermenistan, Nahçıvan üzerinden Azerbaycan ve İran'ın kesişim noktasında olan Iğdır, aynı zamanda Türk dünyasına açılan kapı konumundadır.

1932’de, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün müthiş öngörüsüyle, sınır oluşturulurken İran’dan almış olduğu o 13 kilometrekarelik alan, bugün bizim şehrimizin ve ülkemizin Türk dünyasına bağlantı kuracağı konumdadır. Nahçıvan’la aramızdaki Dilucu Sınır Kapımız açık ve ticari faaliyetleri devam etmektedir, inşallah, Zengezur Koridoru’nun açılmasıyla birlikte ülkemiz Iğdır üzerinden Türk dünyasına da bağlanacaktır. Bu bağlantıyla, aynı zamanda, kara yolunun yanı sıra demir yolu bağlantısı ve doğal gaz boru hattıyla birlikte, bir nevi, Türk dünyası fiziki olarak birbirine bağlanmış olacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Iğdırlı vatandaşlarımızın en önemli geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Tarımın en önemli problemi sulama problemidir. Önemli su kaynakları olmasına rağmen 120 bin hektarlık tarımsal alanın yaklaşık 90 bin hektarı sulanabilmektedir, bu da 1950’lerin, 1960’ların sulama projeleriyle hayata geçirilmektedir. Iğdırlı hemşehrilerimizin beklentisi, yapımı devam eden Ünlendi Barajı ve projelendirilen Tuzluca Barajı, Aliköse, Göktaş ve Alibeyköy göletlerinin yapımıyla birlikte 120 bin hektarlık tarım arazisinin tamamen sulamaya açılmasıdır. Demin de bahsettiğim gibi, özellikle iklim ve toprak bakımından son derece elverişlidir ve hemen yanı başımızdan Hazar’a dökülen Aras Nehri akıp gitmektedir. İnşallah, bu projelerin hayata geçirilmesiyle birlikte Iğdır’daki tarımsal potansiyel de oldukça yükselecektir.

Hayvancılığımızın durumuna baktığımız zaman, yaklaşık 1 milyon 600 bin küçükbaş hayvanla Türkiye’de ilk sıralarda yer almaktadır. Yalnız, hayvancılıkla uğraşan çiftçilerimizin de en önemli problemlerinden birisi yaylacılık problemleridir. İnşallah, Tarım Bakanlığımızın en kısa zamanda onunla ilgili yapacağı çalışmalarla birlikte o problemlerin de ortadan kalkacağına inanıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Iğdır şehrimizin sağlık durumuna baktığımız zaman, gerçekten, Iğdırlıların yıllardır beklediği bir anjiyo ünitesi vardı, kuruldu; inşallah, en kısa sürede de faaliyete geçecektir yoğun bakım ünitelerinin tamamlanmasıyla birlikte. Yalnız, Iğdır şehrinin sağlıkla ilgili, sağlık kuruluşlarıyla ilgili sıkıntılarının olduğunu biliyoruz çünkü yetersiz kalıyor, hem çevre bölgelerden gelen hastalardan dolayı hem de şehrin nüfusuna yetmediğinden dolayı. İnşallah, üniversite bünyemizde açılacak bir tıp fakültesi ve kurulacak olan bir araştırma hastanesi veya şehir hastanesiyle birlikte Iğdırlı hemşehrilerimizin sağlık problemlerinin de çözüleceğine inanıyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, özellikle son iki yılda Iğdır’a yapılan yatırımlarla ilgili, şehrin gerek içme suyu, kanalizasyon sistemi, Millet Bahçesi, Yeşil Kuşak Projesi, şehir meydanı düzenlemeleri, otogar, sebze hali, şehir çevre yolu ve Iğdır’a gelen demir yolundan dolayı, ben...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – ...huzurlarınızda ayrıca ilgili Bakanlıklara da teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Mersin’in sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel’e aittir.

Buyurun Sayın Gökçel. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel’in, Mersin’in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin yedi bin yıllık tarihe sahip olan bir kenttir ve binlerce medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Şu anda da Mersin’de bütün insanlarımız kardeşçe yaşamaya devam etmektedirler. Mersin’de farklı dinlerden insanlar aynı mezarlığa defnedilebilmektedir, Mersin böylesine bir kardeşlik kentidir. Mersin, aynı zamanda bir tarım, turizm, lojistik, ticaret kentidir. En önemlisi, Mersin bir liman kentidir. 1800’lü yıllarda, ABD iç savaşı sırasında dünyada pamuk kıtlığı yaşandığında, Çukurova’da yetişen pamukları Mersin Limanı’ndan ihraç ettik. Mersin ülkemizin en önemli limanına sahiptir, deniz taşımacılığının kilit noktasındadır.

Mersin bir barış ve kardeşlik kenti olmanın yanında tarımıyla, turizmiyle, lojistiğiyle, ticaretiyle ülkemizin lokomotif kentlerinden bir tanesidir. Mersin, hep en fazla vergi veren illerin başında yer almaktadır ancak AKP iktidarı döneminde Mersin, maalesef hak ettiği yatırımları alamamıştır. AKP, Mersin'e verdiği sözü tutmamıştır. "2013 Akdeniz Olimpiyat Oyunları'na yetiştireceğiz." dedikleri bir havalimanı projesi vardı, on yılı geçti, ortada ne havalimanı var ne uçak var; inşallah bir gün göreceğiz.

Bakın, arkadaşlar, bir de yılan hikâyesine dönen Pamukluk Barajı Projemiz var. 184 bin dekar arazi sulanacaktı, tarım arazilerinin, çiftçilerin kurtuluşu olacaktı bu proje. 2015 yılında faaliyete geçmesi gereken Pamukluk Barajı'nın daha henüz gövdesi tamamlanmadı.

Bir de Çeşmeli-Taşucu Otoyolu Projemiz vardı. Lojistik ağını güçlendirecek, turizm cenneti Mersin'in trafiğini rahatlatıcaktı ancak AKP Çeşmeli-Taşucu otoyolunu da unuttu, o da hayal oldu.

Gelelim Mersin'in Ana Konteyner Aktarma Limanı Projesi'ne. Dokuz ve Onuncu Kalkınma Planı'nda yer alan bu projeyi, On Birinci Kalkınma Planı'ndan sırf yandaş mevcut liman işletmecinizi memnun olsun diye çıkardınız. 1/100.000'lik planlara işlenmiş, ÇED raporu alınmış, hazır liman projesini hayata geçirmiyorsunuz; eski limanı genişleteceğiz diye Mersin'i konteyner çöplüğüne çeviriyorsunuz, Mersin'in çevresini katlediyorsunuz, doğasını talan ediyorsunuz. AKP'yi Mersinli hemşehrilerime şikâyet ediyorum.

Belediyelerimiz Mersin'e hizmet etmek istiyor, belediyelerimizi de AKP ortağı engellemeye çalışıyor. Değerli arkadaşlar, Mersin Büyükşehir Belediyemizin talep ettiği borçlanma yetkisi Büyükşehir Meclisinde AKP ve ortağı tarafından reddedildi. Yapılacak yatırımlar için Büyükşehir Belediyemizin istediği teminat mektubunu İller Bankası vermiyor. Büyükşehir Meclisinden otobüs alımı için borçlanma yetkisi alınmasına rağmen Cumhurbaşkanlığı yatırım programına alınmadığı için Mersin Büyükşehir Belediyemiz kredi kullanamıyor; pandemi sürecinde vatandaşlarımızın daha sağlıklı ulaşım sağlaması için gerekli olan otobüs alımını yapamıyor. Aslında bizi değil vatandaşları cezalandırıyorsunuz farkında değilsiniz.

Mersin Büyükşehir Belediyemiz Anamur ve Bozyazı'ya modern birer hal yapmak için proje hazırladı ancak Hazine Bakanlığı şu anda hal olarak kullanılan bu yerin modern hâle getirilmesi için yapılan projeye onay vermiyor, yeri belediyeye tahsis etmiyor. Bu, Mersinliye bir kin, bir nefret göstergesidir aslında.

Bütün bunlara rağmen, Başkanımız Vahap Seçer, 2020 yılında 144 projeyi hayata geçirdi. Mersin'in Anamur'dan Tarsus'a altyapısını yeniliyor; içme suyu ve yağmur suyu hatları yenileniyor. 13,4 kilometrelik metro ihalesini tüm engellemelere rağmen yaptık; süreç hızla devam ediyor. Tarımsal üretime destek veriyoruz. Bütün bunları yaparken Sayın Vahap Seçer 700 milyon lira borç ödedi. CHP'li belediyeler borç ödüyor, AKP'li belediyeler insan kaçakçılığıyla meşgul oluyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Yerelde başarıyı yakaladık, ilk seçimlerde iktidara geleceğiz; ülkemizi yaşanabilir, cennet bir ülke hâline getireceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Barut...

IV.- AÇIKLAMALAR*1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pandemide alınan tedbirlere ilişkin açıklaması*

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, pandemi nedeniyle halk sağlığına yönelik tehdit sürerken iş yerleri kapatılan esnafımız zorda. Günlük geçimini sağlamak için çalışmak zorunda olan yurttaşlarımız perişan hâlde.

Cumhurbaşkanlığı kararıyla, kamu çalışanlarından; Sağlık Bakanlığı ve MİT Başkanlığı hariç, 60 yaş ve üzerinde olanlar, kronik hastalığı bulunanlar ile 10 yaşın altında çocuğu olan kadın personelin idari izinli sayılacağı açıklanmıştı. Ancak bazı kurumlarda bu kapsamda olan emekçilere izin verilmedi. Kronik hastalığı olanları çalıştırmak, okullar uzaktan eğitimdeyken 10 yaşın altında çocuğu olan kadın personelin işe gelmesini istemek yanlıştır. Covid-19'dan hayatını kaybedenlerin en çoğu da kronik hastalığı olanlar. Buna rağmen kanser hastaları, 60 yaş üzeri olanlar, kronik hastalar işe çağrılıyor. Öğretmenler dâhil kamu emekçilerinin daha aşılanmadığı gözetildiğinde riskin boyutu ortaya çıkıyor. Yanlıшта ısrar etmeyin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa Büyükşehir Belediyesinin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı afişlerine ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bursa Büyükşehir Belediyesinin billboardlara asmış olduğu 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı afişlerinde çocuk var ama bugünü çocuklara armağan eden Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk bu sene yine yok. Tarihin yazdığı, dünyanın tanıdığı Ulu Önder Atatürk'ü anmamak için gösterdiğiniz gayrete artık şaşırıyoruz. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Türk milletinin bağımsızlığının sarsılmaz ifadesi olarak kalacak ve ne kadar uğraşırsanız uğraşın, çocuklarımızın ve bu milletimizin gönlünden Atatürk sevgisini asla silemeyeceksiniz.

Sayın Aktaş, millî bayramlarımızı kutlarken sizi tarihî bilince davet ediyorum. Unutmayınız ki oturduğunuz koltukları, vatani vatan yapan Atatürk ve silah arkadaşlarına borçlusunuz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kasap...

3.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 3 Bakanın görevden alınmasına ilişkin açıklaması

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye Covid pandemisiyle kırılıyor; komedi gibi, Bakan 84 milyonu suçlu buluyor. Gece yarısı operasyonuyla 3 bakanlık değişti. Yetmez ama 7 milyar lirayı buharlaştıran Aile Bakanı görevden alındı, ticaretle uğraşan, tacir Ticaret Bakanı görevden alındı, aforarını dilediler. Bunlar da yetmez, komple, topyekün istifa gerektiriyor. "Patates, soğan, güle güle Erdoğan." deme günü gelmiştir.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

4.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki Karayolları Genel Müdürlüğü çalışmalarına ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Düzce-Yığılca arasında yapımı devam eden 25 kilometrelik yolun yaklaşık yüzde 50'si en yıl gibi kısa bir zamanda tamamlanmıştır. Geçen gün yaptığımız incelemelerde, herhangi bir faaliyet ve

çalışma olmayan yolda çalışmamalar süratle devam etmektedir. Yığılca yolunda bulunan ve üç yıldır söylememize rağmen 80 metrelik viyadüğü ve açık tünel ihalesini bu yıl da yapmayarak Yığılca halkına müjdeli bir haber daha verilmiştir. Yine, üç yıldır söylemekten dilimizde tüy bitmesine rağmen Düzce'nin yollarını sadece sel alınca ve heyelan olunca hatırlayan, göreve geldikleri süre içinde Düzce'ye bir metrelik yol ihalesi açmayan Karayolları Bölge Müdürlüğüne ve Genel Müdürlüğe Düzce'ye yapamadıkları yoğun hizmetlerden dolayı şükranlarımızı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

5.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Belen-Antakya arası otoyolun yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, Hatay vergi toplama bakımından Türkiye'de 7'nci sırada olmasına rağmen devletin yatırımları bakımından 56'ncı sıradadır. Hatay hak ettiği hizmeti alamıyor. Edirne'den başlayan otoyol Belen ilçemize kadar yapıldı ve yıllardır Belen'den Antakya'ya giden otoyolun yapılmasını defalarca dile getirmeme rağmen yapılmadı. Buradan Ulaştırma Bakanı ve Karayolları Genel Müdürüne sesleniyorum: Dağın diğer tarafı olarak nitelendirdiğimiz 8 ilçeye giden otoyolu tamamlayın. Bu otoyolun programa alınması için gereken girişimleri yapın, trafik yoğunluğundan dolayı insanları rahatlatın, kazaları önleyin. İnsanlar artık ölmesin istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

6.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Kırıkkale Silah Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'ne ilişkin açıklaması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, savunma sanayimizin göz bebeği olan Kırıkkale'de kurulan Silah Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde aradan geçen yedi yılda ancak 9 firma faaliyete geçmiş, beklenen sayıda yatırımcı gelmemiştir. Kırıkkale Silah Sanayi İhtisas OSB'ye daha fazla yatırımcı gelmesi için yatırımcıya teşvikler sağlanmasını, gerekirse Savunma Sanayii Başkanlığımızın katkı ve destek sunmasını beklemekteyiz. Savunma Sanayii Başkanlığımıza bağlı olarak hizmet veren ASELSAN, HAVELSAN, ROKETSAN ve TAI gibi kuruluşlarımızın Kırıkkale Silah Sanayi İhtisas OSB'ye yeni bölümler kurması Kırıkkale'ye yeni istihdam alanı açacak, işsizliği azaltacak ve ilimizin gelişimine büyük katkı sağlayacaktır. Bu konuda Sanayii ve Teknoloji Bakanlığımızın ve Savunma Sanayii Başkanlığımızın katkılarını bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

7.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, yerli ve millî savunma sanayisi hamlesine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gelişen teknoloji ve değişen savunma şekilleri sonrası Türk savunma sanayisi de Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yeni nesil silahlarını peş peşe görücüye çıkarıyor. Dağlık Karabağ savaşının gidişatını kökünden değiştiren ve Azerbaycan'a kırk dört günde zaferi getiren millî SİHA'ların dünya çapında yol açtığı yankı büyüyor. ABD'den Ukrayna'ya birçok ülkede ses getiren Bayraktar TB2 SİHA'ların ardından testlerini bir bir başarıyla tamamlayan Akıncı Taarruz İHA'sı da bu yıl güvenlik güçlerinin envanterine girerek savaş uçaklarının yükünü alacak. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın başlattığı yerli ve millî savunma sanayi hamlesiyle, Türkiye, kendi silahlı insansız hava aracını ve mühimmatlarını üreten dünyada ilk 6 ülkenin arasına girmiştir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

8.- *Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, pandemide spor kulüplerinin ve spor emekçilerinin durumuna ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Spor kulüpleri ve spor emekçileri tükenme noktasındadır. Antrenör, sporcu, yardımcı personel olmak üzere en az 50 kişi çalıştıran amatör spor kulüpleri pandemi koşullarında binbir zorlukla boğuşmaktadır. Kulüpler Covid-19 testleri için hiçbir destek alamadı, test maliyetleri dağ gibi kulüplerin sırtına bindi. BAL ligu maçlarının oynanmayacağı da aşikârdır. Türkiye Futbol Federasyonunun katılım payı adı altında aldığı ücretler amatör BAL ligu takımlarına iade edilmelidir. Lisansı vize edilen amatör sporculara Bakanlık destek vermelidir. Birçok kulübün birden fazla sporcusu, antrenörü ve çalışanı coronaya yakalandı ve ligu motivasyonunu yitirdi. Büyük risk alarak maske, mesafesiz antrenman ve müsabaka yapan, otobüs ve uçakla yüzlerce kilometre yolculuk yapan 2. ve 3. ligu yönetici, sporcu, antrenör ve yardımcı personelin gösterdiği mücadele karşısında bu sezonla sınırlı olmak üzere ligiden düşme iptal edilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın İskenderoğlu...

9.- *Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun, CHP Çanakkale İl Başkanının Covid'le ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bütün dünyanın mücadele ettiği Covid-19 salgınıyla karşı karşıyayız. Alınan tedbirlere ve yapılan tedavilere rağmen her gün hayatını kaybeden insanlarımızdan dolayı yüreğimiz yanıyor. Zor bir süreçten geçerken, ne yazık ki burada ifade etmekten imtina ettiğim, CHP Çanakkale İl Başkanının Covid-19'a yakalanan bir il genel meclis üyesine sosyal medyada yaptığı yorumda “Geçmiş olsun, umarım tüm Meclise taşınmıştır, bulaştırmıştır.” şeklindeki sözleri bizleri hayrete düşüren, insanlık dışı bir paylaşım olmuştur. Bir insanın Covid-19'a yakalanması, bu salgından dolayı hayatını kaybetmesi hiç kimseyi sevindirmemeli ve hiç kimsenin temennisi olmamalı. Siyasi hırs nasıl olur da bir insanın gözlerini bu kadar kör eder, nasıl olur da insanlığını bu nebze unutturabilir.

Unutmamalıyız ki siyasi farklılıklarımız, polemiklerimiz, tartışmalarımız, rekabetimiz olabilir ancak hiçbirini insandan ve insan sağlığından daha kıymetli ve değerli değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bulut...

10.- *Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, suçüçeuği aşısı temininde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması*

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz kasım ayından itibaren aile sağlığı merkezlerine suçüçeuği aşısı sağlanamadığı ya da eksik temin edildiğine ilişkin bilgiler gelmektedir. Tedarik edilemeyen aşuların neden yapılmadığı konusunda ilgili hekimlerden savunma istendiği, savunma yazmayan hekimlere ise maaşlarından kesilmek üzere para cezası verildiği öne sürülmüştür. Bu süreçte, suçüçeuği aşısı olmayan bebeklerin diğer aşularının uygulanmasında ise devamlılık esastır. Ancak 2 canlı aşının aynı gün vurulması gerektiğinden, diğer canlı aşuların herhangi birinin, yeni olmuş bebeklerde suçüçeuği aşısını uygulamak için dört hafta beklemek gerekmektedir. Aşı temininde yaşanan bu sorun diğer tüm aşı takvimini ya doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyecektir. Suçüçeuği aşısı yeter miktarda bir an önce temin edilmeli, hekimlere verilen haksız para cezaları iptal edilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'daki kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Adıyaman'ımızın en kadim mahallelerinden Mara ve Musalla'da 1'inci etap kentsel dönüşüm çalışmaları başladı ancak ilgili kurumlarca vatandaşlarımızın talepleri ve taşınmazların kıymetine etki eden tüm faktörler nazara alınmadığından, kentsel dönüşüm mahalle sakinleri için kâbusa dönüşmüş durumdadır. Mahalle sakinlerinin binbir emekle yaptırıkları evleri, arsaları ve bahçeleri için teklif edilen fiyatlar güncel piyasa fiyatlarının çok altındadır. Vatandaşın malına kıymet takdirlerinin 2017 raporlarına göre yapılması vicdansızlıktır, hukuksuzluktur. TOKİ'nin yaptıracığı evleri güncel fiyatlar üzerinden vatandaşa satması, vatandaşın malına ise 2017 fiyatlarına göre değer biçilmesi haksızlıktır. Buradan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Adıyaman Belediyesine açıkça çağrıda bulunuyorum. Mara ve Musalla'daki vatandaşlarımızın haklarını güncel piyasa fiyatlarına göre verin, Mara ve Musalla mahalle sakinlerini ranta kurban etmeyin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

12.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas Belediyesinin esnafa yaptığı yardımlara ve Demir Grup Sivasspor'un başarılarının devamını dilediğine ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Pandemi döneminde, Hükümetimiz yanında ak belediyelerimiz de vatandaşlarımızın yanında olmaya devam ediyor. Bu kapsamda, Sivas Belediyemiz, iş yeri kapatılan 2 bin esnafımıza 1'inci etapta biner lira, 2'nci etapta bin beşer yüz lira, 3'üncü etapta biner lira olmak üzere toplamda 3.500 lira maddi destekte bulunmuştur. Ayrıca, belediye kiracılarından 245 esnafımızdan altı ay süreyle kira alınmamış ve 2020-2021 yıllarında da kiraya ve suya zam yapılmamıştır Sivas Belediyemiz tarafından. Ayrıca 1.500 ailemize aylık gıda yardımı devam etmektedir. Sivas Belediyemizin pandemi döneminde yapmış olduğu yatırım tutarı 24 milyon 871 bin 486 liradır. Bu hizmetlerde emeği geçen başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Sivas Belediye Başkanımız Sayın Hilmi Bilgin'e huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Ayrıca 13 maçtır yenilmezlik serisini sürdüren Demir Grup Sivasspor'umuzu da tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

13.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Isparta'nın sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sözüm Meclis Başkanlık Divanından dışarı ama Meclisin tam içinde bu. Isparta'nın bitmeyen, tükenmeyen sorunları var; en başında Isparta merkezde otopark sorunu var; bitmeyen Dereboğazı yolu var, Isparta'nın turizmini ve ticari hayatını olumsuz yönde etkiliyor. Isparta'ya hak ettiği teşvikler verilmiyor. Türkiye'nin elma üretiminin yaklaşık yüzde 25'ini Isparta, üretiyor ama elma üreticilerinin üretim maliyeti ve pazarlama sorunları var. Meyve birliği olmaması nedeniyle üreticiler dolandırılarak mağdur ediliyor.

Isparta tıbbi aromatik bitkilerin başkenti olması nedeniyle, gerekli teşviklerin çıkarılmaması nedeniyle mağdur durumda.

Türkiye'nin "yedi renkli gölü" olarak bilinen Eğirdir Gölü'nde su kayıpları kritik seviyede, bu konuda acilen önlem alınmalı.

Isparta gül üreticileri mağdur, fındık ve çay üreticisi gibi direkt kilogram başına destek verilmelidir. Bekle bizi Isparta, Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında tüm mağduriyetlerinizi gidereceğiz.

Selam ve saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Allah'tan kürsüdeyim.

Sayın Aygun...

14.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, AK PARTİ iktidarının kadın girişimcilerle kurulan kooperatifler arasında ayrımcılık yaptığına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - AK PARTİ iktidarı, kadın girişimcilerle kurulan kooperatifler arasında da ayrımcılık yapmaktadır. Tarımsal kadın kooperatiflerine birkaç yıldır hibe desteği veren Ticaret Bakanlığı bu yıl 149 kadın kooperatifine 150 bin liraya kadar hibe desteği kararı aldı ancak bu yardımlarda partizanlık yaptı. Hibe desteği için başvuran Yalova'da, Altınbelde Altınova ve Beldeleri Kadın Girişim Kooperatifi ve Çınarcık Hanımelleri Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi 2 kez başvurularına karşın destek alamadılar. Kağıt üzerinde kurulan kooperatiflere destek veren AK PARTİ gerçek üreticiye sırtını çevirdi. Altınbelde Altınova ve Beldeleri Kadın Girişim Kooperatifi Başkanı Yasemin Fazlaca şöyle diyor: "İdeolojik görüşümüzden dolayı bize hibe desteği verilmemesi için Valilikten il müdürlüklerine talimat gittiğini öğrendik. Aşıkâr şekilde de ifade ettiler, ideolojik görüşümüzden dolayı bize verilmediğini net şekilde anladık." Biz iktidara geldiğimizde, söz veriyoruz ki böyle ayrımcılıklar olmayacak; herkese eşit, adil ve hakkaniyetli olacağız. Kim bu ülkeye bir değer katıyorsa, üretim yapıyorsa, ideolojisi ne olursa olsun ona destek vereceğiz.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

15.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'in turizm değerlerine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Mersin'imiz, Akdeniz'in incisi, ülkemizin göz bebeğidir. Antik kentleri, tarihî kaleleri, kalıntıları, bereketli toprakları, doğal güzellikleri, inanç merkezleri, sahilleri ve eşsiz koylarıyla cenneti andıran, deniz, kültür, doğa ve yayla turizmi gibi çok yönlü turistik faaliyetlerin yapıldığı Mersin'imiz, turizm noktasında hak ettiği yerde ve istenilen seviyelerde bulunmamaktadır. Mersin'imizin taşıdığı çok yönlü potansiyelin değerlendirilmesi adına turizmcilerimizin görüş ve önerileri doğrultusunda turizmle alakalı bir eylem planı hazırlanmalı, güzel Mersin'imiz tanıtım noktasında daha iyi tanıtılmalıdır. Turizm için acil bir ihtiyaç olan bölgesel havalimanı en kısa zamanda tamamlanmalıdır. Mersin'imiz turizm konusunda daha fazla yatırım almalıdır. Turizm denince akla Mersin gelmelidir. Şehrimiz yerli ve yabancı turistler için turizm cenneti hâline dönüştürülmelidir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, önümüzdeki hafta aşağıda olacağım. Sizinki biraz elini kolunu bağlayıp yumruk atmaya benzedi burada olunca.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bana sataştınız, ben söz istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Türkkan, buyurun lütfen.

16.- Kocaeli Milletvekili Lutfü Türkkân'ın, yeni atanan bakanları tebrik ettiğine; Çeçen lider Cahar Dudayev'in 25'inci ölüm yıl dönümüne, Avrupa Güreş Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları kutladığına, Mersin Çamlıyayla'da Nutuk'un okullarda dağıtılmasının yasaklanmasına, bazı belediyelerde yurt dışına insan kaçakçılığı yapılmasına ve Zonguldak'ın sorunlarına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, dün akşam Resmî Gazete'de yayımlanan bir kararnameyle Bakan olan Ticaret Bakanı Sayın Mehmet Muş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Bilgin, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık'ı ayrı ayrı kutluyorum. Cenab-ı Allah hayırlı hizmetlere vesile kılsın bu atamayı. Özellikle bizlerle birlikte bu Parlamentoda görev yapmış bir arkadaşımızın Bakan olarak gelmesi bütün Meclis grubunu fazlasıyla memnun etmiştir. Bu ucube sistemden bir an önce kurtulursak, yine eskisi gibi burada görev yapmış arkadaşların bakan olabileceği eski günlere döndüğümüzde bu memnuniyetimiz daha da fazla artacak inşallah.

Sayın Ruhsar Pekcan da Bakanlıktan ayrıldı. Keşke daha önce istifa edebilseydi, bu kötülüğü ülkeye yapmasaydı. Bakanı olduğu Bakanlığa kendi şirketinden ihalesiz -miktarı ne olursa olsun- alım yapmak bu Bakanlık makamına da yapılan en büyük hakarettir. Kötü etti, iyi etmedi. Yani gidenin arkasından çok konuşmamak lazım, burada kesmek istiyorum, bu kadar.

Evet, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Çeçenlerin bağımsız olma mücadelesine önderlik eden sembol isimlerden -cennetmekân- Cahar Dudayev 21 Nisan 1996 tarihinde bir suikast sonucu hayatını kaybetmişti. Benim de geçmişte çok yakın hukukum vardı. Gerçek bir kahramandı; Dudayev'i rahmetle anıyorum.

Polonya'nın başkenti Varşova'da düzenlenen Avrupa Güreş Şampiyonası'nda millî güreşçimiz Süleyman Atlı 57 kilo finalinde Rus rakibini mağlup ederek altın madalya kazandı, 97 kiloda mücadele eden Süleyman Karadeniz de Avrupa 2'ncisi olarak gümüş madalya kazandı; her 2 kardeşimizi de yürekten kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Andımız'ın yasaklanmasından sonra, cumhuriyetin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yazdığı Nutuk da yasaklanmıştı. “Yasaklanmıştı” diyorum çünkü Sayın Bakanın son açıklamasıyla bu Müdürün görevden alındığı belirtildi. Cumhuriyet tarihinde ilk kez resmî yazıyla Nutuk'un okullarda dağıtılması yasaklandı. Bu yasak kararına imza atan kim? Mersin'e bağlı Çamlıyayla İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Bakkal. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bir İlçe Millî Eğitim Müdürü Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün yazdığı Nutuk'u sakıncalı bularak okula girişini yasakladı. Yani Atatürk ve cumhuriyet düşmanlığı artık devletin her kurumunda. Bugün olayla ilgili soruşturma başlatılmıştı ve görevden alındığını duyduk. Umarız, bu cesareti bulan, başka bir devlet kurumunda çalışan yetkililer de aynı hataya düşmezler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Malatya Yeşilyurt Belediyesinde ortaya çıkan ve daha sonra birçok belediyede iş birliğiyle yurt dışına insan kaçaklığı yapılmasının kamuoyuna yansımalarıyla birlikte İçişleri Bakanlığı tarafından soruşturma başlatıldı. Oysaki Bakanlık soruşturma ve kovuşturmasını, uzun süre yapıldığı anlaşılan insan kaçakçılığı medyaya yansımadan önce başlatmalıydı, devletimizin itibarını sarsacak yasa dışı kaçakçılık girişimlerine seyirci kalmamalıydı. Almanya'nın almış olduğu yeni kararlarla birlikte gri pasaportla Almanya'ya giriş yapan her Türk vatandaşı artık şüpheli bir kaçak

adayı olarak algılanacak. İçişleri Bakanlığının bu vahim iddiaları soruşturup cezalandırması beklenirken işin içine bazı muhalefet belediyelerini de katarak olayı itibarsızlaştırma ve normalleştirme gayretlerini kınıyorum. Bakanlığın bu iddiasına karşın Yozgat Yerköy Belediye Başkanımız, Belediye faaliyetleri kapsamında yurt dışına gidenlerin listesini, gidiş ve dönüş tarihlerini açıklamış, gidenlerin tamamının geri döndüğünü belirtmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Bakandan “Muhalefet de yapıyor.” diye suçlayarak kolaya kaçmak yerine, meseleye ciddiyetle yaklaşmasını ve olayı ortaya çıkarıp suçluları cezalandırmasını bekliyoruz. Bu soruşturmanın sadece belediyeleri değil, gri pasaportu veren İçişleri Bakanlığını da kapsamı gerekiyor. Gri pasaportu veren İçişleri Bakanlığı, Sayın Bakan kendi Bakanlığına dair de bir soruşturma açmak zorunda.

Son olarak Zonguldak’tan söz etmek istiyorum. Zonguldak genelinde ocak ve şubat aylarında yaşanan olumsuz hava koşullarında, gerek il ve ilçe merkezleri de dâhil olmak üzere köylere bir haftaya yakın elektrik verilememiş, bu süreç zarfında su da verilememiştir. Acil olarak il genelinde elektrik hatları ve trafolar gözden geçirilip gerekli yatırımlar yapılmalıdır. Ereğli bölgesinde 2007-2008 yılları arasında yapılan ve bölgede sektörel çeşitlilik yaratan tersaneler bölgesinde o yıllarda 6-7 bin kişi çalışırken şu anda bu tesislerin hepsi de atıl durumdadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu tesislere ivedilikle el atılıp aktif hâle getirilmesi gerekmektedir. Bitirilemeyen Zonguldak-Devrek, Ereğli-Devrek, Kilimli-Zonguldak yolları ile Mithatpaşa Tüneli bir an önce bitirilmelidir. Filyos bölgesinin Zonguldak’la kara yolu bağlantısı bir an önce ihale edilmelidir. Ayrıca Çaycuma Havalimanı da aktif hâle getirilmelidir. Bu konularda Hükûmeti Zonguldak’ın sesini duymaya davet ediyorum.

Özellikle Devrek yoluyla ilgili bir şey söylemek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti’nde hakkında tek bir şaibe yaratmadan Ulaştırma Bakanlığını terk eden Sayın Veysel Atasoy’un memleketidir Devrek. O Devrek-Zonguldak yolunu yapmak Sayın Ulaştırma Bakanının ciddi bir görevi.

Bu vesileyle yüce Parlamentoyu bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, yeni atanan bakanları tebrik ettiğine, Çeçen lider Cahar Dudayev’in 25’inci ölüm yıl dönümüne, 21-28 Nisan Ebeler Haftası’na ve Kemal Tahir’in 48’inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla Ticaret Bakanlığına 24, 25, 26 ve 27’nci Dönem AK PARTİ İstanbul Milletvekili ve AK PARTİ Grup Başkan Vekili olarak görev yapan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde çok kıymetli çalışmaları birlikte yürüttüğümüz değerli arkadaşımız Sayın Mehmet Muş Ticaret Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, yine 26’ncı Dönem AK PARTİ Milletvekili olarak görev yapan muhterem hocamız Sayın Vedat Bilgin, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına da Sayın Derya Yanık atanmıştır. Sayın Bakanları tebrik ediyor ve başarılar diliyoruz.

Sayın Başkan, bugün Çeçenistan'ın özgürlük mücadelesine ömrünü adayan Cahar Dudayev'in şehadetinin 25'inci seneidevriyesi. Dudayev 21 Nisan 1996'da hain bir saldırı sonucunda şehit olmuştu ve kendisini rahmetle anıyoruz.

Sayın Başkan, ülkemizde 21-28 tarihleri Ebeler Haftası olarak kutlanmaktadır. Ebelik, tarihin en eski çağlarından bu yana var olan çok önemli bir meslektir. Ebeler yaşama adım attığımızda dünyada bizleri ilk karşılayan kimselerdir. Anne ve bebek sağlığını doğum öncesinde, doğumda, doğum sonrasında koruyan ve geliştiren ebeler sağlık camiasının en önemli çalışanlarıdır. Ebeler gece gündüz, yaz kış demeden memleketimizin dört bir yanında fedakârca görevler üstlenmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sağlıklı toplumun fiziksel ön koşulu sağlıklı doğumlardır. Bu vesileyle bütün ebelerimizin Ebeler Haftası'nı kutluyor, Covid-19 salgınıyla mücadelede görevlerini cansiparane yerine getiren tüm sağlık çalışanlarımızı bir kez daha tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, değerli aydınımız, romancı, şair, yazar, senarist, düşünce ve fikir insanı Kemal Tahir'in vefatının 48'inci yıl dönümü. Kemal Tahir; Devlet Ana, Esir Şehrin İnsanları, Yorgun Savaşçı, Kurt Kanunu ve pek çok eserinde tarihimizin en kritik dönüm noktalarını o dönemin ruhuyla ele almıştır. Kemal Tahir, eserlerinde insanı ve insanımızı, Türk toplumunu anlamaya ve anlatmaya çalışmış, Türk toplumunun kendini özgü yapısını analiz etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kemal Tahir “Sanatta en büyük sahtecilik, millî kalıplara yabancı özler doldurmakla olur.” diyerek millî kültür ve sanatın önemini vurgulamıştır. Bu vesileyle Kemal Tahir'i rahmetle anıyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

18.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, elektrik şirketlerine yapılacak yardımın faturalara yansıtılmasını kınadıklarına, İçişleri Bakanlığının kısmi kapanma genelgesinin neden yurttaşlara eşit uygulanmadığını öğrenmek istediğine, Sağlık Bakanlığının aşılama sürecini şeffaf sürdürmesi gerektiğine, iktidarın yanlış pandemi yönetiminin insanların ruh sağlığını etkilediğine ve görevden alınan Sağlık Bakan Yardımcısı Emine Alp Meşe ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan hakkında soruşturma açılması gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sayın vekiller; pandemi döneminde yurttaşına sosyal güvence anlamında sahip çıkmayan, esnafı, emekçiyi, emekliyi perişan eden ve süreci yönetemeyen iktidar, şimdi de bu süreçte zorluk yaşayan elektrik şirketlerine yardım etme kararı aldı. Peki bu yardım nasıl yapılacak? Hazineye, kasada para kalmadı ama kolayı bulundu, vatandaşın elektrik faturasına yansıtılacak bu yardım. Ne kadar yardımın toplamı? 3 milyar Türk lirası. Gereğe: Pandemi ve ekonomik daralma nedeniyle elektrik tüketimi azaldı, elektrik üretim fiyatları düştü, bu nedenle santraller zor durumda. 2018-2019 ve 2020'de de bunlar yapıldı. Bu yıl planlanan 2,6 milyar lira 3 milyar Türk lirasına çıktı. Şimdi, yurttaşlar zaten zamli elektrik faturalarını ödemiyor, buna bir zam daha eklenecek ve bakın, bu nisan ayında yüz binlerce yurttaşımızın ödemeye yapamadığı için elektrikleri kesildi, böyle bir dönemi yaşıyoruz. Şimdi, biz diyoruz “Esnafa, küçük üreticiye, emekliye, emekçiye faturalarının ödenmesinde kolaylık sağlansın, yapılandırılma yapılsın.” İktidar diyor “Biz faturaları daha da şişireceğiz, hiç ödeyemeyecek hâle gelecekler.” Bir kez daha bu anlayışı kınadığımızı söyleyelim.

Şimdi, her şeyde çifte standart ve eşitsizlik uygulanıyor. Acı bir şey bu söyleyeceğim ama gerçekten bunu da konuşmak gerekiyor. Bakın, İçişleri Bakanlığı 14 Nisan tarihinde 81 ilin valiliklerine kısmi kapanma genelgesi gönderdi. Bu kısmi kapanma genelgesinde, kendisi veya eşinin vefat eden birinci derece yakınının ya da kardeşinin cenazesine veya cenaze nakil işlemlerine katılmak için refakat edecek olan kişi sayısı en fazla 8 olarak belirlendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, normalde demek ki vatandaş kendi ailesinden vefat edenlerin cenazesine ancak sınırlı sayıda katılabiliyor ve doğru dürüst taziye de yapılamıyor, taziye de kurulamıyor ama geçen gün -Allah rahmet eylesin- Nur cemaatinin Meşveret grubunun liderinin cenazesinde ortaya çıkan manzara bunun tam tersi oldu. Üstelik de yine, bakanların ve çeşitli üst düzey bürokratların katıldığı bir cenaze ve son derece kalabalık, pandemi koşullarının ve kurallarının kesinlikle göz önünde bulundurulmadığı bir durumla karşı karşıya kalındı. Şimdi soruyoruz bu iktidara: Neden İçişleri Bakanlığının gönderdiği genelge yurttaşlara eşit uygulanmıyor? Bu ülkenin yurttaşları eşit değil mi? Birilerinin cenazesi sadece en fazla 8 kişiyle kaldırılırken eşit olmayan bir şekilde cenazelerin bu şekilde kalabalık kaldırılması uygun mu sorusunu doğrusu soruyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Çünkü neden bu soruyu soruyoruz? Bakın, salgın -sizler de biliyorsunuz, hepimizin derdi- bir felakete dönüştü. Bunun sorumlusu kim? Bunun sorumlusu sağlık çalışanları mı, sağlık emekçileri mi? Yüzlerce kişinin öldüğü, on binlerce kişinin pandemiyle karşı karşıya kaldığı bir durumda sağlık emekçileri ve çalışanları değil, sorumlusu kötü yönetim ve iktidar elbette ki. Bakın, 22 Ocakta Türkiye’de her 1 milyon kişideki vaka sayısı 90’lar düzeyindeydi. Aynı dönemde Amerika’da 1 milyon kişide 550, İngiltere’de 600 civarıydı. Aradan zaman geçti, Nisan 17-20 aralığına baktığımızda, ABD’deki 550 indi 200’e, İngiltere’deki 600 indi 50’ye, Türkiye’deki 90’lar çıktı 700 üzerine. Peki, bunun sorumlusu kim? Tabii ki iktidar, pandemi yönetimindeki yapılan yanlışlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Ölüm sayısı 400’ün üzerine çıktı resmî verilerde, gayriresmîler daha yüksek. Günlük vaka sayısı 60 binin üzerinde seyrediyor, bir türlü aşağıya çekilemiyor ama bu arada da aşılama büyük bir skandal yaşanıyor. Sağlık Bakanlığı duyuru yaptı “55 yaş için aşılama başladı.” diye, insanlar aşı randevusu almaya çalışıyorlar, alamıyorlar. Randevu alıp da aşı olmaya gidenler “Aşı kalmadı.” diye geri gönderiliyor ve bundan dolayı da sağlık çalışanları bir sıkıntı yaşıyor, çünkü vatandaş zannediyor ki bunun sorumlusu sağlık çalışanları, sağlık emekçileri. Dolayısıyla, onlara yönelik eleştiriler ve şiddete varan itirazlar gündeme geliyor.

Şimdi, biz bir kez daha çağrı yapıyoruz ve bu aşılama sürecini şeffaf yönetemeyen ve yanlış yapan Sağlık Bakanlığının bu konudaki uygulamalarını gerçekten şeffaf ve sağlık örgütleriyle paylaşır bir şekilde sürdürmesi gerekiyor ve bu sorunun bir an evvel aşılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Biliyorsunuz, geçen gün bir araştırma şirketi Dünya Ekonomik Forumu için bir araştırma yapmış 30 ülkede 70 yaşın altındaki 21 bin kişiyle ve sormuş: “Coronavirüs döneminde ruh ve akıl sağlığınız nasıl?” diye. Türkiye’deki çıkan tabloda, işte, bu yanlış yönetimin ve iktidarın kötü yönetiminin sonucunda yüzde 61 ruh ve akıl sağlığının bozulduğunu söylemiş. Bizden sonra gelen ülke Macaristan yüzde 56; e, orada da Orban var, normal, bunu yadırgamıyoruz. 2021’in başından beri de bu ankete katılanların önemli bir kısmı duygusal ve zihinsel sağlığının bozulmaya devam ettiğini söylemiş. Türkiye yine 1’inci yüzde 43’le. İşte, iktidarın yanlış pandemi yönetimi insanları sağlığından ediyor, ruh sağlığından ve akıl sağlığından da aynı zamanda.

Son bir cümle şuna değinmek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez mikrofonu açıyorum, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bakın, kabine değişikliği oldu ve aslında istifa etmesi gereken bir bakan, Ticaret Bakanı istifa etmedi, sanki bir tür teşekkür gibi görevinden alındı. Bu, uygun bir şey değil yani etik açıdan da baktığımızda uygun olmadığını biliyoruz, hukuki açıdan da baktığımızda uygun olmadığını biliyoruz. Çok merak ediyoruz yani daha önce de Sağlık Bakan Yardımcısı Emine Alp Meşe görevden alınmıştı ve görevden alınma gerekçesi kamuoyuna açıklanmamıştı; çeşitli laflar dolaştı ortada test kitinin uygun fiyata alınmaması nedeniyle. Şimdi, Ticaret Bakanında da aynı durum ortaya çıktı. Bakın, görevden alma yetmez, tekrar söylüyoruz: Bu Bakan Yardımcısı ve Bakan hakkında soruşturma açılması gerekiyor. İktidar yanlış yönetimin yanı sıra yolsuzluk ve uygun olmayan harcamalara da göz yumuyor. Bunu, eleştirilerimizi bir kez daha iletmiş olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, yeni atanan bakanları tebrik ettiğine, bu sistemde bakanların siyasi denetime tabi tutulmadığına, AK PARTİ’nin İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmesiyle kadın bakan sayısının 1’e indiğine, Hayvan Hakları Yasası’nın çıkarılması gerektiğine, Kemal Tahir’in 48’inci ölüm yıl dönümüne, Avrupa Güreş Şampiyonası’nda madalya kazanan sporcuları kutladığına, CHP Çanakkale İl Başkanının Covid’le ilgili ifadesinin yanlışlıkla yazıldığına ve düzeltilmesine, Mersin Çamlıyayla’da Nutuk’un okullarda dağıtılmasının yasaklanmasına, Merkez Bankası Başkanının Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirmesi gerektiğine, Yozgat Şehir Hastanesine açılan serbest eczanelere ve KAYI Holding işçilerinin mağdur olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bugün, 3 bakan birazdan yemin edecekler ve görevlerine başlayacaklar. Bu konuda söyleyeceklerimiz var ama ilk sözü Sayın Mehmet Muş’a ayırmak isterim. 24’üncü Dönemden beri birlikte görev yapıyoruz, mevkidaşımız ve farklı konularda tartışırız, elbette zaman zaman gerilimler olur ama bir mevkidaşımızın, görevini layıkıyla yapan birisinin Türkiye Cumhuriyeti’nde bakanlık görevine yükselmiş olması hepimiz açısından fevkalade memnuniyet vericidir; kendisine başarılar diliyorum.

Diğer yeni 2 Bakana da yapacakları görevlerin öneminden dolayı başarılar diliyoruz. Ama birazdan olacak yemin töreniyle örneğin, Parlamento, AK PARTİ Grubu Mehmet Muş’u kaybedecek, bir daha buraya dönme ihtimali yok çünkü sistem böyle bir sistem. Biz, Ruhsar Pekcan’ı yapamadığımız gibi, 3 Bakan siyasi denetime tabi tutamayacağız çünkü gensoru veremeyeceğiz çünkü kürsüyü emaneten

kullanıp gidecekler, bir daha gelmeyecekler. Bu ucube sistemin de değişip Meclisin siyasi denetiminin mümkün olduğu ve... Ruhsar Pekcan'ın yaşıdığı durum, kendisi açısından da fevkalade zor bir şekilde sonlandı ama tercih açısından da yani diğer görevden alınan bakanlardan hiçbir farkı yok kâğıt üzerinde. Bakalım AK PARTİ Grubu -300 imza gerekiyor- Ruhsar Pekcan'ın görevi sırasında yapılmış işlerin soruşturulması için bir soruşturma komisyonu açma dirayetini ve cesaretini gösterecek mi? O olursa başka bir şey olur, yoksa Ruhsar Pekcan'ı görevden alırsınız, o hayatına bu şekilde devam eder; çok tartışmalı, ucube sistemi deşifre eden bir durumdur, bunu söyleyelim.

Ha bir bakıma da şunu hatırlatalım özellikle AK PARTİ'li kadın siyasetçilere: AK PARTİ İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeye devam ediyor arkadaşlar, o günde kalmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O mantık, bakan sayısını 2'den 1'e indirdi ve AK PARTİ'li kadın bakanları “Aile”ye sıkıştırdı. Yani Ticaret Bakanlığı yapıyorlardı, Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığı yapıyorlardı; bu bakanlıklar erkeklere emanet edildi, kadına biçilen rol aileye hapsedildi ve tek kadın bakan “Aile”yle sınırlı kaldı. Üzülerək takip ediyoruz ki AK PARTİ İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeye devam ediyor, o günde kalmadı; bunu da hatırlatmak isterim.

Sayın Başkan, yıllardır bu görevleri birlikte yapıyoruz, ilk kez bir şeyle karşılaşılıyor: Bizlerin dışında kimsenin giremediği bu salona bir güvercin girdi, uçuyor. Bunun bir anlamı var arkadaşlar, bunun çok önemli bir anlamı var. Hayvan Hakları Yasası bu Mecliste bir buçuk yıldır bekliyor ve hayvanlar en nazik elçilerini, güvercini bize yolladılar. Artık bütün grupların bu mesajı alması gerekiyor. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclis Başkanının sözüydü, 2020'nin ilk işi olacaktı. Artık bu yasayı hep beraber çıkaralım, bu zarif elçinin mesajını almak lazım.

Ayrıca siyasetteki gerginlik, bu ülkenin siyasetine gerekli olan barış açısından da önemli bir mesajdır. Bu mesajdan bir de bir siyasi çıkarım yapalım. İnşallah, AK PARTİ İletişim Başkanı Fahrettin Altun buradan “Yaptırmayız! İnsanlık âlemine hayvanlar âleminden darbe girişimidir. Cumhurbaşkanımız ayaktadır, buna izin vermeyiz!” gibi bir şey başlatıp da bu “hashtag”in, bu trol aklının peşine yine bütün AK PARTİ'lileri takmaz diye de ümit ediyoruz biz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, Kemal Tahir'in ölüm yıl dönümü. En üretken roman yazarlarımızdan birisiydi “Esir Şehrin İnsanları” “Köyün Kamburu” ve “Devlet Ana” başta olmak üzere; ölüm yıl dönümünde saygıyla anıyoruz.

Şampiyonlarımız, güreşte 57 kiloda Süleyman Atlı ve 97 kiloda Süleyman Karadeniz'i yürekten tebrik ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biraz önce Çanakkale milletvekilimizin bilgilendirmesiyle haberdar oldum ve çok rahatsız oldum. Ancak şimdi geldi, il başkanımız diyor ki: “Ben geçmiş olsun dilerken ‘Umarım Meclise taşınmamıştır.’ yazmak isterken ‘taşınmıştır’ yazmışım, özür dileyerek düzelttim.” Biraz önce de kontrol ettik, gerçekten düzeltilmiş, bu düzeltmeyi önemli buluyoruz. Bu düzeltmenin olmadığı bir yerde kim olursa olsun, hangi partiden olursa olsun, hangi siyasi görüştten olursa olsun, “İnşallah ona Covid bulaşmıştır.” gibi bir şeyi biz sahiplenmeyiz, reddederiz, kınarız; bu düzeltmeyi kıymetli buluyoruz.

Mersin'in Çamlıyayla'sında Nutuk'la ilgili, Nutuk dağıtımıyla ilgili başvuruya İlçe Millî Eğitim Müdürünün vermiş olduğu yanıt fevkalade üzüntü verici, kınanması gereken bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir devlet memurunun, bir millî eğitim müdürünün yeltendiği iş son derece ayıplıdır. Açılan soruşturma yerindedir ama bu memurlar yirmi yıllık iktidarın sonunda nasıl buralara doğru geliyorlar, hangi referanslarla atanıyorlar? Liyakat yerine sadakate önem verince bakın, neleri ortaya döküyorlar; burada iktidar partisinin bir bakması lazımdır.

Sayın Başkan, siz gayet iyi bilirsiniz. Merkez Bankası Kanunu gereğince Merkez Bankası Başkanlarının Meclise bilgilendirme yapmaları gerekiyor yılda 2 kez. Geçen sene sade 1 kez oldu, bu sene hâlen olmadı; Başkan değişti ve beş yılda bir değişecek Başkan iki yılda 4 kez değişti. Cevdet Yılmaz'a başvurduk, bir an önce çağırılması lazım ve bu kayıp 128 milyar konusunda, eriyen döviz rezervi konusunda Plan ve Bütçe Komisyonunun üyelerinin tüm sorularına açıklıkla da cevap vermesi gerekiyor geçmişte o Komisyonda da görev yapmış Merkez Bankasının yeni Başkanı Sayın Kavcıoğlu'nun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez mikrofonu açıyorum, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Yozgat Şehir Hastanesi Rönesans tarafından yapıldı; hem sarayın müteahhidi hem sarayın kıymetli müteahhidi. Bakın, Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik'in 20'nci maddesi şöyle söylüyor: "...içinde sağlık kurum ve kuruluşu bulunan bina ve bahçesi ile müştemilatında serbest eczane açılmaz." Türkiye'nin dolar milyarderlerinde 2'nci sırada olan Erman Ilıcak, yaptığı hastane yetmemiş, bir de bahçesine eczane yapmış. Bu kanun niye var? Kentteki bütün eczacılar mağdur edilmesin diye var. Biri şehir hastanesinin bahçesinde olursa diğerleriyle nasıl bir haksız rekabet... Bakın, şehir hastanesinde eczaneye giden ok var içeride ve kendisinin yaptığı yerin adı da -orayı eczanelere vermiş- "Medikal Çarşı."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bitireceğim Başkanım müsaadenizle.

BAŞKAN – Son cümle...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu, vicdana sığmaz, bu bizim meslek ahlakımıza sığmıyor ama genel ahlaka da sığmaz. Yozgat'taki bütün eczacıların ekmeğine el atıyor Rönesans İnşaat hiç ihtiyacı olmadı hâlde, bunu söyleyeyim.

Ve son sözüm Sayın Başkan: KAYI Holding işçileri, bunlar mağdurlar, alacaklarını alamıyorlar, konkordato 28 mayısa kadar uzatılmış. Bu arada KAYI, Rönesansa şehir hastanesindeki hisselerini 1 milyara satıyormuş ama 395 KAYI işçisinin 6,6 milyonluk alacağı var; şimdi, ipotek meselesi yapmışlar, işçi alacağının önüne ipotek geçecek. 1 milyar lira ipoteklenmiş, sözde alacaklara gidecek, işçiler açıkta kalacak. Vicdanı olan, KAYI işçilerine karşı kurulan bu kumpasa karşı dik durur. Burada da yine Türkiye'nin 2'nci zengini, dolar milyarderi Erman Ilıcak var. Sarayın beslediği, büyüttüğü, şımarttıkları millete kötülük yapıyor. Siyasi bedelini siz ödeyeceksiniz, bilginiz olsun.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan...

20.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Avrupa Güreş Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları kutladığına, Kemal Tahir'in 48'inci ölüm yıl dönümüne, Pakistan'ın millî şairi Muhammed İkbâl'in vefatının 83'üncü yıl dönümüne, yeni atanan bakanları tebrik ettiğine, Mersin Çamlıyayla'da Nutuk'un okullarda dağıtılmasının yasaklanmasıyla ilgili soruşturma açıldığına, Mehmet Muş'un bakanlığının kendilerini gururlandırdığına ve kadınlarla ilgili konuşacak en son partinin CHP olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, en az Özgür Bey kadar süre istiyorum, çok fazla uzadığı için söylüyorum bunu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hiç itirazımız yok.

BAŞKAN – Ben size iki dakika fazla verecektim ama az vereyim o zaman.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz, dün bizleri gururlandıran bir etkinlik oldu. Millî sporcularımızın bu son dönemde arka arkaya başarıları hepimizi gururlandırıyor. Polonya'da düzenlenen Avrupa Güreş Şampiyonası'nda Süleyman Atlı serbest stil 57 kiloda altın madalya kazandı, Süleyman Karadeniz ise serbest stil 97 kiloda gümüş madalya kazandı; tüm sporcularımızı yürekten tebrik ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türk edebiyatının usta kalemlerinden Kemal Tahir'in vefatının 48'inci yıl dönümü. Kemal Tahir edebiyatımıza toplumsal gerçekliğin en iyi kalemlerinden, en üretken yazarlarından birisi olarak geçti; romanları, notları ve söyleşileriyle geride büyük bir külliyyat bıraktı; rahmetle, minnetle yâd ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün dost ve kardeş ülke Pakistan'ın millî şairi mütefekkir Muhammed İkbâl'in vefatının da 83'üncü yıl dönümü. Muhammed İkbâl, milletimizi unutulmaz bir dost olarak gördü. Millî Mücadele'mizde milletimiz için maddî yardım ve savaş gönüllüsü olarak çok büyük hizmetler yaptı. Belki kilometrelerce uzaktaydı ama gönlü hep bizimle beraberdi. “Aklın ölümü fikirsizlik, kalbin ölümü zikirsizliktir.” diyerek hayata gözlerini yuman Muhammed İkbâl'i de rahmetle yâd ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az sonra yeni ataması yapılan 3 Kıymetli Bakanımızın yemin töreni olacak. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Derya Yanık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına Vedat Bilgin ve Ticaret Bakanlığına Mehmet Muş arkadaşlarımız atandılar. Yeni atanan tüm Bakanlarımızı yürekten kutluyoruz, Allah mahcup etmesin diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Grup Başkan Vekillerinin ifade etmiş olduğu Mersin'deki nutuk meselesi hepimizin takip ettiği bir husus. Bakanlık bu konuyla ilgili açıklamasını yaptı. İlgili kişinin yöneticilik vasfı elinden alındı ve soruşturma açıldı. Bu konuyu Genel Kurulla paylaşmak isterim.

Sayın Başkanım, Özgür Bey'in de ifadelerinde yeni Bakanlarımızla ilgili süreçte ısrarla “saray rejimi” demesini geride bırakıyorum, hep konuştuğumuzdan dolayı fakat “Ucube bir rejimin sonunda atamalar yapıldı.” ifadesini de şık bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Bu sistem sizin gözünüzde ucube olabilir; bizim gözümüzde milletin büyük bir kahir ekseriyetiyle “evet” dediği, gelişmiş ülkelerin birçoğunda uygulanan, demokrasinin daha üst seviyede temsil edildiği bir başkanlık sistemi. O yüzden, bu sistem içerisinde atanan her kardeşimiz başımızın tacıdır; usulle ilgili bir itirazımızın olmadığını söylemek isterim fakat satır aralarında Mehmet kardeşimizin “Grup Başkan Vekilliğinden bakanlığa yükseldiği” ifadesini mutlulukla ifade etmişti Sayın Özgür Bey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz bakanlığı yükselmek, Grup Başkan Vekilliğini aşağı inmek olarak görmeyiz; biz kuvvetler ayrılığına inanan insanlarız, bakanlık da Grup Başkan Vekilliği de Meclis Başkan Vekilliği de hepsi bu millete hizmet etme makamlarıdır. O yüzden “Buradan oraya giden başarılı oldu, gitmeyen kaldı.” tarzı yaklaşımları doğru bulmuyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya, Mehmet’i kıskanmışsın!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Mehmet Bey kardeşimizin Bakanlığı bizi gururlandırmıştır, bu başka bir şey fakat alıacaksınız, millet bu sistem içerisinde yeni Bakanlar Kurullarına, yeni bakanlara, yeni atanarlara alıacak. CHP’nin çok uzun yıllar hayatında bakan ataması olmadığı için ancak rüyalarında, ancak yaklaşımlarımda bunları ifade edebiliyorlar. Bu tarz kavgaların kimseye faydalı olmadığını da düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın sözlerinizi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında kadınlarımıza ilişkin yaklaşımını ifade ederken “Tek kadın bakan kaldı, bu sizin kadına olan bakışınızı gösterir.” gibi bir ifadede bulundu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Kadınlarımız” ifadesi yanlış bir kere. Evet, doğru, tek kadın bakan var şu an.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Burcu Hanım, sakın olursanız seviniriz. Siz niye bakan olmuyorsunuz, niye Grup Başkan Vekili olmuyorsunuz, niye Meclis Başkan Vekili olmuyorsunuz? CHP’nin tüm Grup Başkan Vekilleri erkek, Meclis Başkan Vekili erkek; önce aynaya bakın, sonra laf yetiştirin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, kadına değer bakan sayısıyla ölçülmez, kadına kıymet bakan sayısı aritmetiğiyle ölçülmez. Eğer böyle bir yarış açarsanız... Bir daha söylüyorum: Şu an CHP’nin kadın Meclis Başkan Vekili olmadığı gibi, kadın Grup Başkan Vekili olmadığı gibi, daha ötesinde kadın vekil sayısının oranı yüzde 12, AK PARTİ’nin kadın vekil oranı yüzde 18 Sayın Başkan.

Siz kadın kotasını Mehmet Bekaroğlu’na kullandınız, o yüzden kadınla ilgili konuşacak olan en son parti CHP’nin kendisidir. Kadınlarımız eşit olarak bizimle yarışmaya, beraber yol yürümeye hazırdırlar. Kadın sayısıyla kadının değeri ölçülmez Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, şöyle bir durum var: İmrendiğimiz, özendiğimiz iyi bir şeyi yani kadın Grup Başkan Vekili olma özelliğini iki hafta önce terk ettiniz; 5’inizin, 5’i de erkek. Yani sizde vardı ve o, bize üstün tarafınızdı ama onu terk ettiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Arkaya bak, arkaya bak!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2 bakandan 1 bakana indiriz, 3 aktif bakanlıktan 1'e döndünüz. Ben burada, AK PARTİ'li kadın milletvekilleri açısından, AK PARTİ'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeye devam ettiğini söylüyorum.

Bir bilgi eksikliğini düzeltelim: Hiçbir kadın, bu Parlamentonun hiçbir kadın üyesi, onlardan "kadınlarımız" diye bahsedilmeyi hak etmez. (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, bir ilave daha yapalım: Bizdeki kota kadın kotası değildir, cinsiyet kotasıdır. Seçilen hiçbir kurula yüzde 33'ten az diğer cinsiyetten birisi kalmaz ama Cumhuriyet Halk Partisinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir cümle...

BAŞKAN – Buyurun, bir cümle için.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen sakın olalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada övünecek biri varsa Grup Başkan Vekilliği olarak HDP Grubudur; parti grubu olarak da övünmeyi hak edecek bir grup varsa İYİ Parti Grubudur, onların da Genel Başkanı kadındır.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, heyecanla Bakanlarımızın yemin törenini bekliyoruz. Söz istemiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Mehmet Muş'u kıskanmış Bülent.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Cumhurbaşkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Cumhurbaşkanlığının, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın görevine son verildiğine ve bu suretle boşalan Ticaret Bakanlığına Mehmet Muş'un, yeni kurulan Bakanlıklardan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Derya Yanık'ın ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına Vedat Bilgin'in atandıklarına ilişkin tezkeresi (3/1619)

21/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 104 ve 106'ncı maddeleri gereğince Bakanlıklara yapılan atamaya dair karar ilişikte gönderilmektedir.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş Ticaret Bakanlığına atanmıştır.

Bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan

Cumhurbaşkanı

Karar:

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın görevine son verilmiş ve bu suretle boşalan Ticaret Bakanlığına Mehmet Muş, yeni kurulan Bakanlıklardan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Derya Yanık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına Vedat Bilgin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 104'üncü ve 106'ncı maddeleri gereğince atanmıştır.

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, okunan tezkereye göre bakan olarak atanmış bulunan İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Muş'un Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği 21 Nisan 2021 Çarşamba tarihi itibarıyla sona ermiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 106'ncı maddesi gereğince bakanların Anayasa'nın 81'inci maddesinde yazılı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde ant içmesi gerekmektedir.

Sayın Bakanları Genel Kurul salonuna davet ediyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, Sayın Bakanları ant içmek için sırasıyla kürsüye davet edeceğim.

İlk olarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık.

Buyurun Sayın Yanık.

VI.- ANT İÇME

1.- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin ve Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un ant içmesi

(Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık ant içti)

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Bilgin.

Buyurun Sayın Bilgin.

(Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin ant içti)

(AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ticaret Bakanı Sayın Mehmet Muş.

Buyurun Sayın Muş.

(Ticaret Bakanı Mehmet Muş ant içti)

(AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)*A) TEZKERELER (Devam)*

2.- *Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/1620)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimine dair bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

21/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz; Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimi için 21/4/2021 Çarşamba günü saat 13.30’da toplanmış ve kullanılan 17 adet oy pusulasının tasnifi sonucu aşağıda adları ve soyadları yazılı üyeler, karşılarında gösterilen oyu alarak İç Tüzük’ün 24’üncü maddesi uyarınca Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçilmişlerdir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Şenol Sunat

Ankara

Komisyon Geçici Başkanı

Başkan: Öznur Çalık	(Malatya)	11 oy
Başkan Vekili: Tuba Vural Çokal	(Antalya)	11 oy
Sözcü: Çiğdem Erdoğan Atabek	(Sakarya)	11 oy
Kâtip: Esin Kara	(Konya)	11 oy

3 adet boş oy kullanılmıştır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.14

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 75’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı olarak görev ifa eden Fahrettin Altun’un hukuki statüsü, görev ve yetkisinin sınırları ve açıkça politize bir hâl almış faaliyetlerinin görüşülmesi amacıyla 21/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

21/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21/4/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı olarak görev ifa eden Fahrettin Altun’un hukuki statüsü, görev ve yetkisinin sınırları ve açıkça politize bir hâl almış faaliyetlerinin görüşülmesi amacıyla 21/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis genel görüşme talebimizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 21/4/2021 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben konuşmaya başlamadan önce bir şey sormak istiyorum: Fahrettin Altun memur mu, siyasi mi; ne?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Memurumsu.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Memurumsu siyasi mi, siyasimsi memur mu, hangisi; biz bunu hâlâ anlayamadık.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siyasi memur.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Genel görüşme talebimiz de bundan. Bir durumunu netleştirelim bu arkadaşın. Sağa sola ayar veriyor, ona buna gider yapıyor ama durumu ne? Bir bilelim, bilmek istiyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Az sonra anlatacağız Lütfü Bey.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bildiğiniz üzere Türkiye Cumhuriyeti, 16 Nisan 2017 tarihli Anayasa değişikliği neticesinde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen ne idiği belirsiz, ucube bir yönetim sistemi olarak tanımladığımız bir hükümet sistemine geçiş yaptı. Bu sistem içerisinde geçen yaklaşık dört yıllık süreçte yürütmenin yargı ve yasama üzerinde mutlak bir tahakküm kurduğu popülist ve otoriter bir rejim inşa edildi. Bu rejim bürokraside liyakatsiz ve partizan kadroların da istihdam edilmesinin vesilesi oldu. Bu durumun en güncel örneklerinden biri de iletişim bakanı olarak görev yapan...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İletişim Başkanı, “bakan” dedin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Özür diliyorum. Bakan gibi davranıyor, o yüzden; kusura bakmayın.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yok, estağfurullah.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – ...İletişim Başkanı olarak görev ifa eden Fahrettin Altun’un iç siyaseti ilgilendiren politik meseleleri suni ve AK PARTİ’nin siyasi çıkarlarını önceleyecek şekilde istismar etmesidir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Cumhurbaşkanı adayını...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Sayın Bülent Turan sizi anlıyorum, bugün üzgünsünüz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok üzgünüm, çok!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Hukuken kamu görevlisi olarak nitelendirilen ve kamu görevlilerinin tabi olması gereken hükümlere, yetkilere ve kısıtlamalara tabi olması gereken Fahrettin Altun’un mevcut konumu, Sovyetler Birliği zamanında var olan Komünist Partisi üyelerinden müteşekkil bir elitler topluluğu vardı, onu andırıyor; tek adam rejiminin yaratmış olduğu olumsuz sonuçları da ortaya seriyor. İYİ Parti olarak hukuka aykırı, vatandaşın tabi olduğu kuralları yok sayan, imtiyazlı bir elit sınıfın karşısında duracağımızı kararlılıkla bir kez daha belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, İletişim Başkanı, üst düzey kamu yöneticisi olarak tanımlanan Devlet Arşivleri Başkanı ve Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı gibi diğer kamu görevlileriyle eş değer statüde değerlendirilen bir zatmuhteremdir. Ne var ki fiiliyatta Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yaratmış olduğu o saray bürokrasisi odaklı tek adam rejimi Fahrettin Altun’a Türk hukukunu tereddüt dahi etmeden delip geçme imtiyazını ve keyfiyetini tanımaktadır.

Değerli milletvekilleri, bahse konu olan şahıs yalnızca bir kamu görevlisi olarak kanunun kendisine tanıdığı yetki kapsamını aşmakla kalmamakta, aynı zamanda bir bakanmış gibi yahut AK PARTİ Merkez Karar Yönetim Kurulunda görevliymiş gibi doğrudan siyasi içerikli açıklamalar yapıyor, muhalefet partisi liderlerini ve milletvekillerini hedef alan hadsiz açıklamalarda bulunuyor, akşam da trollerine kendince linç ettiriyor, trollerin başkanı. Küçük bir inceleme yaptığımızda, Fahrettin Altun’un bundan önceki seçimlerde, muhtar adaylığından tutun milletvekilliği adaylığına kadar uzanan o skala içerisinde herhangi bir -hiçbir- siyasi girişimi de olmamış, yani sizler sahalarda çarpışa çarpışa, elene elene, seçile seçile gelirken onun hiç öyle bir girişimi olmamış.

Arkadaşlar, Fahrettin Altun siyaset yapmak istiyorsa görevinden istifa etsin, gelsin, kendisine yakıştırdığı bir siyasi mevkide adaylığını ilan etsin, seçildiği takdirde iddialarını dile getirsin, böylece de biz kale alıp cevap verme hakkını elde edelim. Ne var ki Fahrettin Altun İletişim Başkanlığı kaynaklarını ve imkânlarını doğrudan kendisine ve iktidar partisinin siyasi hedefleri uğruna kullanıyor, bu süreçte de kamu görevliliği kalkanının ardına saklanıyor. Devlet memurları, tarafsızlık ve devlete bağlılık yükümlülüğü kapsamında, siyasi partilere üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti yararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar. Fahrettin Altun ise AK PARTİ Genel Sekreteri gibi hareket etme cüretini nasıl gösteriyor, herhangi bir hukuki yahut siyasi hesap verilebilirlik yaptırımını altında olmadan kamu kaynaklarını ne hakla iç siyasete yönelik olarak kullanabiliyor, bunu da anlayabilmiş değiliz.

Değerli milletvekilleri, İletişim Başkanı olarak görev yapan bu zatın yürürlükteki hukuku ve bürokrasinin kapsayıcı bir şekilde kamu çıkarlarını gözetmesini buyuran Türk devlet teamüllerini hiçe sayarak yapmış olduğu açıklamalar ve faaliyetler tek adam rejiminin Türk devlet yönetim mirasına vermiş olduğu zararı açıkça ortaya koyuyor. Şayet Fahrettin Altun'un imtiyazlı konumu sürdürülecekse Anayasa'da, İç Tüzük'te, vesair mevzuatta düzenleme yapılarak bu durumun düzeltilmesi, en azından hukuki ve siyasi hesap verilebilirliğin yolunun açılması büyük önem arz ediyor. Bu kapsamda İYİ Parti olarak İletişim Başkanının hukuki konumunun, görev ve yetkisine ilişkin sınırlandırmaların görüşülmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasını talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Toğrul, buyurun.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, devlet memurları bir partiye üye olamazlar, siyaset yapamazlar ama bir kişi bunun dışındadır, o da Fahrettin Altun, Cumhurbaşkanı İletişim Başkanı. Değerli arkadaşlar, bu şahıs sadece siyaset yapmakla kalmıyor; tam tersine, bazen baktığımızda yeni ucube sistemin Cumhurbaşkanı sözcüsü; bazen baktığımızda aslında Türkiye'de ekstra bir bakanlık var, tüm bakanlıkların üstünde, kara propaganda bakanı gibi görev yapıyor. Ekonomi söz konusu oluyor, Fahrettin Altun devreye giriyor; dış politika söz konusu oluyor, Fahrettin Altun devreye giriyor, muhalefet liderlerine bir cevap verme ihtiyacı AKP'den hasıl olunca ilk devreye giren propaganda bakanı oluyor. Siyasi partilere yönelik karalama, hakaret, iftira "tweet"leri ve sosyal medyada partilere, genel başkanlara yönelik, eş başkanlara yönelik, baktığımızda, iftira dolu mesajlar verebiliyor. Peki, Fahrettin Altun'un görev tanımı nedir? Hiçbir görev tanımı yok, her konuda konuşabiliyor. Aslında bazen baktığımızda, Fahrettin Altun Cumhurbaşkanı İletişim Başkanı ama AKP Medya Başkanlığı da yapıyor. Yani AKP'de biliyorsunuz Medya Başkanı var, onu da aşıyor, onun yerine geçiyor ve her konuda konuşabiliyor.

Değerli arkadaşlar, bu zatı muhterem bir troller ordusu da yönetiyor. Kimler hangi kanala çıkacak, hangi kanalda hangi propaganda yapılacak, kimlerin çıkması yasaklı olacak, bunlara Fahrettin Altun imza atıyor ve akşam televizyonları, yayın organlarını dizayn ediyor. Yani benzetmek istemiyorum ama gerçekten Hitler'in...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Goebbels'i.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – ...Goebbels'i rolünü oynuyor, oynamaya çalışıyor. Tek derdi var, saraydaki zatimuhtereme yaranmak. Ama aslında yaranırken de rol çalıyor; herkesten rol çalıyor, bakanlardan rol çalıyor, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsünden rol çalıyor, herkesten rol çalıyor ve her şeyi söyleme hakkını kendisinde görüyor.

Dolayısıyla, evet, bir ihtiyaçtır; Fahrettin Altun'un, İletişim Daire Başkanının görev tanımı yapılmalıdır. Nedir? Nereye kadar konuşabilir? Fahrettin Altun, gerçekten devlet memuruysa neden Devlet Memurları Kanunu'na uymayan tek şahıs olarak bugün Türkiye'de siyaset yapmaya çalışıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Biz bu önergeyi destekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önerge aslında bir şahsı konuşmuyor, bir gerçeği konuşuyor. Fahrettin Altun, 16 Nisan rejime kasteden Anayasa değişikliğinin en kötü yan etkilerini üzerinde toplayan, Anayasa'ya aykırılığın ve hadsizliğin, yetkisizliğin ete kemiğe büründüğü bu sistemin bariz örneklerinden bir tanesi.

Anayasa madde 6 diyor ki: "Hiç kimse Anayasa'dan kaynaklanmayan bir devlet yetkisini kullanamaz." Cumhurbaşkanına verilen yetkiyle çıkarılmış 14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne bakıyorsunuz, Fahrettin Altun'un yetkileri ağırlıklı olarak yurt dışında Türkiye'nin iletişimiyle ilgili, yurt içinde de gazetecilerle, basın mensuplarıyla ilgili görevleri var ama fiilen bir propaganda bakanı gibi, fiilen AK PARTİ'nin propaganda başkanıymış gibi görev yapıyor ve bu görevi yaparken bazen geceler boyu uyumayarak trol orduları yöneterek, bazen iftira kampanyalarını ortaya çıkarıp yaygınlaştırarak ve buna devleti alet ederek, bazen koyduğu "hashtag"i hangi bakan kullanmamışsa o bakanlığın özel kalemini uyararak, milletvekillerinin "hashtag"e iştirak etmeyenlerinin çetesini tutarak suç işliyor, suç işletiyor ve Anayasa'da yazmayan devlet yetkilerini kullanıyor.

Kendi işini iyi yapmadığı için, örneğin Azerbaycan'da Cumhurbaşkanının okuduğu şiir İran'la aramızda diplomatik kriz çıkarabiliyor. İşini iyi yapmadığı için, yıllar önce Binali Yıldırım için hazırlanmış konuşma metnini "Kopyala yapıştır"la Cumhurbaşkanının "prompter"ına aktarabiliyor. İşini iyi yapmadığı için, Genel Başkanımızın "Sıramı bekleyeceğim." dediği ve kendi yaş grubuyla aş olduğu gerçeğini bilmediği için, Recep Tayyip Erdoğan'a gaf yaptırıp sonra da "Onun yaşı o kadar var mıymış ya!" dedirtebiliyor. İşini iyi yapmadığı için -partisindeki erimeyi kamuoyu gündeminden kaçırarak- "13,5 milyon üyeye çıktık." dediriyor ama bir bakıyorsunuz, Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı 200 bin üye kaybından bahsediyor. Bu yüzden şunu bilmeniz lazım: Bu saray rejiminin yetkisiz yetkilendirdiği, arkasını sıvazladığı; kendisine iki, eşine iki, evine dört maaş verdiği... Görev tanımında bir değişiklik yok. Passat'a binerken dünyanın en pahalı Mercedeslerinden bir tanesi geliyor. Oysa üç ay önce hepimize "Ey Merkel!" dediriyordu, "Alman malı arabaları boykot." dediriyordu, "Bakanlıklar Alman arabası almasın." diyordu -sizlere veriyor talkımı, kendi yutuyor salkımı- şimdi en pahalı Mercedes'e biniyor. Bu yüzden, bu arkadaşın yapmış olduğu görevin bizim açımızdan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Başkanım, bir cümleyle tamamlamama izin verir misiniz. Yarım dakika...

BAŞKAN – Biliyorsunuz süre vermiyorum ama açalım, peki.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...muhalefet açısından konforlu olduğunu bilin, konforludur. Sürekli gaf yapan, yaptıran, saldıran ve AK PARTİ'yi küçük düşüren bir şey. Bunun sıkıntısı ne biliyor musunuz? Bakalım, Bülent Turan çıkacak, konuşacak. Fahrettin Altun'un her yaptığı iş, yetki aşımı ve AK PARTİ'deki mevkiadaşlarıma hakaret. Siz cevapta yetersizsiniz, kifayetsizsiniz, en iyi cevabı Fahrettin Altun verecek; Ömer Çelik'e hakaret, o kifayetsiz, yetersiz ama Fahrettin Altun denen muhteris, cevabı o verecek; bakanlar yetersiz, kifayetsiz, Fahrettin denen muhteris, cevabı o verecek. Hepinize hakaret eden, hepinizin milletten aldığı yetkiyi küçük gören; kendisini tepede, sizi küçük gören ve böyle, o kibirli bakışlarıyla bakan Fahrettin'e, biz biliyoruz ki biz had bildirdiğinizde sizin de içinizin yağı eriyor.

Bülent Turan, karıncayı bile ezdirmeyiz. Karıncanın kardeşi var, o da Cumhuriyet Halk Partisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Abdullah Bey cevap verecek şimdi size.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle mi? Ben de olsam onu savunmam... Tebrik ederim, bazen konuşmamak mesajdır, seni tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Abdullah Güler, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sen de “Destekliyorum.” de bitsin ya.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; deveye demişler ki boynun niye eğri, nerem doğru ki demiş. [CHP ve İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar(!)]

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İşte buydu, helal olsun(!)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kürsüden tarihî konuşma(!)

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, sizleri tebrik ediyorum(!) [CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar(!)]

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Helal olsun, tebrik ediyorum (!) Bravo, bravo (!)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Bravo Abdullah!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – İYİ Parti grup önerisinin üzerinde AK PARTİ Grubu olarak söz almış bulunuyorum.

Bu grup önerisinin, biraz önce atasözümle giriş yaptığım gibi, neresini düzelteceğimizi, biraz önceki hatiplerinizin anlattıklarının neresine cevap vereceğimize şaşkınum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Allah Allah!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Söyleyecek sözün yok ki.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Çok, çok sözüm var.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hiç yok.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Adam sizi eziyor ya. Adam sizi eziyor, bizi değil, sizi.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Ya, biraz önce siz konuştunuz, hiçbir laf etmedik, hatta destek olduk, müsaade edin de konuşalım yani.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini anlamadığınız için önünüze geldiği gibi her şeyi konuşuyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kimse anlamadı, kimse anlamadı.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Biraz önce, maalesef, Sayın Özgür Özel, müteaddit defalar Fahrettin Altun Bey’in açıklamalarına rağmen, aynı yalanları, aynı yanlışları burada tekrar etti; maalesef.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neyi açıklamış?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Dedi ki: “Benim Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber İletişim Başkanı olarak görevim, bu ilgili 14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 4’üncü maddesinde çok açık yazıyor ve o maddenin içeriğinde de Cumhurbaşkanımızın konuşmalarıyla ilgili herhangi bir müfredatı, hazırlığı kendi görev alanım içerisinde değil.” Siz ısrarla Azerbaycan’daki konuşmasını ona atıf yaptınız; mevcut, yine ısrarla itiraz etmesine rağmen, gün içerisindeki açıklamaları yine ona yaptınız.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Devlet memuru mu değil mi?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Fahrettin Altun Bey, kendisi ısrarla şunu söylüyor: “Benim görevim, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber devletin tanıtma siyasetinin ve tanıtımla ilgili alanlarda Cumhurbaşkanınca belirlenecek stratejilerin tespitine yardımcı olmak.”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siyasi partilere laf etmek var mı? Siyasi parti ve Eş Başkanlarına laf etmek var mı?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Yine, ilgili kararnamenin 6’ncı maddesinin (a) fıkrasında belirtildiği gibi...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya, o kararnamede “Trollerin başına geçeceksin.” diye bir laf var mı?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – O troller sizlerin trolleri.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öyle mi? Bak, aynı kararname. Kararnameye bakıyorum ben, kararnamede “Trollerin başına geçeceksin.” diye bir laf var mı?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Takipçilerinize bakın; bu hafta içi ünlü sanatçı, türkücü Erkan Oğur’a yapılan linci hangi troller yapmış, hangi merkezden yapılmış, kim yapmış, bunun açıklamasını yaptınız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İçişleri Bakanı yapsın açıklama.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Sadece, insanlığın ortak mirası olan türkülerimizde bile bu trollüğü yapanlar kimlerdi ve bunları kimlerin yaptığını çok iyi biliyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yok öyle bir şey.

Trollerin başındaki adamı savunuyor!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Kınardınız, iki kelime ederdiniz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biz, trollerin en başında Fahrettin Altun var diyebiliriz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir dakika daha verelim.

Özgür Bey, izin verirsin, değil mi?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – İnsanlığın ortak mirasında bizleri var eden, bu ülkeyi, bu insanlarımızı bir arada tutan, ortak mayası olan türkülerimize bile hakaret eden, küfreden insanlara iki kelime laf ederdiniz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya, Fahrettin Altun’dan bahset, memur mu değil mi?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Memur mu değil mi, onu söyle.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Memur mu değil mi?

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Son bir cümle söylemek istiyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, ilave edelim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Memur mu değil mi?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Memur mu değil mi, onu söyle ya! Allah Allah!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Fahrettin Altun Bey İletişim Başkanı olarak DHKP-C’den MLKP’ye, TİKKO’ya, PKK’nın hedefinde olan bir insandır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya, bırak DHKP-C’yi, memur mu değil mi, onu söyle.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Onun kullanmış olduğu makam araçlarını dilinize dolamanız ayıptır. Sizlerin de makam araçları var, ayıptır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Memur mu değil mi, onu söyle.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Ayıptır, sizlerin de makam araçları var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 500 Mercedes’e binen memur mu değil mi onu söyle.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – İnsanlar, makamlar gelip geçicidir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – İnsanların şahsiyetiyle ve onurlarıyla lütfen oynamayın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Abdullah Bey, sen olsan İletişim Başkanı daha iyi yaparsın, hiç olmazsa milletvekilisin.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler’in İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tabii, çıkılacak konuşulacak ama şunu söyleyeyim: Bir iletişim kazası yapıyorsa bir ülkenin Cumhurbaşkanı, İletişim Başkanı da çıkıp diyorsa ki “Bu benim işim değil.”, o zaman iletişim kazasını kabul ediyor, İletişim Başkanlığına devam ediyor ama meseleyle ilgili yetki ve sorumluluk tartışması açıyorsa tam da işte ucube sistem dediğimiz budur. Eğer işini iyi yapsa Cumhurbaşkanı haftada 2 kere iletişim kazası yapmaz. Bunların yalan olarak nitelendirilmesi, tamamen sözün bittiği, içerikten yoksun, saldırganlaşan bir üslubun sebebi de savunulacak tezin zayıflığından kaynaklanıyor; ona yoruyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size bir şey söylemedi ama, ben ondan şey yaptım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yo yo, sataşmadan değil, sadece kayıtlara geçsin diye bir dakikalık söz istedim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bakın, geçenlerde -şubat ayında- Anayasa Mahkemesi bir karar verdi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının Anadolu Ajansının faaliyet ve örgütlenme ve insan kaynakları yönetimi üzerindeki denetim yetkisini Anayasa'ya aykırı bularak iptal etti. Anayasa'ya göre Anadolu Ajansının özerk ve yayınlarının tarafsız olduğuna dikkat çekilen bu kararda “Ajansın faaliyetlerinin yürütmenin içinde yer alan ve Cumhurbaşkanlığına bağlı olan Başkanlıkça denetlenmesi Ajansın özerkliğiyle bağdaşmayacağı gibi yayınlarının tarafsızlığını da etkileme ihtimalini barındırmaktadır.” dedi Anayasa Mahkemesi Fahrettin Altun'un Başkanlığını yaptığı İletişim Başkanlığı hakkında. Bunun kayıtlara geçmesi gerekiyor yani kendi alanının nasıl tarif edileceğine dair bir tartışma kesinlikle şarttır ve o, kendi alanının dışına çıkan bir faaliyet sürdürmektedir.

Bunun kayıtlara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, motorlu kuryelerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 21/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

21/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21/4/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

21 Nisan 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (12581 grup numaralı) motorlu kuryelerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 21/4/2021 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Garo Paylan, buyurun.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, kuryeler, motokuryeler ve kargo çalışanları yıllardır bizlere hizmet ediyorlar. Ancak geçen yıl pandemi patlak verdikten sonra bir anda motokuryelerin ve kargo çalışanlarının sayısı katlanarak arttı. Yüz binlerce vatandaşımız başka bir iş bulamadıkları için kurye oluyor, motokurye oluyor, kargo çalışmanı oluyor. Ve son yıllarda arkadaşlar, özellikle son bir yılda sayılar bu kadar artmışken bununla ilgili herhangi bir düzenleme yapılmış değil, herhangi bir tedbir alınmış değil. Hani bazen kızsarsınız ya onlara “Ya, motokurye kaldırımdan geçiyor.” “Motokurye emniyet şeridini kullanıyor.” “Motokurye çok hızlı gidiyor.” Ama sormazsınız, acaba niye kaldırımdan gitmek zorunda kalıyor, niye emniyet şeridini kullanıyor, niye çok hızlı gidiyor ve maalesef kazalara yol açıyor?

Değerli arkadaşlar, motokuryeler mobbinge karşı karşıyalar, motokuryeler “Teslimatı zamanında yetiştir.” baskısıyla karşı karşıyalar. Bakın, bugünlerde ramazan, özellikle yemek sektöründe motokuryeler yalnızca iftar saatinde teslimat yapıyor. Bir motokurye diyor ki: “Bana iftar saatinde 7 tane teslimat veriliyor ve 7’sini de iftar saatine yakın şekilde teslim etmem lazım. Nasıl becereyim?” Ne yapıyor motokurye? Ver gazı, kaldırımdan git, emniyet şeridinden git. Sonucu ne oluyor arkadaşlar? Son bir yılda 203 motokurye hayatını kaybetti arkadaşlar ve pandemi döneminde son bir yılda binlerce motokurye yaralandı; ağır yaralananlar var, yatalak duruma gelenler var. Son bir yılda, Tüm Anadolu Motosikletli Kuryeler Federasyonunun verilerine göre, yalnızca Mart 2020’den beri, arkadaşlar, 63 bin motokurye kaza yaptı; 63 bin kazadan bahsediyoruz ve bunun sonucunda 203 motokurye hayatını kaybetti ve binlercesi yaralandı.

Değerli arkadaşlar, bununla ilgili, Türkiye Büyük Millet Meclisi mutlaka sorumluluk almalıdır. Motokuryelerin tek derdi ölmek veya yaralanmak değil, motokuryeler aynı zamanda çok zor çalışma şartlarında çalışıyorlar. Günde on beş on altı saat çalıştırılıyorlar ve aynı şekilde, güvencesiz çalıştırılıyorlar arkadaşlar ve çok düşük ücretlerle çalıştırılıyorlar. Eğer teslimat geç kalıyorsa işten çıkarılma tehdidiyle karşı karşıya kalıyorlar. İşte, yüz binlerce vatandaşımızın derdi olan bu meselelere Türkiye Büyük Millet Meclisi mutlaka el atmalıdır arkadaşlar. Bakın, motokuryelerin, aynı zamanda, büyük çoğunluğu kayıt dışı çalıştırılıyorlar arkadaşlar, kayıt dışı.

Muğla’nın Menteşe ilçesinde bir görüntü yansıdı, hatırlar mısınız bilmiyorum. Bir motokurye kaza yapmış ve yaralanmış, yaralı hâlde yerde yatıyor, ambulans bekliyor. O anda telefon açıyor, kardeşine telefon açıyor, aynı işi yapan, motokuryelik işi yapan kardeşine telefon açıyor. Bakın, o hâlde bile “Yetiş, teslimatı teslim etmem lazım, gel al.” diyor. Kardeşini bekliyor, teslimatı veriyor, ondan sonra ambulansa biniyor. İşte, böyle bir baskıyla karşı karşıya motokuryeler.

Değerli arkadaşlar, pandemide kargo emekçisi sayısı da son derece arttı. Kargo emekçileri de her gün yüzlerce kapıyı çalıyorlar, eminim sizin de kapınızı çalıyorlar, benim de kapımı çalıyorlar. Kargo emekçileri her gün yüzlerce insanla temas ediyor ama arkadaşlar, kargo emekçileri ve motokuryeler bu kadar insanla temas ederken pandemiyle ilgili herhangi bir koruma tedbiri alınabilmiş değil.

Bakın, Meclis, bu anlamda, çok insanla temas ediyor diye öncelikli gruba alındı, öyle değil mi? Diğer kamu görevlileri öncelikli gruba alındı. Sağlık emekçileri çok insanla temas ediyor diye öncelikli gruba alındı, öyle değil mi? “Memlekette en çok insanla temas eden grup kimlerdir?” dersiniz kargo emekçileridir, motokuryelerdir. Motokuryeler şu anda aşırı olabilmüş durumda değildir ve pandemide yeni dalgadaki mutant virüs gençleri de etkilemektedir. Arkadaşlar, pek çok kargo emekçisi, motokurye koronavirüs hastalığına yakalanmakta ve hatta hayatını kaybetmektedir, evlerine bu virüsü götürmektedir. Bu açıdan kargo emekçileri ve motokuryeler aşırı öncelikli gruba alınmalıdır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi kargo emekçilerinin ve motokuryelerin bu dertlerini mutlaka gündeme almalıdır. Bu açıdan araştırma önergemize desteğinizi bekliyoruz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Fahrettin Yokuş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi İYİ Parti Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Pandemi sürecinde maalesef, iktidar iyi bir sınav veremedi. Ülkemizi vaka ve günlük ölüm sayılarında dünya 1’incisi yaptı. Bu gurur AK PARTİ iktidarına yeter aslında.

Pandemi süreciyle kurye ve kargoda hizmet veren kişi sayısı katlanarak artmıştır. Sayıları 1 milyona ulaşan motokurye ve kargo çalışanları bu zor süreçte hayatımızı kolaylaştırmak için hayatları pahasına hizmet veriyorlar. Halkımıza cansiparane bir şekilde hizmet götüren kurye çalışanlarımız, taşıma yaptıkları esnada her gün sayısız risk yaşamakta, kazalarda sakat kalmakta ve hatta ölmektedirler. Bu insanlar az tehlikeli meslekler içinde değerlendirilmektedirler oysaki her gün trafikte can vermektedirler.

Değerli milletvekilleri, motokurye ve kargo çalışanlarının büyük bir çoğunluğu mesai mefhumu olmaksızın fazladan çalışmak mecburiyetinde kalıyorlar. Çalışma alanları maalesef bir düzenlemeye tabi değil, denetim yok. Az tehlikeli meslekler grubuna tabi oldukları için yaşadıkları kazalar sonucu sakatlıklar ve can kayıplarında sigorta ödemeleri de düşük oluyor. Tüm Anadolu Motosikletli Kuryeler Federasyonu Başkanı Çağdaş Yavuz’un açıklamalarına göre, pandemi öncesinde bir kurye ortalama 20 paket dağıtırken pandemi sürecinde bu sayı 3’e katlanmış, 60 pakete çıkmıştır. İş yerleri, bu iş yükünün artmasına rağmen, paket çabuk gitsin diye maalesef kuryelere baskı yapmakta ve onların hayatını riske sokmaktadır. Yine kuryeler artık şunu söylüyorlar: “Bizim kaportamız bedenimiz, düştüğümüzde sakatlanıyoruz, hatta ölüyoruz.” diyorlar.

Bu kürsüden daha önce de dile getirmiştik, PTT ve kargo çalışanlarının pandemiyle beraber neredeyse ekmekleri ile canları arasına sıkışıp kaldıklarını görüyoruz. Aynı sağlık çalışanlarında olduğu gibi kargo ve kurye görevi yapanlar maalesef çok zor şartlar altında kargo işlemlerini yapıyorlar, posta işlemlerini yapıyorlar ancak ne sağlıklarıyla ilgili ciddi bir düzenleme var ne çalıştıkları ortamların sağlık şartlarına uydurulması gayreti var, tabiri caizse kaderlerine terk edilmiş durumdadır. Sayıları 1 milyona yaklaşan kargo ve kurye çalışanlarının iş ve görev tanımları başta olmak üzere, çalışma şartları ile ekonomik ve sosyal sorunlarının çözümü için acilen yasal bir düzenlemeye ihtiyaç vardır.

Geliniz, bu insanlarımıza sahip çıkalım, bir an önce yasal bir düzenlemeyi hep birlikte gerçekleştirelim diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın İrfan Kaplan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

HDP'nin motokuryelerle ilgili grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir buçuk yılı aşkın süredir Covid-19 pandemisiyle, dünya olarak bir sağlık tehdidiyle karşı karşıyayız. AK PARTİ iktidarının yönetemediği pandemi sürecinde esnaftan işçiye, emekliden tüccara, çiftçiden sanayiciye kadar neredeyse her kesim çok ciddi mağduriyetler yaşadı ve yaşamaya devam ediyor. Pandemiyle birlikte dünya olarak yaşam tarzları değişti, daha çok evde kalındı. Alışverişlerin büyük bir kısmı internet üzerinden alışverişe dönerken özellikle kafe, restoranların tedbirler kapsamında kapanmasıyla birlikte “gel al” paket servisi düzenine geçildi. Değişen yaşam tarzıyla birlikte pandeminin başından bu yana büyük bir özveriyle, katlanan iş yüküyle çalışan motokuryeler, kargo elemanları ve PTT dağıtıcıları ne yazık ki bu süreçte en çok zorluk yaşayan meslek gruplarından oldu. Sayıları 900 bini geçen motokuryelerin çalışma şartları içler acısı. Günde on dört saate yakın çalışan motokuryelerin neredeyse yüzde 90'ı kayıt dışı çalışıyor. Kuryelerden, 5 paketin yarım saatte dağıtılması, günlük ortalama 100 lira için 150 kilometre yol yapmaları isteniyor. Mobil sipariş uygulamaları bu puanlama üzerinden çalışıyor. Müşterilerin düşük puan vermemesi için hız konusunda kuryelere baskı uygulanıyor. İşletmelerin otuz ya da kırk dakika servis anlayışından kaynaklı paketleri zamanında götürmek için canlarını tehlikeye atan motokuryeler, işlerini kaybetmemek adına hayatlarından oluyorlar. Bu sebeple, son bir yılda trafik kazası geçiren 65 bine yakın motokuryelerin 203'ü yaşamını yitirdi. Günde ortalama 50 kişiye paket ulaştıran motokuryeler bir taraftan salgın tehlikesini yaşarken öte yandan ağır çalışma koşulları, kayıt dışı çalışma, sigortasızlık gibi başka hayati tehlikelerle de karşı karşıyalar.

Pandemiyle birlikte ihtiyaçtan dolayı sayıları oldukça artan bu meslek gruplarındaki birçok çalışanın ehliyeti ve mesleki yeterlilik belgesi yoktur. Motokuryelerin, aynı sorunları yaşayan kargo elemanlarının ve PTT dağıtıcılarının çalışma şartlarının iyileştirilmesi, mesleki statülerinin değişmesi elzem hâle gelmiştir.

Tüm bu nedenlerle kuryelerin süre kısıtlaması esnetilmeli, mobil uygulamalardaki hız puanlaması kaldırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İRFAN KAPLAN (Devamla) – Koruyucu kıyafetlerdeki vergi yükü kaldırılmalı, bunların temini kolaylaştırılmalıdır. Mesleki yeterlilik belgesi dâhilinde olan koruyucu kıyafet şartı denetlenmelidir.

Buradan Çalışma Bakanına, Vedat Bilgin'e çağrıda bulunuyorum: Lütfen ilk icraatlarınızdan biri motokuryelik mesleğini çok tehlikeli meslekler grubuna almak olsun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Atay Uslu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Salgın ve pandemi günlük hayatımızdaki alışkanlıklarımızı, ticaretimizi değiştirdi. Kısıtlamalarla ve salgınla birlikte alışverişin şekli de boyutu da değişti, e-ticaret ve on-line alışveriş arttı. Türkiye’de e-ticaret hacmi 2019 yılına göre 2020 yılında yüzde 66 oranında arttı; 136 milyarlık hacim 226 milyar liraya yükseldi 2020 yılında. Günlük gıda maddelerinin, sebzenin, meyvenin, hatta market alışverişlerinin bile internet üzerinden yapıldığı bir zaman diliminden geçiyoruz. Bu süreçte kargo faaliyetlerinin ve motosikletli kurye ihtiyacının hem miktarı arttı hem önemi arttı. Bugün, Türkiye nüfusunun yüzde 60'ı internette alışveriş yapıyor.

Günlük hayatımıza çok büyük kolaylıklar getiren motosikletli kuryeler ve kargo çalışanları, özellikle pandemi sürecinin getirmiş olduğu yoğunluk nedeniyle yaz ve kış demeden, gece ve gündüz demeden büyük bir özveriyle görevlerini yerine getiriyorlar. Büyük bir özveriyle çalışan, hayatımızı kolaylaştıran, bize özel hizmetler sunan tüm kurye arkadaşlarımıza, kargo çalışanlarımıza canıgönülden teşekkür ediyorum. Bu meslek grubunun da bir mesleki ahlak ve disiplin içinde çalıştığını da görüyoruz. Maskeleri, eldivenleri, trafik kurallarına uygun hareketleri, temassız teslim gibi hizmetleri özellikle ve hassasiyetle yerine getiren kurye arkadaşlarımıza da bu hassasiyetleri için de bir kez daha teşekkür ediyorum.

Motosikletli kurye ve kargo çalışanlarının ve onların kurmuş olduğu sivil toplum kuruluşlarının talepleri doğrultusunda Hükümetimiz, bakanlıklarımız çalışmalar yapıyor, yapmaya devam edecektir arkadaşlar. Motosikletli kurye hizmetlerinin sosyal güvenlikte bir meslek kodu vardır. Yine, esnaf kurye olarak çalışan motosikletli kuryeler için bir “NACE” kodu oluşturulmuştur. Hem Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız -yeni ismiyle- hem Ticaret Bakanlığımız hem de İçişleri Bakanlığımız bu meslek sınıfının çalışma şartlarının düzenlenmesi, niteliklerinin düzenlenmesi konusunda çalışmalar yapıyor, yapacaktır. Son yıllarda çok hızlı büyüyen bir sektör. Mesleki yeterlilik sisteminin düzenlenmesi, trafikte farkındalık oluşturulması, mesleğin tam olarak tanımlanması gibi hususlar gündemimizdedir.

Tabii, motosikletli kuryelerin kaza durumu söz konusu. Haddizatında, Türkiye’de tabii ki motosikletli araçların kaza oranı oldukça yüksek, bunun düşürülmesi gerekiyor. Bu konuda da Hükümetimizin çalışmaları var, Cumhurbaşkanımızın imzasıyla yayımlanan bir genelge var. Bu genelge, 2021-2023 yılı içerisinde motosikletli ve motorlu bisiklet sürücülerinin karışmış oldukları kazaların önlenmesi konusunu öncelikli alanlar içine almıştır. Bu da kazaların azaltılması anlamında önemli bir tedbir olarak gündemimizdedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Süre vermiyorum biliyorsunuz Sayın Uslu.

ATAY USLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bütün bakanlıklarımız, evet, bu konuda çalışıyor, çalışmaya devam edecektir. Biz de milletvekilleri olarak bu konuları takip etmeye devam edeceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, selamlamak için milletvekillerine...

BAŞKAN – Peki, sizi kırmayayım, mikrofonu açalım, Sayın Tanal’ı kırmayalım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Adam toparladı zaten.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ayrımcılık yapıyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sadece selamlama.

ATAY USLU (Devamla) – Evet, tabii, şu konu da önemli...

BAŞKAN – Sayın Uslu sadece selamlama. Sayın Uslu sadece selamlama.

ATAY USLU (Devamla) – Tamam.

Motosikletli kuryelerin bir talebi var, o da kazalardaki ölümü azaltacak olan motosikletçi dostu bariyer sistemi. Biz bunu da takip ediyoruz, Hükümet olarak da bunu artıracacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ATAY USLU (Devamla) – Bu konuyu milletvekili olarak da Meclisin bir bireyi olarak da takip etmeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yani sizi kırıyorum ayrı bir dert, kırmıyorum ayrı bir dert Sayın Tanal.

Evet, Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... (CHP ve HDP sıralarından “Kabul, kabul” sesleri)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bizim daha çok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Kâtip Üyelerden bir itiraz gelmiyor. Kabul edilmemiştir. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 50’ye 40...

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve arkadaşları tarafından, belediyelerin amacı dışında geziler düzenleyerek insan kaçakçılığı yaptığı iddialarının araştırılması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21/4/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve arkadaşları tarafından, belediyelerin amacı dışında geziler düzenleyerek insan kaçakçılığı yaptığı iddialarının araştırılması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2500 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 21/4/2021 Çarşamba günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına önerinin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Veli Ağbaba, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kamyonla çıktın Veli be!

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, son günlerde Türkiye’ye âdeta bir bomba düştü, dünyada başka ülkelerde olmayan bir yöntemle Türkiye’den insan kaçırıldığı ortaya çıktı. İlkın Malatya ilimize bağlı Yeşilyurt ilçesinde bu olayın gündeme geldiğini gördük, Yeşilyurt Belediyesi Meclis üyelerimiz bunu gündeme getirdi ve Türkiye’yle paylaştılar. Şimdi, ben Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konuda bilgi sahibi olabilmesi için hemen kısaca anlatayım.

Değerli arkadaşlar, burada, önce, Türkiye’den umudunu kesmiş, iş bulamayan, ekmek bulamayan, evine ekmek götüremeyen bir insan grubunun olması lazım. Türkiye’de var mı? Çok sayıda var maalesef. Bu insan grubunu bilen insanlar, bir çete; bir ayağı yurt dışında bir ayağı Türkiye’de bir organizasyon yapıyor. Bakın, burada, Almanya’da E.K. isminde birisi, Türkiye’de A.A. isminde bir AKP’li politikacı bir araya geliyorlar, bir organizasyon kuruyorlar ve bu organizasyon bir dernek kuruyor. Bu derneğe yurt dışına kaçırılacak insanlar üye yapıyor. Ardından bir belediye bulunması lazım, kilit noktalardan biri o, bir belediye bulacaklar. Belediye Meclisi karar alıyor, bu Meclis kararıyla birlikte Valiliğe başvuru yapıyorlar, hizmet pasaportu... Siz hizmeti bilirsiniz, geçmişte.... (CHP sıralarından alkışlar) Hizmet pasaportu isteniyor, belediye Meclisi hizmet pasaportu veriyor –hemen, kısaca anlatıyorum-hizmet pasaportunu alan bu insanlar otobüslerle yurt dışına gidiyorlar, gidiyorlar ama gelmiyorlar. Bakın, Malatya’dan 45 kişi gidiyor; 2 kişi geliyor, 43 kişi gelmiyor.

Değerli arkadaşlar, burada kritik nokta şu, 2 kritik yer var: Bir, belediye; iki, valilik. Hizmet pasaportu... Bakın, belediyeyi buradan çıkarırsanız bu kaçakçılık gerçekleşmiyor. Dünyada çeşitli insan kaçırma yöntemleri var, sayenizde dünya ilk kez yeni bir insan kaçırma yöntemini görmüş oldu. Bir VIP hizmetle VIP insan kaçakçılığı yapıyor Türkiye’de.

Değerli arkadaşlar, pasaport bir ülkenin namusudur, bir devletin şerefidir. Pasaport öyle gelişigüzel dağıtılamaz. Eğer sizin pasaportunuz değersizleşirse AK PARTİ’den giden milletvekili de sıradan vatandaş da dış ülkelerde itibar görmez, itibarımız zedelenir. Burada yapılan en önemli şeylerden biri, bizim onurumuz olan pasaportumuzun itibarsızlaştırılmasıdır. Bunu kim yapmıştır? Bunu İçişleri Bakanı yapmıştır, bunu valilik yapmıştır. Valilik eliyle, İçişleri Bakanlığı eliyle pasaportumuz itibarsızlaştırılmıştır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayıp ya ayıp!

ATAY USLU (Antalya) – İçişleri Bakanlığıyla ne ilgisi var bunun ya!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bu pasaport önemli; pasaport bir ülkenin namusu. Kim koruyacak? İçişleri Bakanı, çünkü o veriyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, neredeyse bir şehir kaçırılmış, bir şehir; Almanya’da Bingöl kadar bir şehir kuruluyor, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun haberi yok. Niye? Çünkü daha önemli işleri var: Amirallere sataşacak, Engin Altay’ı tehdit edecek, Kastamonu’da 16 yaşındaki davulcuyu arayacak, 128 milyar dolar afişlerini indirecek. Kendi işi dışında her şeyi yapıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

ATAY USLU (Antalya) – Terörle mücadele edecek, PKK’yla mücadele edecek!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – PKK’ya operasyon yapacak!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, bak “PKK” diyorsun ya, siz bu ülkeye PKK’dan daha fazla kötülük veriyorsunuz. O terör örgütü var ya, PKK terör örgütü ülkeye düşmanlık yapıyor; sizin yaptığımız da bu ülkeye düşmanlık. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Haddini bil, haddini!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – PKK’nın terör örgütü... Terörle arana mesafe koy!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Konuşma, konuşma! Utanmadan daha konuşuyorsun.

Âdeta bir organizasyona girmişsiniz değerli arkadaşlar. Bakın, arkadaşlar, bu adamlar ne yapıyor? Hizmet pasaportu veriyor. Kim veriyor, kim? Sen veriyorsun. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Hizmet pasaportunu vermişsin, bu ülkeden binlerce insan kaçmış, binlerce insan kaçmış.

Terör örgütleri Türkiye'nin itibarını zedeliyor mu? Zedeliyor. İnsanlarımızı katlediyor mu? Ediyor ama siz de bu ülkenin namusu olan, şerefi olan, onuru olan pasaportu yok ettiniz kendi elinizle. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Başka... Bakın, arkadaşlar, daha çok ortaya çıkacak. Bu işin göbeğinde kim var, biliyor musunuz? Bu işin göbeğinde iktidara yakın siyasetçiler var, belediye başkanları var, eskiden belediye başkanlığı yapmış insanlar var. Bu iş, tamamen AKP eliyle yapılmış bir şeydir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, size bir şey söyleyeyim. Teröristi kim destekliyorsa Allah belasını versin! Yalan söylenen de Allah belasını versin! İftira atanın da Allah belasını versin! (CHP sıralarından "Amin!" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Kim terörist cenazesine gitmişse haysiyetsizdir, şerefsizdir! Kim iftira atıyorsa o da haysiyetsizdir, şerefsizdir, namussuzdur! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Düne kadar kucak kucağa olan sendin! Düne kadar FETÖ terör örgütüyle kucak kucağa olan sendin! Düne kadar onunla birlikte sendin! Haddini bil, otur yerine! Utanmaz! Utanmaz! utanmaz! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Terbiyeni takın! Böyle konuşamazsın!

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Ağbaba, kürsüden ayrıldıktan sonra devam edebilirsiniz.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Hadsizler! Utanmazlar!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sensin o!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ne kadar çirkin bir tavır ya!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Hadsizler, utanmazlar!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Terbiyeni takın, terbiyeni!

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, Sayın Ağbaba kürsüden bir ayrılışın, sonra devam edersiniz.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Burada insan kaçakçılığı var, bir kepezelik var; gelin, anlatın yiğitseniz! Utanmazlar! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ne dedi Sayın Turan?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – "PKK'dan daha tehlikelisiniz." dedi.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ne demedi ki!

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın CHP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; açıkçası bu üsluba ne cevap vereceğimi bilmiyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Verme, verme!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Hanımefendilere dönüp ağzına geleni söyleyen, ağzından köpükler fişkıncasına bağırın, ne dediği belli olmayan, anlamakta zorlandığımız bir tarza, inanın, cevap vermek istemiyorum. Fakat bir şeyin de altını çizmek isterim: Cahiliye Dönemi’nde bile dört ay haram aylar vardır, ramazan özel bir aydır; insan daha dikkatli konuşur, kalp kırıyor muyum der, yalan söylüyor muyum der, iftira atıyor muyum der.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Onu Cumhurbaşkanına söyle, Cumhurbaşkanına söyle; ramazan ayında iftira atıyor!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ramazanın, insanın hâline, keyfine, vücuduna, ruhuna bir yansması olur; eğer odunsan, taşsan hiçbir yansması olmaz. Ama ramazan gelmiş haberin yok, Cahiliye Dönemi’nde savaşa ara veren insanlar bile bunu yapmamış. (CHP sıralarından gürültüler)

Bakın değerli arkadaşlar...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sen Genel Başkanına söyle onu, Genel Başkanına! İftira atan senin Genel Başkanın.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Tayyip Erdoğan neden öyle yapıyor o zaman?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, bağırsınlar, ben sonra konuşayım o zaman.

Sayın Başkan, bakınız “PKK’den daha çok zarar veriyorsunuz.” ifadesi bir dava konusudur, gereğini yapacağız, o başka bir şey fakat vahim olan şu: Doksan yıllık bir partinin geldiği yerde, bu ifadeyi kullanabilen bir Genel Başkan Yardımcısının bu parti yöneticileri tarafından aynaya baktırılması lazım. “PKK’den daha tehlikelisiniz.” dersiniz bize zarar vermezsiniz; “PKK’lılar iyi adamlar.” dersiniz, meşrulaştırmış olursunuz, yanlış yaparsınız. Değerli arkadaşlar, PKK’yı hangi parti olursa olsun, bir partiyle özdeşleştirirseniz, kıyaslarsanız PKK’nın ekmeğine yağ sürersiniz. (CHP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – İnsanlar birer birer yurt dışına kaçırılıyor ya, hiç mi önemli değil?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bu mübarek ramazan gününde hak ettiğin çok fazla ama sadece “Yazıklar olsun sana Veli Ağbaba!” diyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Grup Başkan Vekili, şahsımı hedef alan ve söylemediğim cümleleri söyledi, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, ne söyledi size? (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz de dinlediniz, nasıl anlatayım, daha ne söyleyin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Duymadın mı sen?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Benim ağzıma almaktan utanacağım şeyler söyledi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, ben konuşurken buradan bir grup trol harıl harıl laf atıyorlar bana. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Trol mü? Ne trolü, ne trolü! Sen milletvekillerine “trol” diyemezsin, hepimiz milletvekiliyiz.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Haddini bil, haddini!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Efendime söyleyeyim, “terör örgütü” “terörist...” Şimdi, bak, bir daha söyleyeyim: Bizim grubumuzdan kim terörist cenazesine gitmişse onun Allah belasını versin, haysiyetsizdir. Kim iftira atıyorsa, o da haysiyetsizdir. Bakın, kanıtlamazsanız namussuzsunuz!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sen bunu söyleyemezsin, sözünü geri al!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, benim teröristle ilgili bir ilişkimi bulmazsanız, siz namertsiniz! Bu kadar söylüyorum. Kürsüye çıkınca “terörist.”

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sensin namert!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar; ben bu laf atmadan dolayı o benzetmeyi... Haddini aşmış olabilir ancak değerli arkadaşlar, karşınızda milletvekili var, kusura bakmayın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Senin karşında kim var?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Öyle sinecek, korkacak bir adam da değilim ben, korkmam. Öyle size teslim mi olacağım ben? Hadi oradan! Dünün döneleri, dünün döneleri bana laf atıyor. Hadi oradan! Hadi oradan! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Haddini bil, haddini!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Senin geleceğin orada, siyasi partini satmış kadımsın sen! Hadi oradan! Utanmaz! Utanmaz! Konuşma! Bana laf atıyor.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Senin arkada kim var? Sen kimsin, hadi oradan! Haddini bil!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, burada bir güvenlik soruşturması zafiyeti var. Dünün hizmet hareketi bugün hizmet pasaportu veriyor. Bakın, terör örgütü arıyorsanız, terörist arıyorsanız aynaya bakın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Otur yerine, otur!

BAŞKAN – Arkadaşlar, siz konuştuğça ben duyamıyorum, hatibin ne söylediğini anlayamıyorum.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ne söyleyecek, saçmalıyor!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ortada ciddi bir iddia var, bu iddianın araştırılması gerekiyor. Eğer samimiyseniz hodri meydan! Hep beraber oynayacağız, gelin hep beraber kim insan kaçırılmışsa, ucu nereye değerse değsin gelin hep beraber komisyon kuralım, hodri meydan!

Şimdi, terör örgütüyle ilgili bir iki şey söyleyeyim. Yahu, bu memlekette Meclise teröristi sokmuş parti arıyorsan aynaya bakacaksın kardeşim! (CHP sıralarından alkışlar) Siz, milletvekili yaptınız teröristi, şimdi cezaevinde. Bakın, bu memlekette, bu devleti teröriste teslim eden sizsiniz. Meclisi kim bombaladı? FETÖ. Kim paşa yaptı onları? Siz. Meclise terörist sokan arıyorsanız kendi partinize bakın. Haddinizi bilin, oturun! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hadi oradan!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sen kendi partine bak!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmaz!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sensin o! Önce kadın vekillerle nasıl konuşacağını öğren. Haddini bil, haddini!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen partini satmadın mı dün?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Yanlış, yanlış!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sayın Başkan, sürekli partisinden döndü diye bana laf atıyor. AK PARTİ kurulduğundan beri ben AK PARTİ'liyim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Teröristle birlik olanın Allah belasını versin!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – 2003'ten beri AK PARTİ'liyim ben, sen kiminle karıştırıyorsun?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ayıp, ayıp!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – 2003'ten beri AK PARTİ'liyim ben!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Turan, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, grup olarak bir önerimiz var: Bundan sonraki CHP'nin tüm konuşmalarını, tüm önermelerini, kanun maddelerini Veli Bey'in yapmasını istiyoruz. Gerçek CHP'nin ne olduğunu, utanmaz tavrını ne olduğunu herkes görsün ve bir daha konuşsun Sayın Başkan, bir daha konuşsun Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir söylediğiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hâlâ ne konuşuyorsun ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, ben de son bir iki şey söyleyeyim Bülent Turan'a cevap anlamında.

BAŞKAN – Kayıtlara geçsin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu Bülent Turan'ı ben çok iyi tanırım, biz Silivri'de kavga ederken Fetullahçılarla, Bülent Turan burada Fetullahçıların sözcülüğünü yapıyordu. Kayda geçsin, kayda! (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından “Hadi oradan!” sesleri, gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, meseleleri bu şekilde şahsileştirerek bir noktaya gidemezsiniz, yani burada terör örgütlerini de söylemelerinizle kutsamaya kalkıyorsunuz, bu da doğru değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, satışmaya imkân vermeden şunu söylemek isterim: Mesele şahsi bir mesele değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Mesele, Türkiye meselesi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Türkiye'de FETÖ'yü yok eden Cumhuriyet İttifakı'dır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tabii, tabii(!)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Türkiye’de FETÖ’yü mahveden AK PARTİ’nin kararlı duruşudur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ama ilaveten söyleyeyim: 12 yaşında Tayyip Erdoğan’ı tanıdım, bilfiil yanından ayrılmadım Sayın Başkanım. Ne FETÖ’süymüş, kendisine baksın! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, ben bir cümle söyleyeceğim: Fetullah’ın para basanlarını bugün Bakan yaptılar, Bakan yaptılar, Bakan!

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve arkadaşları tarafından, belediyelerin amacı dışında geziler düzenleyerek insan kaçakçılığı yaptığı iddialarının araştırılması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devleti Fetullah’a teslim ettiler, sonra “Ne FETÖ’sü?” diyor. Parayı basıyorlar, sonra “Fetullahçı da değil.” diyorlar.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Kadınlara nasıl hitap edeceğini bilmiyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, hatip kürsüde.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; belediyelerin yurt dışı görevlendirmelerinin etkin şekilde denetlenmesi ve belediyelerin amacı dışında geziler düzenleyerek insan kaçakçılığı yapıp yapılmadığının araştırılması amacıyla Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından verilmiş olan önergeyi destekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Yaşanan son olaylar, ülkemiz için çok kıymetli olan ve her zaman hassasiyetle korunması gereken geleneksel dış ilişkiler kodlarımıza, kurumlarımızın itibarına indirilmiş olan sayısız darbelerden sadece biridir. Türkiye’de cumhuriyet değerleri ve kurumlar o denli tahrip edilmiştir ki kanunda koşulları belli olan hizmet pasaportu imkânının acımasızca istismar edilmesi, aslında mevcut iktidarın değerleri, kuralları ve kurumları tahrip edici tutumlarını gayet iyi bilen, bunları defalarca eleştiren bizler için hiç şaşırtıcı olmamıştır. Ama devlet imkânları kullanılarak insan kaçakçılığı yapıldığına dair iddialar, hizmet pasaportu istismarı milletimiz adına son derece mahcup edici olmuştur. İçişleri Bakanlığının sorumluluğu da elbette büyüktür.

Milliyetçilik ve vatanseverlik anlayışı, hamasetten değil öncelikle Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve milletin itibarını korumak ve güçlendirmekten geçer. Maalesef iktidarın hiçbir zaman böyle bir ahlak anlayışı olmadı. Burada, hem vahim bir ahlaki çöküş ve olağan uygulamaların istismarı hem de siyasi iktidarın buna alet edilişi, iktidarın buna alet olmayı göz göre göre kabullenmesi vardır. Dış itibarımıza yine zarar verilmiştir. Bu olaylar aynı zamanda, sonuçları bizleri hep üzmüş olan birtakım kamuoyu araştırmalarında vatandaşlarımızın büyük çoğunluğunun ve bilhassa gençlerin gelecekle ilgili artık Türkiye’de görmediğine yönelik bulguların teyididir.

Az önce belirttiğim gibi, görüşmekte olduğumuz araştırma önergesini destekliyoruz. Cumhurbaşkanlığı çoğunluğunu oluşturan partileri de bu vahim olayın araştırılmasına katkı vermeye davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurul üyeleri; herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle geçen hafta kuliste rahatsızlanmamız sırasında gerekli yardımı ve müdahaleyi gösteren Tekirdağ Vekilimiz Doktor Candan Yüceer’e ve Ankara Vekilimiz Doktor Murat Emir’e teşekkür ediyorum. Nazik aramalarından, geçmiş olsun dileklerinden dolayı CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’na yürekten teşekkür ediyorum. Yine, önceki dönem Millî Eğitim ve Millî Savunma Bakanı, Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sayın İsmet Yılmaz’a da teşekkür ediyorum. Arayan soran tüm canlara yürekten teşekkür ederim.

Malatya Yeşilyurt Belediyesi ile Ankara Kızılcacahamam; Elâzığ Arıcak, Akçakiraz, Baskil; Ordu Korgan, Tokat Erbaa, Bursa Yıldırım ve son olarak Hatay Dört Yol Belediyelerinde akılla, demokrasiyle, hukukla, yerel yönetimle, adaletle ifade edilemeyecek yolsuzluklar ve hukuksuzluklar söz konusu. Bunun adı da “çevreye duyarlı birey yetiştirmek” olarak konulmuş. Gri pasaportla gönderiliyorlar. Aynı zamanda bu Diyanet İşleri Başkanı da yurt dışındaki Alevi toplumu asimile etmek için gri pasaportla kendinden menkul görevlendirmeler yapıp gönderiyor; bu da bunun içinde ele alınmalı.

Ben şimdi Süleyman Soylu’ya soruyorum: Hani, bütçe görüşmelerinde gelip bizim belediyelere darbe yaptığını burada “Oh, oh!” diye zil takarak oynadın ya şimdi, senin belediyelerin yaptığı bu yolsuzluk ve rezaletler karşısında “Oh, Oh!” mu diyeceksin “Ah Ah!” mı diyeceksin “Vah Vah!” mı diyeceksin, ne diyeceksin? (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, köylük yerden birinde adamın biri gömü bulmuş, hazine bulmuş. Şimdi, bu hazineyi herkes merak ediyor. Komşusu da akşam yatmış, bir türlü uyumuyor, debelenip duruyor; hanımı bir tekme vurmuş “Herif, niye uyumuyorsun? Yat da -haşa huzurdan- zıbar.” demiş. Adam demiş ki “Uyuyamıyorum hanım.” “Niye uyuyamıyorsun?” demiş. “Ya, şu bizim komşu gömü bulmaya buldu da ne kadar bulduğunu söylese de biz de rahat etsek.” demiş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 128 milyar dolar nerede? Çalınan atlar nerede? Yurt dışına gönderilen insanlar nerede? Bu hukuksuzluk karşısında niye susuyorsunuz? Bari söyleyin de uyuyamayan yurttaş da rahat uyusun. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Yurttaş uyuyamıyor, yurttaş rahatsız, yurttaş tepkili; yurttaş politikanıza, yolsuzluğunuza ve bununla örtmek istediğiniz patatesinize de soğanınıza da tepkili ama medyayı abluka ettiğiniz için bu görülüyor. Burada bu belediyeler suç işlemiştir, buna sessiz kalan İçişleri Bakanlığı ve ilgili kurumlar da suç işlemiştir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyor ve önergeyi destekliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Demir.

Buyurun Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, söz konusu gri pasaportla yurt dışına gidenler ve buna aracılık eden belediyelerin sayılarına baktığımızda şu anda soruşturma geçiren belediyelerden 3 tane CHP’li, 2 AK PARTİ’li, 1 İYİ Parti, 1 de HDP’den kayyuma geçen belediyeler var. (HDP sıralarından gürültüler)

Yine, CHP’nin sözcüsünün söylediğine göre -ki ben de tam katılıyorum- netice itibarıyla yurt dışına kültür amaçlı bile olsa, teknik amaçlı geziler bile olsa bunlar için meclisten tam onay gerekiyor yani. Baktığımızda da tüm belediyelerdeki bütün partilerin meclis üyelerinin ortak oylarıyla, onaylarıyla geçmiştir. Netice itibarıyla bu olay milletimizi rencide etmiştir ve ülkemizin güvenilirliğine uluslararası alanda da halel getirmiştir.

Yurt dışı gezilerinin ayrıca bu şekilde gündeme gelmesi doğrusu hiç yakışık almadı çünkü kardeş şehir uygulamaları başta olmak üzere uluslararası kültür sanat etkinlikleri, teknik inceleme gezileri şehir ve şehirde yaşayanlar açısından son derece önemli kazanımlar da oluşturmaktadır. Örneğin, çöpün maalesef İstanbul'un gündemine tekrar geldiği şu günlerde Sultanahmet, Laleli, Kapalıçarşı, Sirkeci, Sultanhamam gibi yerlerde, günde 2 milyondan fazla insanın ziyaret ettiği yerlerde ve turizm ve ticaretin çok yoğun olduğu yerlerde son derece başarılı yer altı çöp konteyner sistemini uyguluyoruz. Peki, bunu nasıl hayata geçirdik? Bunun, sistem olarak -Hollanda'da üretilen- dünyada en iyi uygulanan yer olarak Zürih'te uygulandığını tespit ettik ve bunu yüzde 80 oranında yerleştirecek, millileştirerek orada uygulamaları gerçekleştirdik.

Netice itibarıyla değerli arkadaşlar, gri pasaportlarla yurt dışına gidip geri dönmedikleri belirlenen vatandaşlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığımız, belediyeler aracılığıyla kamu görevlisi olmayanlara hizmet pasaportu sağlanarak yurt dışına çıkış yapmalarına yönelik geniş kapsamlı bir araştırma yapmışlardır ve soruşturmaları da devam etmektedir. Bu konuyla ilgili bakanlıklarımız gerekli çalışmaları yapmaktalar. Asla hukuksuz ve ülkemizi zor duruma düşürecek faaliyetlere izin vermemiz mümkün değildir. Hukuki sürecin hep beraber takipçisi olacağımızı belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, partimize yönelik bir satışma olmuştur, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bir ifade kullandı biraz evvel sayın hatip, dedi ki: "HDP'den kayyuma geçen belediye." Nasıl oluyor bu? HDP'den kayyuma geçen belediye nasıl oluyor? Şimdi bu ifadenin doğrusunu ben size söyleyeyim: Kayyum aracılığıyla halkın iradesini gasbettiniz gasp. Seçmen iradesini, seçmen hukukunu gasbettiniz, sandık adaletini yok ettiniz, belediyeye el koydunuz. Ondan sonra burada gelip diyorsunuz ki "HDP'den kayyuma geçen belediye." Ya, sanki HDP'li belediye dedi ki: "Ya kayyum, gel kardeşim, kaymakam, vali; alın, belediyeyi size veriyoruz, siz yönetin." Öyle bir şey yok. Kayyumu siz atadınız, halkın iradesini gasbettiniz. Şimdi, hani, yolsuzluk, usulsüzlük meselelerini konuşuyoruz ya, bunu yine gündeme getireceğiz, daha evvel de söyledik.

Bakın, Mardin Belediyesinin kayyum gaspından sonra Mardin Belediyesine kayyum olarak atanmış olan valiyi siz merkeze çektiniz. Neden? Öyle yolsuzluklar yaptı ki, öyle usulsüzlükler yaptı ki hakkında dosyalar düzenlendi. Mardin Belediyesinde kayyum döneminde açılmış olan davalar var ve hâlâ, o kayyum hakkında soruşturma açılması ve dava açılması izni verilmediği için duruyor iş. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi kayyumu büyük yolsuzluklar yaptı, merkeze çektiniz, merkeze çektiniz ve hâlâ soruşturma izni vermiyorsunuz. Neden? Çünkü sizin atadığınız kayyum büyük yolsuzluklar yaptı. Siirt Belediyesi, kayyum atadınız, büyük yolsuzluklar, büyük yolsuzluklar yaptı, hâlâ soruşturma izni vermiyorsunuz. Neden? Çünkü siz atadınız o kayyumu. Bakın, sizin atadığınız bütün kayyumlar yolsuzluk, hırsızlık, usulsüzlük yaptı ama yargılamıyorsunuz çünkü siz atadınız onları. (HDP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Başkan; söz istemiştım. Yerimden söz alacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) – Sayın hatip, biraz evvel, kürsüde...

BAŞKAN – Hangi hatip? Sayın Mustafa Demir mi?

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) – Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili Sayın Mustafa Demir.

...soruşturma açılan belediyeler arasında bir tane de İYİ Partili belediyeden bahsetti. Bakın, bu, tamamen Adalet ve Kalkınma Partili belediyeler tarafından yapılan bir insan kaçakçılığının üstünü örtmeye yönelik bir davranıştır. İYİ Parti Yozgat Yerköy Belediye Başkanı açıklama yapmıştır. Bir defa yurt dışına kültür için giden heyetten 29 kişi, isimlerini de yayınladı, 29 kişi de döndü. Yani “Biz onlara soruşturma açarak kendimizin yaptığı bu insan kaçakçılığının üstünü örtüyoruz.” demenin bir başka tarifiydi Sayın hatibin konuşması, onu belirtmek istedim.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Aynen.

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- *Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 253) (x)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 253 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum ve Grup Başkan Vekillerimizi lütfen kürsü arkasına davet ediyorum.

Kapanma Saati: 16.36

(x) 253 S. Sayılı Basmayazı 20/4/2021 tarihli 74'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.44****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 75’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Birinci bölüm üzerindeki konuşmalara başlıyoruz.

İlk konuşma İYİ Parti Grubu adına Sayın Aytun Çıray’ın.

Buyurun Sayın Çıray. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, yüce Meclisin değerli üyeleri; Türkiye, şu anda tarihinin en büyük ve en yaygın, en derin buhranının içinden geçiyor. Milletimizin büyük çoğunluğu, yeni bir günün heyecanı ile uyanamamanın kuşkusuyla sabahlara kadar yatamıyorlar. Gençlerimizin büyük bir bölümünün yüzlerinden düşen bin parça, onların bu hâline şahitlik eden ana babalar doğal olarak çok sıkıntılı, çok dertli ve tam rahat edecekleri zaman bir umutsuzluk sendromu içinde yaşıyorlar. Yani genel bir mutsuzluk insanlarımızın üzerine bir karabasan gibi çökmüş görünüyor.

Değerli arkadaşlarım, şüphesiz, insanımızla birlikte bu sarmaldan çıkış yolu bulacağız ve milletimize kaybettirilen bu çok değerli zamanları büyük bir hızla telafi edeceğiz; aksi hâlde, bu kez de yeni bir çağı, bilişim endüstriyel devrimini yakalama fırsatını kaçıracacağız. Bu fırsatı kaçırmamanın ilk şartı, içine sokulduğumuz buhranın nedenleri hakkında doğru teşhis koymaktır.

Değerli milletvekilleri, Sayın Erdoğan, 5 Nisan 2021’de yaptığı açıklamada “Montrö’nün ülkemize sağladığı kazanımları önemli görüyoruz, daha iyisine imkân bulana kadar bu sözleşmeye bağlılığımızı sürdürüyoruz.” dedi. Sayın Erdoğan, bu sözleriyle, Türkiye’nin Ege Denizi’nden Karadeniz çıkışına kadar tam egemenliğini tesis eden Montrö Sözleşmesi’nin ne gerçek anlamını ne de ülkemiz için taşıdığı hayati fonksiyonu takdir etmediğini, anlamadığını ortaya koymuştur.

Şimdi, Sayın Erdoğan’a sormak gerekir: On dokuz yıllık devriktidarınızda dış politikanızla neyi daha iyi yapabileme imkânı buldunuz da tapumuz Lozan’ın ayrılmaz parçası olan Montrö’nün daha iyisini yapabileceğinizi düşünüyorsunuz? İşte, güneyimizde bir tür Afganistan’a çevirdiğiniz Kuzey Suriye. İşte, Annan Planı yanlışımızla Avrupa Birliği’ne soktuğunuz Güney Kıbrıs Rum Yönetimi. İşte, Cenevre görüşmeleri öncesi Anayasa Mahkemesi kararını çarpıtarak müdahaleniz sonucunda egemen ve bağımsız Kıbrıs tezimizi yok etmeniz. İşte, bir zamanlar Türkiye’ye saygı ve gıptayla bakarken şimdi mağripte masırka yeniden düşmanlaştırılmış Arap dünyası. İşte, Sisi’yi diktatör ilan edip şimdi teşekkür ettiğiniz Mısır. İşte, egemenliğini defakto olarak neredeyse Ege’nin tamamına ve Doğu Akdeniz’in önemli bölümüne yaymış olan Yunanistan. İşte, Türkiye’ye artık üye aday olarak bile değil...

(Uğultular)

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Değerli arkadaşlar müzakerenizi daha uzak bir yerde yaparsanız... Çok ses geliyor, rica ediyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Allah Allah ya! Sizin insicamınızı bozduğumuz için kusura bakmayın.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Ben rica ediyorum sizden; sakinlik içerisinde, çok تنها olduğu için sesiniz direkt geliyor bana.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Buyurun, buyurun.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – İşte, Kuzey Doğu Suriye’den Kuzey Irak’a kadar olan bölgede YPG’yi düzenli ordu olarak konumlandıran Amerika Bileşik Devletleri’ne karşı acziniz. İşte, kendi çıkarlarına ters düştüğünüz her durumda size bazen 2,5 milyar dolarlık fatura kesen bazen kapıda bekleten, 36 şehidimizin hesabını soramadığınız Putin Rusya’sı. İşte, Uygur Türklerine yönelik en ağır insan hakları ihlallerine rağmen Çin karşısındaki acziniz. Hangisi karşısında iyisine imkân buldunuz da Montrö’nün daha iyisini yapabileceğinizi düşünüyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, 13 Nisan 2021’de gündeme son derece sarsıcı bir haber düştü. Malatya Yeşilyurt Belediyesi, 53 vatandaşımızı çevre bilinci kazanacakları etkinlikler için kendilerine gri pasaport olarak bilinen hizmet pasaportu çıkartarak Almanya’nın Hannover kentine göndermiş. Tabii, bunun için gerekli prosedürler hukuken yerine getirilmiş gözüküyor ve güya 53 vatandaşımız -5-6 bin avro karşılığında- bir dernek tarafından seçilmiş ve hizmet pasaportları, etkinlik süresi bitince de ilgili makama teslim edilmiş. Yani pasaportlar gelmiş ama vatandaşlar Almanya’da kalmış. Belli ki olay Yeşilyurt Belediyesiyle sınırlı değil, başka belediyelerde de benzer organizasyonlar söz konusu olmuş. Vallahi böylesini 40 tane şeytan bir araya gelse planlayamaz. Böylece, insan kaçakçılığının da çağ atlaması iktidar döneminize denk geldi.

Değerli arkadaşlarım, olay, ülkemizin itibarı açısından son derece vahim, son derece yaralayıcıdır. Almanya’da Hannover savcılığının konuyla ilgili soruşturma başlatmış olması, bu itibar kaybının somut delilidir. Ancak mesele Hannover savcılığının açtığı soruşturmaya sınırlı kalmayacaktır, Almanya’nın bu uygulaması Avrupa Birliği genelinde yayılacak ve çok tatsız durumlar ortaya çıkacaktır ve devlet hizmet pasaportunu amacına uygun kullanan vatandaşlarımız da bundan mağdur olacaktır.

Şimdi, konuyla ilgili olarak 6 belediye hakkında soruşturma başlatıldığını açıkladılar. Ancak buradaki ilginç nokta, bu 6 belediyeden sadece 1’inin Adalet ve Kalkınma Partili olmuş olması; diğer 5 belediyeden 4’ü Cumhuriyet Halk Partili, 1’i de İYİ Partili. Belli ki burada yapılmak istenen şey, tıpkı “128 milyar dolar nerede?” hadisesinde olduğu gibi milletin kafasını karıştırmak. Çünkü, burada, belediyeler sadece talep eden rolündedir, esas sorumlu bu pasaportları verip onaylayan İçişleri Bakanlığı Nüfus İdaresi Genel Müdürlüğüdür. Ancak İYİ Parti Yerköy Belediye Başkanı bu oyunu bozdu. Kaç kişi gönderdilerse o kadarının döndüğünü belgeleyiverdi. Bu olay gösterdi ki pasaport işi yeniden Emniyet Genel Müdürlüğü’nün sorumluluğuna verilmelidir. Ama işin bir başka boyutu daha var, iktidar sürenizi uzatmak için orduyu böldünüz, okulları böldünüz; Sünni-Alevi diye böldünüz, yetmedi Sünnileri kendi arasında böldünüz; Türk-Kürt diye böldünüz, yetmedi Kürtleri kendi içinde böldünüz. İşte, bu yanlış yönetim anlayışı yüzünden insanımız açlığa mahkûm edildi. Gri pasaportla kaçanların bazıları da “İş yok güç yok, açtım, kaçtım.” diyorlar. İşte, açıklamaları, beyanları burada. Bunlar, bu beyanlar, aynı zamanda on dokuz yıllık devriiktidarımızın ortaya çıkardığı açlık ve fakirlik sorununun delilidir. Siz, on dokuz yılda, Türk milletini, yıllardır hepimizin de geleneksel olarak yemek yediği yer sofrasından masaya taşımayı başaramadınız.

Değerli arkadaşlarım, tüm bu görüntüler, zorlama darbe senaryoları ve tekrarlı tekrarlı yalama olan gündem saptırma operasyonları, esasen, iktidarımızın yol açtığı büyük buhranın, büyük ekonomik krizin, büyük sosyal krizin ibretlik tezahürleridir. O hâlde soru şudur: Bu çok boyutlu ağır buhranın asıl sebebi nedir? Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener’in insanımızla kurduğu yüz yüze

ilişkiler, milletimizin dertlerini bire bir kendilerinden dinlemiş olmaları ve her çarşamba günü grup toplantılarımızda milletin sesini Türkiye'ye duyurmamız aslında milletimizin bu sorunun cevabını bildiğini gösteriyor. Biz, tarihimizin en ağır buhranına, tek bir insanı efendi, diğer bütün herkesi kul düzeyine indirgeyen bir mutlak kuvvetler birliği rejimi yüzünden girdik. Bu ucube rejim yüzünden insanlarımız önelerini göremez, geleceği kestiremez hâle geldi. Ancak milletimiz de bizler de artık çok şey öğrendik. Gelecek hepimizin önünde ve umut yeniden içimizde yeşerirken iddia ediyoruz: İYİ Parti olarak, keyifliğin değil hukukun egemen olduğu bir düzende bu buhranı biz çözeriz. Türkiye Cumhuriyeti'nin onurlu yurttaşları olarak hep birlikte yükseleceğiz, hep birlikte yükselteceğiz. Yargıtay Onursal Başkanımız, Türkiye'de hukukun üstünlüğünün yılmaz ve asil savunucusu, büyük hukuk insanı Profesör Sami Selçuk'un berrak bir zihinle dediği gibi "Türkiye kişiliğini kazanmamışların, köleleştirilmişlerin ülkesi olmayacaktır."

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Erbaş...

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, LİHKAB ülkemizde ilk olarak 1980 yılında bir fikir olarak ortaya atılmış olsa da ancak 2005 yılında yasal olarak yürürlüğe girmiştir. Bununla beraber, 11 Ekim 2009 tarihinde Anadolu Üniversitesi tarafından ilk LİHKAB sınavı yapılmıştır. Türkiye'de 222 LİHKAB bürosu, yaklaşık 3 bin serbest büro ve 20 bine yakın harita mühendisi bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bir kanunun herkesi, tüm kesimleri memnun edebilme imkânı yoktur ancak tüm tarafların asgari şartlarda buluşmasıyla ortaya sağlıklı bir kanun çıkar. Komisyonda uyumlu bir şekilde çalışılmış ve Meclisimizin huzuruna gelmiş olan bu kanun teklifinde, daha ziyade oluşan harita mühendisi enflasyonuna çare bulmak gerekmektedir. Sorunların köklü çözümlerini tespit etmemiz lazım. Bugün harita mühendisleri, yarı çevre mühendisleri, sonra makine, sonra gıda; iş yapma becerisi olan, iş yapma kapasitesi olan her mühendisimize de devlet olarak güç vermemiz bize güç katacaktır.

Mühendis, eğitim sırasında edindiği teknik bilgiyi gerçek hayata aktarmaya çalışan kimse demektir. Her geçen gün Türkiye'de birçok devlet ve vakıf üniversitesinde mühendislik bölümleri ve bunlara bağlı olarak da alt bölümler açılmaktadır. Türkiye'de mühendislik eğitimi veren 219 fakülte'deki 1.274 programda mühendislik eğitimi alan öğrenci sayımız 2020-2021 öğretim yılı itibarıyla 350 bindir. Peki, üniversitelerde verilen eğitimler ne kadar yeterlidir? Bu üniversitelerden mezun olan bireyler gerçekten mühendis sıfatıyla mezun olabilmek şansını yakalayabiliyorlar mı? Türkiye'de, üniversite sınavında ilk 100'e giren öğrencimizin yüzde 58'i elektrik veya elektrik-elektronik, yüzde 18'i bilgisayar mühendisliğini tercih etmekte, yüzde 15'i de tıp fakültelerini tercih etmektedir. Bu sonuç açıkça göstermektedir ki mühendislik Türkiye'de en başarılı öğrencilerin seçtiği mesleklerin başında gelmektedir. Mühendislik alanındaki eğitimde gerek açılan okullar gerek artırılan kontenjanlar açısından planlama anlayışının olmaması, özellikle belirli bölümlerdeki mezun mühendislerin istihdam sorunlarını artırdığı gibi bu kitlenin mesleki kimliklerinde de erozyon yaratmaktadır. Örnek vermek gerekirse, Avrupa Birliği'nin dünyanın en büyük ekonomisine sahip olmasının nedenlerinden birisi yüksek oranda yapmış oldukları mühendislik işleridir. Ülkemizin sanayide üst liglerde yer almasını istiyorsak önceliğimiz eğitim kalitesini artırmak olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, 27-29 Nisan 2021 tarihleri arasında İsviçre'nin Cenevre kentinde Kıbrıs'la ilgili "5+1" formatında Birleşmiş Milletler tarafından gayiresmî bir toplantı düzenleneceği için konuşmamın bu bölümünde Kıbrıs'la ilgili hususlara değinmek istiyorum. Kıbrıs'ta 1974 yılında yapılan mutlu Barış Harekâtı'yla adaya barış ve huzur gelmiş, o günden bu yana şanlı bayraklarımız semalarımızda dalgalanmakta, Kıbrıs Türkü güven içinde yaşamaktadır. Rum tarafı, uluslararası toplum, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği tarafının yanlı tutumları neticesinde haksız yere AB üyesi yapılarak tanınmanın ayrıcalıklarını yaşamaktadır. Bunun yanında Kıbrıs Türkü de yıllardır ağır ambargolar ve izolasyonlar altında yaşamak zorunda bırakılmıştır, Türkiye Cumhuriyeti'nin desteğiyle hayatına devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Kıbrıs Türkü 1968 yılından bu yana hakkını almak üzere müzakerelere devam ediyor. Yönetim, güç paylaşımı, ekonomi, AB, mülkiyet, toprak, güvenlik ve garanti başlıkları altında yürütülen federasyon görüşmeleri, en son 2017 yılında İsviçre'nin Crans-Montana kentinde, her zaman olduğu gibi Rum tarafının çözüm istemeyen tutumları sonucunda sonuçsuz kalmıştır.

Son olarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Sayın Ersin Tatar'ın Cumhurbaşkanı seçilmesinden sonra hem Türkiye Cumhuriyeti hem de KKTC, Kıbrıs sorununda çok köklü bir söylem değişikliğine giderek tüm dünyaya bir kez daha federasyonu görmeyeceklerini ilan etmiş, egemen, eşitliğe dayalı, iki devletli çözümü görüşeceklerini söylemişlerdir.

Değerli milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin de ifade ettiği gibi, Kıbrıs'ta birlikte, huzur içinde, barış ve saygıya dayanan bir gelecek isteniyorsa eşit haklara dayanan iki kesimli egemen devlet yapılması artık mecburidir. Bununla birlikte çok üzüler ifade etmek istiyorum ki Kıbrıs'taki tek yolun federasyon olduğunu söyleyen bazı Rum hayranları bulunmaktadır. Ağır pandemi ve ekonomik şartlar altında Türkiye Cumhuriyeti Kıbrıs Türkünün yanında yer almaya devam etmiş, yalnızca bu yıl ekonomik iş birliği anlaşması altında 3,25 milyar TL yardımının yanında 100 bine yakın Covid aşısı da göndermiştir. Hâl böyleyken Rum tarafından gelen az sayıdaki aşığı överek yere göğe sığdıramayanlar, keşke hayatlarını sürdürdükleri Kuzey Kıbrıs davasına inanmış, can vermiş, mücadele vermiş kişilerin aziz hatıralarına saygı duymayı öğrenselerdi.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ne Türkiye Cumhuriyeti eski Türkiye'dir ne de Kuzey Kıbrıs eski Kuzey Kıbrıs'tır. Çünkü Covid'den önce yılda 1,5 milyon turist ağırlayan, nüfusunun dördte 1'i oranında yükseköğrenim öğrencisi barındıran; artık sadece balık yemeyi değil, balık tutmayı öğrenmeye çalışan, kendi iç dengelerini düzenlemeye çalışan bir Kuzey Kıbrıs vardır. Artık sahada ve masada güçlü bir Türkiye ve Kuzey Kıbrıs vardır, tüm dünya bu gerçeği kabullenmelidir.

Türk milleti, tarihî acılarıyla yoğrulmuş bir millettir. Bunu gelecek nesillere aktarmanın en güzel yollarından birisi tarihî dönem dizi ve filmleridir. Bu anlayışla Kıbrıs Türkleri ve Kıbrıs Harekâtı'nı konu edinen Bir Zamanlar Kıbrıs dizisi için TRT'ye ve emeği geçen TMC yapım şirketine ve dizide rol alan sanatçı, yönetmen ve teknik ekibe de teşekkür ediyorum; çok önemli bir iş yapıyorlar. Biz, Türk milleti olarak kin ve nefreti körüklemiyoruz, şovenizm ve ırkçılık yapmıyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, dikkatinizi 1 Nisan'daki Güney Kıbrıs Cumhurbaşkanı'nın basın açıklamasına çekmek istiyorum: Terör örgütü EOKA'nın -1 Nisan 1955 tarihinde- silahlı eylemlere başlamasının 66'ncı yıl dönümünde EOKA'yı anması, hâlâ kanlı zihniyetlerin hayatta olduğunu göstermektedir. Rum tarafı bu örgütle ilgili pul bastırırken bir de utanmadan Kuzey Kıbrıs'taki Türk belediyelerine göndermekten çekinmemiştir. Unutulmasın ki Kıbrıs Türk'tür, Türk kalacaktır.

Değerli milletvekilleri, İstiklal Marşı'mızın kabulünün 100'üncü yılı olan 2021'de, Kütahya ve çinilerinin yani el emeğimizin Gazi Meclisimizde sergilenmesi ilimiz adına çok değerliydi. Serginin açılmasından ötürü Meclis Başkanımız Sayın Mustafa Şentop'a ve Kütahya Milletvekilimiz İshak Gazel Bey'e çok teşekkür ediyorum. Bin yıllık geleneğimiz olan çini sanatının önemli ustalarından UNESCO Yaşayan İnsan Hazinesi Ödüllü merhum Sıtkı Olçar'ın kızı Sayın Nida Olçar'ın sergisine katılan tüm milletvekillerimize ve misafirlerimize Kütahya halkı adına teşekkür ediyorum.

Daha önce de ifade ettiğim gibi adıyla, yapımıyla, her hâliyle bize ait olan çinimize hep birlikte sahip çıkalım. İnşallah, bu sergi bir başlangıç olsun, eserleri gün yüzüne çıkmamış kıymetli ustalarımızın da eserlerinin olduğu daha büyük sergiler açmamıza vesile olsun. 2023 yılında, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü kuruluş yılında tüm bu ustalarımızın eserlerinin olduğu bir serginin yüce Mecliste açılmasını bekliyoruz. Ayrıca, bu eserlerden bazılarının, inşaatı devam eden Atatürk Kültür Merkezi'nde inşaat bittikten sonra da daimî olarak sergilenmesinin geleneksel el sanatlarımıza katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, tüm dünyayı, ülkemizi ve Kütahya'mızı kasıp kavuran Covid sürecinde işini, aşını kaybetmiş kardeşlerimize, iş yerlerini açamayan küçük esnafımıza en önemli moral kaynağı şampiyonluğa adım adım yaklaşan Belediye Kütahyaspor'umuz olmuştur. Mavi şimşeklerimize kalan 2 maçında başarılar diliyorum. Bu yolun sonu şampiyonluktur. Buradan Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Kasapoğlu'na sesleniyorum: Kuruluşun ve kurtuluşun şehrinin şampiyon takımı Belediye Kütahyaspor'un bir stadı yoktur. Bu şampiyonluğu, sizin atacağınız stat temelimize taçlandırmak istiyoruz, tüm şehrimizin beklentisi bu yöndedir, bu mutlu haberi bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, baharın müjdecisi olan, havaya, suya ve toprağa düşen cemre, bu yıl 5 Martta 11 şehidimize Bitlis Tatvan'da aziz vatana düşmüştür. Bu sene bizim cemremiz de Osman Erbaş Paşa'mız ve silah arkadaşları oldu, bu bahar bizim payımıza düşen şehadetleri oldu. Son nefesini komutanları olarak yalnız bırakmadığı askerleriyle birlikte veren şehitler serdarı Osman Paşa'mıza, minnettar olduğumuz geçmişteki bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet, büyük Türk milletine başsağlığı diliyorum. Cenab-ı Allah'ın Bakara suresi 154'üncü ayetinde "Onlara 'ölüler' demeyin. Bilakis, onlar diridirler, fakat siz bilemezsiniz." buyurduğu gibi, onlar bizi görüyorlar ve duyuyorlar. Bu süreçte varlıklarıyla bize güç katan, dualarıyla güç veren yüce Türk milletine şükranlarımızı sunuyorum. Şehitlerimizin, şehit ailelerimizin, gazilerimizin ve değerli ailelerinin önünde tekrar saygı ve huşuyla eğiliyorum. Allah'ın selamı ve rahmeti üzerlerine olsun. Ey cennet yolcuları, Peygamber Efendimiz'e komşu olursunuz inşallah. Türk milleti devletsiz, Türk milleti bayraksız, Türk milleti ezansız olmaz. Mustafa Kemal Atatürk'ün ifadesiyle "Taş kırılır, tunç erir ama Türk milleti ebedidir." diyerek maziden atıye bu uğurda şehit ve gazi olan tüm ecdadımızın vebali üzerimizdedir, bunu lütfen unutmayalım.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken Türk İslam âleminin mübarek ramazan ayını tekrar tebrik ediyor, hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Bu yıl 101'inci yılını kutlayacağımız 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Celadet Gaydalı, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 253 sıra sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, bu teklifi 3 ayrı yönden irdeleyebiliriz; birincisi, lisanslı harita kadastro mühendislerinin görüşü; ikincisi, serbest harita kadastro mühendislerinin görüşü; üçüncüsü de partimizin görüşü olarak.

Kanun teklifinin Komisyona gelmesiyle birlikte her iki tarafın görüşünü yansıtan onlarca mail aldık.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Başka yerde konuşsanız ya, biz burada konuşuyoruz çünkü Beyefendi.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Pardon, affedersiniz.

Buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Biz, bu konuda birçok büyükşehir harita ve kadaströ mühendisleri odasıyla görüşmeler gerçekleştirdik. Ciddi fikir ayrılıkları olduğunu söyleyebilirim. Lisanslı harita kadaströ mühendisleri, sınav şartının kaldırılmasının liyakati ortadan kaldıracığını, büyük büroların tekelleşeceğini, küçük büroların yok olacağını, liyakat sahibi olmayan kişilerin de kamu hizmeti yapacağını, tarafsız çalışma koşullarının ortadan kalkacağını, haksız rekabete zemin hazırlanacağını, etkin denetim yapılmasının imkânsız bir hâl alacağını belirtmektedir. Buna karşılık, serbest harita kadaströ mühendisleri, sınavın zaten 2013'ten beri yapılmadığını, mühendislerin lisanslı mühendis-lisanssız mühendis olarak ayrılmasının etik olmadığını, mesleki gerekliliklerinin doğru ve yeterince yerine getirilmesinin mümkün olmadığını, hâlihazırda zaten tekelleşmenin olduğunu dile getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, lisanslı harita kadaströ mühendisleri ile serbest harita kadaströ mühendislerinin birçok konuda uyumsuzluk içinde olduğu ve yasal süreçlerin de devam ettiği bilinmektedir. Bu kanun teklifi özet olarak şunu diyor: Biz, LİHKAB ile serbest mühendislerin arasındaki ayrımı kaldıralım fakat daha bir yıl önce yine Komisyonumuzda görüşülen coğrafi bilgi sistemleri kanun teklifinde bulunan bunun tam tersi bir madde Genel Kurulda kabul edilmiş ve lisanslı harita mühendisleri ile serbest mühendislerin iş alanları birbirinden ayrılmıştır. Aradan on dört ay gibi kısa bir süre geçmiş ve şimdi iş alanları tekrar birleştiriliyor.

Sorun şu: Maddeyi hazırlayanlar -kim olursa olsunlar- her şeyden önce meslek mensupları ve odalarla yeterince görüş ve fikir alışverişi yapılmadan teklifi hazırlamışlardır. Akıllı insanlar başkalarının tecrübelerinden yararlanır, inatçı insanlar ise her şeyi kendileri denemek isterler. Başkalarının hatasından ders çıkarmadan bilimi ve feni önemsemeden inatla bildiğinizi okumaya devam ederseniz başarısızlık kaçınılmaz olur. Gelin, bu inatçı politikalarınızdan vazgeçin. Bizim HDP olarak da görüşümüz, lisanslı harita kadaströ mühendisleri ve büroları hakkında kanun teklifinin özü itibarıyla meslek mensupları ve odalarla birlikte hazırlanmadığı için uygulamada sorunlar çıkaracaktır. Lisanslı harita kadaströ mühendisleri ve büroları olan LİHKAB ile serbest harita kadaströ mühendislerinin sorunlarının temelinde Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğünün görev ve sorumluluğunu yerine getirememesi vardır. Burada ne lisanslı ne de lisanssız mühendis ayrımı yapılması doğru değildir fakat kamu işi niteliğinde olan ve mülkiyet gibi anayasal bir hakkın tespitiyle ilgilenen bu meslek grubunun iş ve eylemlerinin doğrudan kamu aracılığıyla, yani Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğü eliyle yapılması gerektiğine inanıyoruz. Bu durumda tüm mühendislerin -eskiden memurdu, değildi ayrımına gidilmeden- devlet kadrosuna alınması gerektiğine inanıyoruz. İki durumda da -ister 223 LİHKAB olsun, ister 10 bine yakın serbest mühendis olsun- bir şekilde tekelleşme oluşabilir. Kamu, burada işi üzerinden atarak bir o tarafa, bir bu tarafa kanun hazırlayamaz çünkü hazırlanan kanun öyle ya da böyle bir tarafın mağduriyetine sebep olacaktır. Kısacası, mülkiyetle ilgili tüm alanlarda ne LİHKAB ne de serbest mühendislik; bu, nasıl diğer kamu işlerinde devlet eliyle yapılıyorsa, bu işte de devletin eliyle yapılması gerektiğine inanıyoruz. İster serbest mühendis olsun, ister LİHKAB, ikisi açısından da haklı oldukları yönler var. Bizim, burada, mesleki çatışmalara zemin hazırlayacak, şirketleri büyütecek ve yeni mühendislerin önünü tıkayacak bir yasa yapma anlayışından uzak durmamız gerekmektedir. Bugüne kadar yaşanan tüm sorun ve sorumluluk Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğündür.

15 Haziran 2013 tarihinde 28678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Yönetmelik’in 11’inci maddesinin (3)’üncü fırcasına göre lisans sınavlarının en geç iki sene de bir yapılması öngörülmüştür fakat Genel Müdürlük bu sınavları yapmadığı gibi, yapılan sınavları da gerek soruların çalındığı gerek soruların bazı kaynaklarda önceden yayımlanan sorularla bire bir aynı olduğu gerekçeleriyle iptal etmiştir. Sınav güvenliğini sağlamak ve sınava giren kişilerin haklarını korumak, başta devletin olmak üzere Genel Müdürlüğün sorumluluğundadır. Bu sorumluluk yerine getirilmemiştir. Sınavın güvenliğini sağlayamadığı gibi, yönetmelik hükümleri çerçevesinde iki sene de bir yapması gereken sınavı da yapmamıştır.

Sonuç olarak, 11 Mayıs 2016 tarihindeki yönetmelikle bir değişiklik yapılarak sınav süresi şartını kaldırmıştır. Yani koskoca ülkede 223 tane LİHKAP üzerinden tüm sorunu çözemediğiniz gibi, 3 bine yakın serbest mühendisi de bu sürece dâhil edip sorunu çözemeyeceksiniz. Yapılması gereken, meslek mensupları ve odalarla bir araya gelmek ve burada Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün sadece denetim değil, sahada da çalışmasını sağlamaktır.

Kanun teklifiyle ilgili yeniden belirtmek isterim ki, bizim duruşumuz net, ne lisanslı mühendis ne de serbest mühendis, kamu işi kamu eliyle yapılmalıdır. Kamu görevi ciddi bir iştir, en ince detayına kadar incelenip koordineli ve planlı olarak yapılması gereken bir iştir. Bunu da ticari bir meta olarak değerlendiremezsiniz.

Planlamadan ve koordineli çalışmadan ne kadar uzak olduğunuzun göstergesi, geçen hafta Bitlis-Tatvan Çevre Yolu’nda Dalda -Engesor- köyünde yaşanan olaydır. Senelerdir konuşulan bu proje ne yazık ki iyi koordine edilememiştir. Proje güzergâhı belirlendikten sonra yapılacak ilk iş, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü devreye girerek özel mülkiyetin tespiti ve gerekli düzenlemelerin yapılmasıdır. Arazi sahiplerinin rızası alınmadan, kamulaştırma gerçekleştirilmeden güvenlik güçleriyle iş makinelerini araziye sokmak kabul edilebilir bir durum değildir. Köylü vatandaşın protestosu da güvenlik güçleri tarafından durdurularak iş makineleri sahaya sürülmüştür. Yapılan iş yanlış, eksiktir, hukuksuzdur çünkü hukuki süreç henüz tamamlanmamıştır. Gerçi Sayın Bakana da bu konuda yazılı soru önergesi iletceğim, umarım kısa sürede bir yanıt alabilirim. Haktan, hukuktan ayrılırsanız toplumsal huzursuzlukları da önleyemezsiniz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

253 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine parti grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, yasama dönemi boyunca genel olarak torba yasa şeklinde kanun çıkarmak âdeti bir âdet hâline gelmişti. Bu kanun teklifinin ihtisas komisyonuna gönderilmiş olmasını olumlu bulduğumuzu buradan ifade ediyor, bunun bir yol olmasını diliyoruz.

Kanun taslağı yeni sorunlara yol açmayacak şekilde hazırlanarak kamuoyuna ve halkın hizmetine sunulmalıydı. Tarafların tamamının mağduriyetlerini oluşturmayacak şekilde odaların, sivil toplum örgütlerinin, büroların ve tüm bileşenlerin bir araya gelerek bunu irdeledikleri bir kanun teklifinin olması gerekliliğini her kanun teklifinde mutlaka dile getiriyoruz ama maalesef, hayata geçmiyor. Geç kalmış olmakla birlikte harita ve kadastro mühendislerinin sorunlarına kısmi çözüm getiren ve kanun teklifindeki bazı maddeleri olumlu hükümler içeren bu kanun teklifini kısmen desteklediğimizi buradan ifade ediyorum.

Teklif, lisanslı büroların yapacağı harita kadastro işlemlerini yeniden tanımlamaktadır. Lisanslı bürolar için beş yıl deneyim koşulu varken şu anda bu süre on yıla çıkarılmıştır. Yine, lisans alma şartları içerisinde bulunan sınav şartı kaldırılmakta ve lisans alma koşullarından biri olan teminat bedeli 10 bin TL'den 50 bin liraya çıkarılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, söz konusu sınav iki yılda bir yapılması gerekirken sekiz yıldır yapılmamıştır. Geçen sekiz yıllık dönemde ayrıcalıklı bir zümre tarafından sınav yaptırılmamış, kontenjanlar azaltılarak bir tekel yaratılmış, kadastro müdürleri bile yer değişikliğine uğrarken, maalesef, bu LİHKAB'larda herhangi bir değişiklik olmadığı gibi bunlara ayrıcalıklar sağlanmıştır.

Serbest harita mühendisleri, arazi ve arsa düzenlemesinden başlayarak hemen her konuda mülkiyete dâhil olabildiği gibi, LİHKAB'ların yaptığı tüm hizmetleri yerine getirebilmektedir ve o donanımdadır. Dolayısıyla serbest harita mühendisleri bilgi, deneyim, sorumluluk ve rücu açısından en az lisanslı bürolar kadar yetkindirler ve vatandaş da bu konuda memnundur. Mevcut LİHKAB'larda kontenjan ve ayrıcalık tanıyabilecek düzenlemeleri engellemek ve gelecekte bunların önüne geçmek için kuruluş, görev, lisans verilmesi, iş dağılımı, lisanslı büro yetkilendirmesi konuları yönetmeliğe bırakılmamalı, kanun teklifinin 4'üncü maddesinde "Bu düzenlenmeli." denilmiştir. Komisyondaki arkadaşlarımız her maddede bu konuda görüşlerini ifade etmişlerdir zaten.

Türkiye'de faaliyet gösteren 223 lisanslı büro mevcuttur. Serbest harita kadastro mühendisleri büro sayısı ise 2.879'dur. Büyükşehirlerin merkez ilçeleri ile iş potansiyeli fazla olan ilçelerde 3 veya daha fazla lisanslı büro sayısı 1'e düşmüştür. Geline noktada, lisanslı harita büroları ayrıcalıklı bir hâle gelmiş, fiilen sektörde tekelleşme meydana gelmiştir. Bunun önüne geçilecek yasal düzenlemenin, yasal düzenlemedeki maddelerin buna göre yapılması gerekmektedir.

Yine, burada, binlerce harita ve kadastro mühendisi ile ana kurumları olan Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğü birimlerinde çalışabilecek harita ve kadaströ mühendisleri ve teknikerleri istihdam konusunda büyük sıkıntı yaşamaktadırlar. 20 bini geçmiş mezun tekniker ve teknisyenin bu yıl içerisinde herhangi bir ataması yapılmamıştır. Yine, emlak ve emlak yönetimi bölümü mezunu 30 bin gencimizin herhangi bir ataması yapılmamıştır. Bu vesileyle, gençlerin haklı tepkisini yüce Meclisin çatısı altında duyurmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, burada yeni bir konuya geçecek olursak... Tarım ve hayvancılık tüm dünyada stratejik öneme sahip bir konumdayken ne yazık ki Türkiye'de her geçen gün kan kaybetmektedir. Bir taraftan tarım toprakları beton bloklaşmaya teslim edilirken, sürekli azalırken ve çiftçi ürettiğinin değerini alamazken, diğer taraftan tıpkı tarım toprakları gibi imara açılan meralar nedeniyle köylünün hayvancılık yapmasını önüne geçilmektedir. Türkiye'de yaklaşık 200 bin hektar mera alanı vasıf değişikliği nedeniyle mera olmaktan çıkmıştır ne yazık ki. Mera, yaylak ve kışlakların amacı dışında kullanılmasının mevzuat gereği mümkün olmamasına rağmen, maalesef, zorunlu hâller ve alternatif alan bulunmaması gibi sebepler uydurularak, uydurma sebeplerle bunlarda vasıf değişikliğine gidilmiş ve son örnek olarak Adana'nın Ceyhan ilçesine bağlı Altıgöz, Kaynarca ve Bekirli mahallelerindeki mera alanlarında bu vasıf değişikliğine gidildiği görülmüştür. 600 dönüm mera alanının parça parça köylünün elinden alınması sonucu bölgede hayvancılık büyük bir darbe yemiştir. Yine, mevcut mera alanlarının kullanımı için köylüden para almak hangi akla hizmettir, bunu da yüce Meclisin takdirine sunuyorum. Çiftçi üretmiyor, geçinmiyor, destekleneceğine evinin önündeki traktörü, hayvanı haczediliyor. Maliyeti oldukça yükselen hayvancılığın olmazsa olmazı meralar köylününüdür, köylü tarafından kullanılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, hangi konuya el atsanız elinizde kalıyor. Tarım böyle de sağlığını farklı mı? Vaka sayısı her geçen gün artarken ve ülke insanımızın yüzde 80'i henüz aşılanamamışken Libya'ya 150 bin doz aşı göndermek neyin nesidir, onu da sizin takdirlerinize bırakıyorum. Sağlık Bakanı, nihayet, yoğun bakımda doluluk oranlarının arttığını görüyor ve biz söyleyince ne yazık ki buna tepki gösteriyorlardı ama rakamlar ortada. "Sayı artışı sağlık çalışanlarının yükünü de oransal olarak artırıyor." diyor Sayın Bakan. E, "Günaydın." derler öğle yemeğinden sonra adama! Sayın Bakan, 39 branşta teknisyen ve tekniker, 675 bin sağlıkçı görev bekliyor. Madem sağlık çalışanlarının yükü arttı, neden gençleri sahaya sürmüyorsunuz? Neden atama taleplerine kayıtsız kalıyorsunuz? Gariban bir kâğıt toplayıcısına 5.850 lira ceza yazıp motosikletini bağlatırken ağlatanlar, daha iki gün önce tarikat liderinin cenazesine İçişleri Bakanı ve vali dâhil binlerce kişinin katılması ortada dururken, lebalep dolu salonlarda kongre yapmakla övünenlere ses çıkarmayıp Türkiye'nin her yeri kırmızıya boyanınca sorumluluğu 84 milyona atanlar, corona virüsü bu anlayışla mı yeneceğinizi düşünüyorsunuz? Bunun sorumluluğunu hiç mi üstlenmeyeceksiniz siz? Bunun bedelini hep esnaf, emekçi ve işçi mi ödeyecek arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, yüz binlerce vatandaş işsizlik, pandemi sarmalında evine ekmek götüremezken, bir de faturalarla boğuşurken, diğer tarafta, kamuda ballı maaşlar ardı ardına. "M.İ.A." -adı bende saklı- isimli şahıs -çok yetenekli bir arkadaşımız- tam 17 şirketten maaş alıyor.

Virüse yakalandığı için işsiz kalan, hiçbir haktan yararlanamayan ve cebindeki son 12 lirayı eşine verip intihar eden bir baba... Bu intiharlar yaşanırken Ticaret Bakanı kendi şirketi aracılığıyla Bakanlığa milyonlarca liralık dezenfektan alıyor, görevden almakla yetiniyorsunuz. Bu, yeterli mi arkadaşlar? Yine "Allah affetsin." mi diyeceksiniz?

Yüz binlerce üniversiteli genç kırılıyor. Mühendisler, mimarlar, şehir plancıları, öğretmenler, üniversite mezunları, gençlerimizi atama beklerken, üniversite mezunlarında geniş tanımlı işsizlik yüzde 44 seviyelerine ulaşmışken, 50 bin öğrencinin eğitim için yurt dışına gittiği öğrenilirken, iş, aş, ekmek derdiyle yorulan gençlerimizin yüzde 90'ı yurt dışına gitmeyi hedeflerken, beyin göçünün önünü alamadığımız bu süreçte AKP'li belediyeler -onlar da demek ki Türkiye'deki gidişattan memnun değil- patır patır ülkeden kaçıyorlar.

Yılbaşında köprü, otoyol geçiş ücretlerine ortalama yüzde 25'lik zam yaptınız. 1 milyar 750 milyon liralık garanti ödemesi yapılan Osmangazi Köprüsü geçiş fiyatı arttı. Arkadaşlar, nedense yolları tariflediğinizde devlet yoluna değil, bu paralı yollara navigasyonlar yönlendiriyor, acaba tesadüf mü? 300 kilometrelik bir yolu gitmek için 144 lira para ödenmek zorunda; mazot parasından fazla. Hangi akla hizmet ediyoruz arkadaşlar? Ama merak etmeyin, bahar geliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Vatandaş "Patates, soğan istemiyoruz." diyor. Urfalı bir vatandaşımız "Bana iş verin, patates, soğan vermeyin." diyor. Günün özeti budur bu bahar ayında; elbette, bahar gelecek, siz de gümbür gümbür gideceksiniz, seçimle gideceksiniz, merak etmeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

Çürük patates de vermeyin lütfen vatandaşa, verdiğiniz patateslerin fotoğrafı bana bir vatandaştan geldi, patates çuvallarından çürük patates çıkıyor arkadaşlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Şevkin size sataşmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Önemli bir hususta...

BAŞKAN - Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar'da AK PARTİ İl Başkanlığının kişisel sağlık verilerinin gizliliğini ihlal ettiğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, elimde bir çıktı var, gruplarla paylaşacağım -ki doğru olduğunu bütün Afyon biliyor- Afyonkarahisar AK PARTİ İl Başkanlığı, Afyon'da kim Covid rahatsızlığına yakalanırsa onun cep telefonuna “Tedavi gördüğünüzü üzüntüyle öğrendim. Rabb’imden ramazan ayı hürmetine sizlere acil şifalar vermesini niyaz ediyorum. Cumhurbaşkanımızın selamlarını iletiyorum.”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Helal olsun İl Başkanlığımıza.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Aylardır, yıllardır her Covid hastasına bu geliyor. Arkadaşlar “Kişisel Verilerin Gizliliği” diye bir kanun var, “hastanın mahremiyeti” diye bir şey var. Şimdi, AK PARTİ İl Başkanlığı bunu nereden temin ediyorsa bunu veren de suç işliyor, bu mesajı çeken de suç işliyor. Kendi öğrendiğine çekse bir şey değil. Afyonkarahisar'da Covid testi pozitif çıkan her hastaya bunu yolluyorlar. Bu, kişisel sağlık verilerinin ihlalidir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşkilat çalışıyor Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bir partinin hizmetine sunulamaz, böyle bir hizmet tamamen suçtur. Bunu savunan arkadaşları da ibretle izliyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Örnek alın, siz de gönderin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, diyorlar ki: “AK PARTİ teşkilatı verileri çalışıyor ama çalışıyor.” Böyle şey olur mu efendim!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, teşkilat çalışıyor dedim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Çalmaktan bir vazgeçerseniz, çalmaktan vazgeçmiyorsunuz problem o. Ha bire çalışıyorsunuz, oy çalışıyorsunuz, para çalışıyorsunuz...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 253) (Devam)*

BAŞKAN - Gruplar adına söz talepleri tamamlandı.

Şahsı adına Sayın Bedri Yaşar, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

253 sıra sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, her aşamada, binanın en temelinden gabarisine kadar, çatıdaki en üst noktaya kadar her bir donatısı, her bir detayı harita mühendisleri tarafından projeye eklenmektedir. Koordinatların gösterilmesi, bütün kolonların, kirişlerin, bütün donatıların projedeki ve yerindeki aplikasyonu yine harita mühendisliğinin sorumluluk alanı içerisindedir fakat hepimiz de biliyoruz ki sadece subasman

seviyesine kadar yani binada kot uygulaması, temeli çıktığımız andan itibaren harita mühendisine veya belediyeye müracaat ediyorsun, bu aşamada kontrol ediyor. Hâlbuki harita mühendislerinin ondan sonraki aşamalarda da özellikle kolon aplikasyonlarında, giriş aplikasyonlarında, gelip proje üzerinde, bunun, net, yerinde yapıldığını kontrol etmesi lazım. Bugün, Deprem Komisyonundaki arkadaşlarımız da bilir ki özellikle deprem yükleri yanal yüklerdir yani bizim istediğimiz kolonlar, girişler yerinde olmazsa depremde bu binalar her zamanki gibi göçmeye mahkûm olurlar, siz her ne kadar kaliteli malzeme kullanıyor olsanız bile. Dolayısıyla, bu kanunu bu manada biz olumlu buluyoruz. Tabii, bundan önce beş yıl deneyimi olan arkadaşlar bu işten istifade ediyordu, bu on yıla çıkarılıyor. Biz, bunun yine beş yıllı sınırlı olmasını, geçmişteki kanundaki haklardan aynı şekilde istifade etmesini öneriyoruz, daha olumlu buluyoruz; arkadaşlarımız komisyonunda teklif verdiler ama düzelme imkânı olmadı, belki burada düzeler diye ümit ediyorum.

Yine, aynı şekilde bu dağılımların internet üzerinden yani bürolara müracaatla değil de bu hizmeti almak isteyen arkadaşlarımız, aynen yapı denetim şirketlerinde olduğu gibi dijital ortamda, elektronik ortamda müracaatlarını yapıp o bölgede, o ilde kimler bu konuyla ilgili yetkili ise onların dağıtım onların üzerinden olursa daha faydalı olur, bu adalet duygusuyla da çelişmez. Arkadaşlarımızın beklentisi bu.

Yine “Bu kanun yayımlandığı tarihten itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer.” diyoruz. Gene harita mühendisi arkadaşlarımızın beklentileri üç ay içerisinde bu yönetmeliklerin hazırlanması çünkü geçmişte belli sıkıntılar yaşandı, bundan sonra da yaşanabilir diyor arkadaşlarımız, bu onların görüşü. Hiç olmazsa bu üç ay içerisinde bu yönetmelik hazırlansın ve bir an önce bu kanun da yürürlüğe girsin diyorlar.

Tabii, bu aynı zamanda istihdam da sağlıyor. Bugün Türkiye’de mühendislik fakültelerinden mezun olanların sayısına baktığımız zaman çok ciddi rakamlar yani inanmadığımız kadar ciddi rakamlar. Bugün, mühendislerimiz, bu ülkede asgari ücretle iş bulmakta zorlanıyor maalesef. Bu, çok acı bir gerçektir. Yani, özellikle kurum ve kuruluşlarda baktığımız zaman, bugün, bir müesseseye “3 tane mühendis veya mimar veya harita mühendisi alınıyor.” deyin, yine müracaatların binlerle ifade edildiğini göreceksiniz. Ben, bu nitelikli işsizlerin göz önünde olmadığı düşüncesindeyim. Ben, buradan uyarıyorum, Hükûmeti de uyarıyorum, idare edenleri de uyarıyorum. Bu alanda muhakkak istihdam sağlanmalı, bu alanda muhakkak önümüzdeki günlerde mühendislerimizin iş bulmasına yönelik adımların atılması lazım. Yoksa bizler, 700-800 dolar maaşla bu memleketin güzide evlatlarını yurtdışına kaçırmaktan... Zaten hepsi gidiyor. Bugün, yüzde 65, yüzde 70’i de maalesef bu ülkede bir gelecek görmüyor. Bizim bunları istihdam etme gibi bir mecburiyetimiz var, bir sorumluluğumuz var, bir yükümlülüğümüz var. Biz, bu yönü itibarıyla da kanunu olumlu buluyoruz. Netice itibarıyla bu kurumlar en az 1 harita mühendisi, 2 de teknik eleman istihdam edecek. Bunların şu anki sayıları 323’le ifade ediliyor ama bu kanunla beraber bu sayının çok daha artacağını, en azından her bir kurumun 3 eleman istihdam ettiğini düşünürsek bunun Türkiye genelinde de ciddi bir istihdam sağlayacağı kaçınılmazdır.

Dolayısıyla geneli itibarıyla desteklediğimiz bu kanunun hayırlı uğurlu olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru işlemleri yok.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1’inci madde üzerinde 2 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3490) esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan aşağıdaki ifadenin madde metninde çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

“ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nce belirlenecek kadastro teknik hizmetleri niteliğindeki diğer işler”

Gökân Zeybek	Hüseyin Yıldız	Hasan Baltacı
İstanbul	Aydın	Kastamonu
Ulaş Karasu	Mürsel Alban	İsmet Tokdemir
Sivas	Muğla	Hatay
Aysu Bankoğlu		Ahmet Önal
Bartın		Kırkkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ahmet Önal'ın.

Sayın Önal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET ÖNAL (Kırkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Öncelikle, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. Mübarek ramazan ayının milletimize, ülkemize ve tüm İslam âlemine huzur, barış ve kardeşlik getirmesini diliyorum.

Kanun teklifinin bütünü değerlendirildiğinde, parti grubumuzca 1'inci madde dâhil bazı çekince ve itirazlar Komisyonda dile getirilmiş ancak itirazlarımız dikkate alınmamış, kanun teklifi olduğu gibi Genel Kurula getirilmiştir. İyi niyetli yapılmak kaydıyla elbette yapılan tüm düzenlemeler değerli ve önemlidir ancak ülkemizin içerisinde bulunduğu koşullar ve ekonomik durum incelendiğinde vatandaşlarımızın asıl sorunu işsizlik ve yoksulluktur. Keşke bu yüce Meclis “Geçim sıkıntısı çeken vatandaşlarımızın dertlerini nasıl çözeceğiz?” “Sayısı milyonları bulan icra dosyalarını vatandaşın sırtına yük olmaktan nasıl kurtaracağız?” “İşsiz gençlere nasıl iş bulacağız?” diye bir çalışma yapsaydı. Vatandaş kira parasını veremiyor; asgari ücretli, emekli ay sonunu getiremiyor. Artık, memleketimizde zeytin, peynir gramla; meyve, sebze taneyle satılmaya başlandı. Destek olmadığınız, aksine yeni vergi yükleriyle yok etmeye çalıştığınız küçük esnafımız her şeye rağmen hayatta kalmaya, üretmeye, alın teri dökmeye devam ediyor.

Bakın, size seçim bölgem Kırkkale'den bahsetmek istiyorum: Kırkkale Yenimahalle'de bulunan Plevne Caddesi üzerinde 5 tane üç harfli zincir market var, aynı şekilde Tepebaşı Mahallesi, Mehmet Akif Caddesi, Etiler Mahallesi Karacalı Caddesi de aynı durumda. Bu zincir marketlerde araç lastiğinden elektronik eşyaya, kırtasiyeden gıdaya, sebze meyveden kıyafete, ekmekten suya kadar her şey satılıyor. Bu zincir marketlerde yok yok. Alışverişinizi yapıp kasaya geldiğinizde 10 kuruş eksiksiniz varsa bu marketlerden 1 tane ekmek alma şansınız yok. Tam bu marketlerin karşısında, kırk yıldır ayakta kalma mücadelesi veren, paranız olmadığında veresiye her şeyi aldığınız, üniversite okuyan çocuğunuza harçlık gönderemediğinizde gidip borç para aldığınız mahalle bakkalı var. Üstelik kırk yıldır vergi veren, “Bir gün emekli olacağım.” umuduyla aylık 1.000 TL'nin üzerinde BAĞ-KUR primi yatıran mahalle bakkallarını, manavları, kasapları korumak yerine şehrin her yerine AVM açılmasına müsaade ediyorsunuz.

Bakın, 278 bin nüfuslu Kırıkkale de BİM, ŞOK ve A101 isimli zincir marketlerin toplam 84 tane şubesi var. Eskiden şehir merkezinde bulunan bu zincir marketler artık Yahşihan’da, Keskin’de, Bahşili’de ve Balışeyh ilçelerimizde de hızla şube açmaya başladı. Neredeyse her sokakta 3 tane zincir market var. Bu konuda alınan hiçbir önlem de yok. Birisi de çıkıp “Siz ne yapıyorsunuz? Küçük esnaf bitme noktasına geldi, artık yeni şube açamazsınız.” demiyor.

Bakın, bir örnek daha vermek istiyorum: Çocukluğumuzda Kırıkkale Karşiyaka Mahallesi’nde uzun yıllar esnaflık yapan bir ağabeyimiz vardı. Yıllar önce yaşadığı ekonomik kriz sebebiyle dükkânını bir başkasına devretmek zorunda kaldı. Uzun yıllar kendisini Kırıkkale’de görememiştik. Yıllar sonra kendisiyle tesadüfen bir markette karşılaştık. Kendisi, zincir marketler yüzünden artık küçük esnafın rekabet etme şansının kalmadığını, bu sebeple de ekonomik olarak battığını, emekliliğine iki yıl kaldığı için bir zincir marketin manav bölümünde asgari ücret karşılığı tezgâhtarlık yaptığını anlattı.

Şimdi buradan soruyorum: Acı ama gerçek olan bu tablodan, yanlış ekonomik politikalarınız yüzünden işini, aşını, geleceğini kaybeden bu insanlardan özür dilemeyi, en azından “Hakkını helal et, elinden ekmeğini, aşını aldık.” demeyi düşünüyor musunuz?

Değerli arkadaşlar, ülkemiz çok derin bir ekonomik krizle karşı karşıya. Yoksulluk, işsizlik, sefalet her geçen gün biraz daha derinleşiyor. Ülkemizin her yerinden intihar haberleri geliyor. Açıkladığımız ekonomi paketlerinin hiçbiri vatandaşa ulaşmıyor. Son bir yılda ayçiçeği yağına yüzde 60, yumurtaya yüzde 100, çocuk mamasına yüzde 70, elektriğe yüzde 30, doğal gaza yüzde 35 zam geldi. İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz ve salgın hastalık ortamında en zor günleri esnaflarımızla birlikte emeklilerimiz ve asgari ücretli çalışanlarımız geçiriyor.

Bir yanda geçim sıkıntısı, diğer yanda coronavirus. Maalesef geçim sıkıntısı hastalığı bile unutturdu. Vatandaşımız “Dışarı çıksam hastalıktan, evde kalsam açlıktan öleceğim.” diyor. İşte değerli arkadaşlar, gerçek Türkiye tablosu bu. Tablo bu kadar karanlık gözükse de biz mücadele etmeye, fakir fukaranın hakkını sonuna kadar savunmaya devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “görev ve yetkileri devam eder” ibaresinin “görev ve yetkileri saklıdır” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekközegü

Ömer Öcalan

Hasan Özgüneş

İzmir

Şanlıurfa

Şırnak

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştü Tiryaki

Mahmut Celadet Gaydalı

İstanbul

Batman

Bitlis

Rıdvan Turan

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Rıdvan Turan’ın.

Sayın Turan, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, aynı zamanda ekran başında bizi izleyen kıymetli halkımızı.

Değerli vekiller, 26 Nisanda Kobani davasının ilk duruşması yapılacak. Kobani davası Türkiye cumhuriyeti tarihinin gördüğü en mesnetsiz, hukuki altyapısı en boş olan dava olacak; bunu hepimiz yakından göreceğiz. Bu vesileyle şu anda cezaevinde olan bütün arkadaşları en içten duygularıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Mersin, özellikle köyler ve özellikle Yörük köyleri çok büyük bir saldırı altında. Deyim yerindeyse Yörüklerin dağına, taşına, ormanına, kuşuna, toşbağasına, kurbağasına yönelik olarak muazzam bir saldırı dalgası başlamış durumda. Taş ocakları terörü bütün Toros Dağları'nı âdeta rehlin almış vaziyette. Özellikle buna eklenen düzde TOKİ yapım faaliyetleriyle birlikte yıllardır orada olan insanların kadim kültürleri büyük bir yok oluş riskiyle karşı karşıya. 30 tane ruhsat verilmiş ve bu 30 ruhsat sayesinde özellikle Yörüklerin yaşamış olduğu Toros Dağları'ndaki köyler büyük bir varlık yokluk sorunuyla karşı karşıya. Ekolojiye yönelik olarak tehdit, insan yaşamına yönelik olarak tehdit, içme suyuna yönelik olarak tehdit ama lütfen iyi kulak verin çok başka bir noktada daha ciddi bir tehdit. Türk kültürünün en kadim temsilcisi olan Yörüklerin kültürüne yönelik bir kültür kırımıyla karşı karşıyayız. Bu insanlar eğer köyünde yaşayamazsa, eğer malının melalının başında olmazsa, davarının, sığırının başında olmazsa, kadim Yörük kültürünün kısa süre içerisinde kentleşeceği ve tasfiye olacağına öngörmek mümkün. Ben oradan yoğun oy alan Cumhurbaşkanlığı'nın bu konularda niye suskun olduğunu bir türlü anlayamıyorum değerli arkadaşlar.

Bakın, Ayyagediği, Gözne, Bekiralanı ve Soğucak'ta 45 Yörük ailesinin taş ocakları sebebiyle hayvancılığı bıraktığına yönelik bir haber almış durumdayız. Hemen ovada, Kaleköy'de 260 dönüm arazi TOKİ tehdidiyle karşı karşıya. Bu araziler oradaki insanların kimine göre elli kimine göre yüz yıl önce gelip yerleştikleri alanlar. Orayı yurt edinmişler, orayı var etmişler; orada portakal, narenciye yetiştirmeye başlamışlar. Bir gün beton lobisi geliyor diyor ki: “Buradan gidin kardeşim.” Niye? “Biz buraya TOKİ yapacağız.” Arkadaşlar, bu kabul edilebilir bir şey değil, Meclisin buna müdahale etmesi ve bu insanların evinden barkından uzaklaştırılmaması için, işlerinin devamı için mutlaka bir önlem almak gerekiyor.

Bakın, şu görüntü Kaleköy'e ait, TOKİ yapılacak yer burası. Bir dünya cenneti, bu kadar güzel bir yer TOKİ yapılacak. Buradaki on binlerce narenciye ağacı kesilecek. Buna ne bizim rızamız var -gittim, görüştüm- ne de köylülerin rızası var değerli arkadaşlar.

Davultepe küçük sanayi sitesinden kurtuldu diye düşünürken şimdi, Davultepe'de o 400 dönümlük narenciye bahçesine yeniden TOKİ yapılması planlanıyor. Orası da son derece bütün bunlardan hoşnutsuz.

Bakın, Kaleköy'de TOKİ yapılacak yerde gördüğünüz şey, Osmanlılardan kalma bir tarihî eser. İnsu yine, taş ocağı yapılacak alanlardan bir tanesi. Taş ocağı değil, jeopark ve arkeopark ilan edilmesi lazım. Şu elimde gördüğünüz şey, en az altmış beş milyon yıllık bir deniz canlısı fosili, İnsu kayalıklarından elde edilmiş durumda. Bu, bir başka görüntüsü.

Bu, yine o bölgede avcı, toplayıcı kültürüne ait kaya resimleri. Şimdi, İnsu'da su kaynaklarının kurutulmasına rağmen ne yazık ki böyle bir adım atılmak isteniyor.

Kerimler'de 800 dönüm alana taş ocağı kurulmak isteniyor. Bakın, 2007-2020 arasında on üç yılda 641 bin dönüm alan Mersin'de yok edildi. Böyle giderse altmış yedi yıl sonra Mersin'de bir saksı dahi tarım toprağı bulamayacağız. Unutmayalım değerli arkadaşlar, unutmayalım, bu alanlar bize atalarımızdan miras kalmadı, biz onu evlatlarımızdan ödünç aldık. Ödünç aldığımız alanı onlara daha güzel vermek için bu taş ocağı ve TOKİ çılgınlığından bir an evvel geri dönülmesini talep ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde aynı mahiyette iki önerge vardır, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan "beş" ibaresi "on" şeklinde" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözegü	Züleyha Gülüm	Ömer Öcalan
İzmir	İstanbul	Şanlıurfa
Mehmet Ruştü Tiryaki	Mahmut Celadet Gaydalı	
Batman	Bitlis	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Gökan Zeybek	Hüseyin Yıldız	Hasan Baltacı
İstanbul	Aydın	Kastamonu
Ulaş Karasu	Mürsel Alban	İsmet Tokdemir
Sivas	Muğla	Hatay
	Alpay Antmen	
	Mersin	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk söz Sayın Züleyha Gülüm'ün.

Sayın Gülüm, buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Ben, ekonomik kriz ve kadınlar üzerine konuşmak istiyorum.

Evet, derin bir ekonomik kriz ve pandemi süreci yaşıyoruz ama maalesef ne kriz ne de pandemi hepimizi aynı etkilemiyor, zira aynı gemide değiliz, aynı şekilde sonuçlarıyla karşılaşmıyoruz.

İktidar, zenginlerin servetlerine servet katıp dünya zenginler listesinde üst sıralarda yerlerini almasını sağlarken, sizler lüks içerisinde yaşarken halkı patates, soğan kuyruklarına mahkûm ettiniz ama en çok da tabii ki kadınları yoksullaştırdınız, kadınları açlıkla, sefaletle karşı karşıya bıraktınız.

Bizler HDP olarak, kadınlar için adalet, kadın yoksulluğuna hayır diyerek sizin görünmez kılmaya çalıştığınız kadınlarla buluştuk. İzmir'de pandemide tamamen işsiz kalan, çalıştıkları zaman diliminde de düzensiz çalışma saatlerinde düşük yevmiyelerle çalışan; sahne aldıkları mekânlarda erkek tacizine, şiddetine maruz kalan müzisyen kadınlarla buluştuk. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, bir de bu kadınlar KYK borçlarından kaynaklı olarak hacizlerle uğraşmak zorunda kalıyorlar. Müzisyen kadınlar ne istiyor? Kayıt dışı, güvencesiz, sağlık haklarından yoksun, işsizlik maaşından yoksun çalışmak istemiyorlar; şiddete, tacize, mobbinge uğramadıkları, insanca yaşayabildikleri bir hayat istiyorlar.

Bayraklı'da tekstilde parça başı iş alan kadınlar işverenin keyfî kararlarına göre iş alabiliyor, düşük ücretlerle çalışıyorlar, güvencesiz ve kayıt dışı işlere mahkûm ediliyorlar. Çoğunun evli olduğu erkek hasta ve işsiz olduğu için evlerini tek başlarına geçindirmek zorunda kalıyorlar. Atölyelerde çalışan bu kadınlar kayıtlı bir çalışma hayatı, iş güvencesi ve emeklerine değecek insani ücretler talep ediyorlar.

Menemen’de çiçekçilikle, müzisyenlikle, seyyar satıcılıkla geçinmeye çalışan Roman kadınlar pandemide tamamen yoksullaşıp işsiz kaldılar. Bu da yetmezmiş gibi, işsizlikten dolayı evlerde, sıkıştırıldıkları yerlerde erkek şiddetiyle karşı karşıyalar. Tuvaleti dahi olmayan derme çatma barakalarda, yarı açıkta yaşıyorlar. Bir kadın şöyle anlatıyor hayatını: “Mahallemize yetkililer geliyor, hiçbir şey yapmadan çıkıp gidiyor, ne erzak yardımı ne başka bir yardım. Erzak yardımı yapsalar bile evde gaz yok; erzakı saklayacak dolabımız, buzdolabımız yok.” diyor. Roman kadınlar yaşadıkları şiddetin önlenmesini, yaşam güvencelerinin sağlanmasını, yaşadıkları yoksulluğa kalıcı bir çözüm üretilmesini istiyor ve iş istiyor; yardım değil, iş istiyor.

Konak’ta midyeci kadınlar, yine kayıtsız, yine sigortasız ve güvencesiz çalışıyorlar. Tüm gün aynı pozisyonda çalışmaktan sırt ve bel ağrılarına maruz kalıyorlar, elleri parçalanıyor; yaptıkları 1 torba midyenin fiyatı 15 lira. Seyyar satıcı kadınlar sokağa çıkma yasaklarından en çok etkilenenler; herhangi bir yardım alamıyorlar, güvencesizlikle, işsizlikle karşı karşıyalar.

Kadifekale’de tandır ekmegi yapan kadınlar yine kayıtsız. Onlar sürekli iş kazaları geçiriyor; elleri, vücutları yanıyor ama bir sağlık güvenceleri dahi yok. Un fiyatlarının artışı ekmek satmalarını da zorlaştırmış, çocuklarının işsiz olduğunu, uyuşturucu tehlikesiyle karşı karşıya kaldıklarını ve iş güvencesi istediklerini, emeklilik hakkı istediklerini söylüyorlar.

Aydın’da çilek tarlasında çalışan kadınlar kayıt dışı, güvencesiz, yemek ve su ihtiyaçları dahi karşılanmadan -sıcagın altında- seralarda, tuvalet imkânı dahi olmadan 70 TL ücretle çalışmak zorunda bırakılıyorlar. Yol ücreti de işçilerin yevmiyesinden kesiliyor. Çalışırken küçük çocuklarını bırakabilecekleri hiçbir yer olmadığı için evde yalnız başına bırakmak zorunda kalıyorlar.

Hasır şemsiyesi yapan kadınlar çadırlarda yaşıyor. Günlük, hasır şemsiyeden sadece 20 lira kazanabiliyorlar. Pandemi bu gelirden de mahrum bırakmış; insanca çalışma koşulları ve barınma haklarını talep ediyorlar. Kadınların yoksulluğu arttıkça -şimdi göstereceğimiz- erkek şiddeti daha fazla artıyor ve siz tüm bu yoksulluğu, kadınlara, LGBT +’lara yönelik şiddeti engellemek yerine parti binalarımıza astığımız bu pankartları indirmekle meşgulsünüz, İstanbul Sözleşmesi’nden imzayı çekmekle meşgulsünüz, erkek egemenliğini büyütmeyle meşgulsünüz. Ne yoksulluk ne de şiddet, siz görünmez kılmaya çalıştınız diye ortadan kalkmıyor. Kadınları değil yoksulluğu, kadına yönelik erkek şiddetini, kadına yönelik erkek devlet şiddetini engelleyin diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Alpay Antmen’in.

Sayın Antmen, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan

Değerli milletvekilleri, teklifin 2’nci maddesi üzerindeki konuşmama başlamadan önce sizlere devletimizin bekası ve milletimizin bölünmez bütünlüğüyle ilgili çok acı bir olaydan bahsetmek istiyorum.

Biliyorsunuz, Nutuk, milletimizin en şanlı sayfalarından biri olan, belki de en önemli sayfası olan Kurtuluş Savaşı’nın destanıdır. Nutuk’un sonunda olan Gençliğe Hitabe tam da bugünlere karşı bizleri uyarıyor, aydınlatmaya devam ediyor. Seçim bölgem Mersin Çamlıyayla’da Nutuk dağıtılmak istendi ama İlçe Millî Eğitim Müdürü Mustafa Bakkal “Hayır.” dedi. Atatürk’ün kötü örnek olduğunu ve Atatürk’ün Vahdetin’le ilgili sözlerinin sakıncalı olduğunu gerekçe gösterdi. Yani, Mersin Çamlıyayla İlçe Millî Eğitim Müdürü Atatürk’ün Nutuk’unu öğrencilerin okumasını yasakladı. Tepkilerimiz sonucu bu kişi görevden alındı; yöneticilik görevinden alınması da yetmez, bu kişinin öğretmenlik mesleğini de yapmaması gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, bu cesareti ona verenlerin ve çocuklarımızı bu kafaya emanet edenlerin de hesap vermesi gerekmiyor mu?

Değerli milletvekilleri, gelelim teklifin 2'nci maddesine. Maddede kadastro teknik hizmetleri için lisans belgesi alacak olanlarda aranan deneyim süresi beş yıldan on yıla çıkarılmakta ama sınav kaldırılmaktadır. Bu hâle göre -sınavı tabi olmadan- harita ve kadastro mühendisleri yasal şartları taşıdıkları takdirde lisans alabileceklerdir. Türkiye'de 3.250 adet serbest çalışan harita ve kadastro mühendisi bürosu ve yaklaşık 20 bin civarında mühendis mevcut olup 218 adet LİHKAB bürosu vardır. Sınav olmaksızın lisans alınmasının önünün açılması daha çok LİHKAB bürosunun açılmasını sağlayacak, işsiz mühendislerimize iş ve ekonomik gelecek sağlayacak ama yeterlilik de belki de bu anlamda düşebilecektir sınav olmadığı için. Bunlara dikkat etmemiz gerekiyor.

Burada başka bir husus var: Lisans için teminat 50 bin liraya çıkarılmakta. Parası olana lisans, olmayana maalesef hiçbir şey yok. Ayrıca burada neyi görüyorsunuz biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Tek adam rejiminde, her kanun teklifinde vatandaşın nasıl para alırız, onun derdi göze çarpıyor. Nereden mi çıkarıyorum bunları? Bu maddede teminat 50 bin liraya çıkıyor. Şu an Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüş olan yasa teklifinde petrol ve enerji sektöründe yeni işe başlayanlar için 10 milyona kadar, mevcutlar için 100 milyona kadar teminat verilmesi kararlaştırılmak isteniyor. Kuyumculardan istediğiniz ve geri adım attığınız yarım kilo altın teminatını da unutmmuş değiliz. Yani değerli milletvekilleri, tüm bunların nedeni belli, AKP iktidarı hazineyi de Merkez Bankası rezervlerini de tamtakır kuru bakır hâle getirdi. (CHP sıralarından alkışlar)

Yeri gelmişken bir daha soralım, hesabını verene kadar her gün soracağız. Bu halkın 128 milyar doları nerede? Allah aşkına, nerede bu para?

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – İlhan Kesici biliyor, ona sorun.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Merkez Bankasında olması gereken 128 milyar dolar gitmiş, biz de halkın parasını soruyoruz Sayın Milletvekili. Diyoruz ki: Bu dolarları hangi kurdan, hangi tarihlerde kime sattınız, kimlere sattınız? Bunun hesabını verin. Yani Türkiye'de 20 milyona yakın aile var, 20 milyona. (CHP sıralarından alkışlar) Aile başına 6.500 dolar düşüyor, Türk lirası olarak 54 bin lira. Yani burada konuşacağımıza aile başına kaybolan 56 bin liranın -Türk parası olarak- hesabını verin ama doğru düzgün açıklayamıyorsunuz çünkü "128 milyar dolar nerede?" sorusu iktidarın ayarını bozdu.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Maske düştü, maske. İlhan Kesici düşürdü maskeyi.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Tekrar soruyoruz: 128 milyar doları verdiğiniz, peşkeş çektiğiniz bu hesaplar kime ait, ne zaman ve hangi kurdan bu dolarları kimlere sattınız? 19 Mart 2021 Cuma günü... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hesabını veremezler Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, rica ediyorum, lütfen...

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Sayın milletvekilleri, 19 Mart 2021 Cuma günü 450 milyon dolar satın alan kişiler kimlerdir, bunlar hangi firmaların sahipleridir? Merkez Bankasında olması gereken 128 milyar doların ne kadarını -dolar- döviz geçiş garantisi ihalelerini alan firmalara sattınız? Bu firmalar ayrıca satın aldıkları dolarlar dışında devletten ne kadar dolar aldılar? Kimlere, hangi tarihte bu 128 milyarı sattınız, hangi kurdan verdiniz? Açıklayacaksınız, hesap vereceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, deprem vergileri kayıp, "Biz Bize Yeteriz" paraları kayıp, her şey kayıp. Siz Türkiye'nin on dokuz yılını kaybettiniz, az kaldı, gidiyorsunuz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 2 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Mehmet Ruştü Tiryaki

Ömer Öcalan

İzmir

Batman

Şanlıurfa

Mahmut Celadet Gaydalı

Züleyha Gülüm

Bitlis

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ömer Öcalan'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten birkaç gündür Türkiye'nin gündemini meşgul eden insan kaçakçılığı ülkede bilinen bir şey. Bu işin devlet eliyle, devlet kurumlarıyla yapılması değişik bir durum. Bölgede var “şebeke” diye biliniyor. Kimi yurttaşlar gidip başvuruyor; 6 bin avroya, 7 bin avroya, 8 bin avroya kimi bölgelerde bu işler yapılıyor ama bu işe, bu şebekeye devlet bulaştı, artık devlet şebekesi var; valilikler, belediyeler bu işin içinde. Bu, işin bir tarafı.

24 Haziranda milletvekili olarak seçildik, buraya geldik. Üzerimizde herhangi bir mahkeme kararı olmamasına rağmen şu an İçişleri Bakanlığı tarafından pasaportumuz verilmiş ama engelleniyor idari karar olarak. Meclis Başkanı Sayın Mustafa Şentop'la görüştük, ilgileceğini söyledi; birkaç defa da İçişleri Bakan Yardımcısı Sabri Erdil'le görüştük. Ha bugün, ha yarın, bir hafta sonra, on gün sonra... En son bana söylediği söz: “Vekil Bey, avukatlarınız ilgilensin.” Öyle bir yere gidecek hâlimiz de yoktur. Bu coğrafyada yüzyıllardır atalarımız yaşamış, şimdi biz yaşıyoruz, bizden sonra evlatlarımız yaşayacak ama ortada bir devlet ciddiyeti yok, bir devlet geleneği yok. Kurumsal yapıların tamamı tahrip edildi. 90'larda derin bir şiddet hissedilirdi, derin bir hukuksuzluk hissedilirdi ama devletin içerisinde kısmi bir ciddiyet vardı ama şu an devlet de kurumsal olarak çökmüş, şebekelerin yaptığı insan kaçakçılığını valilikler ve belediyeler yapmaktadır. (HDP sıralarından alkışlar) Bu da size yeter, yani ne diyelim, bu konuda, yolunuz açık olsun, gidiyorsunuz.

Bundan sonra, siyasal perspektif olarak iktidardan ziyade muhalefete bazı şeyler düşüyor; Kürt halkıyla, Alevi halkıyla hangi noktalarda biz bütünleşebiliriz? Demokrasiden bahsediyoruz, muhalefetteki arkadaşlarımız da bizler de, Anayasa'nın değiştirilmesinden, Alevilerin haklarından, Kürtlerin haklarından bahsediyoruz; ortak noktalarda buluşabilecek miyiz? Türkiye'nin geleceğini birlikte inşa edebilecek miyiz? Bundan dolayı muhalefetin daha cesur olması gerekiyor. Güçlendirilmiş parlamenter sistemden neyi kastediyorlar, bu halka açıklamak lazım. Kürt halkıyla, Alevi halkıyla, Türkmen'ile ve diğer tüm ötekileri ortak paydada nasıl buluşturacaklarının metotlarını yaklaşan seçim mahallinde açıklamaları gerekiyor. Çok geç kalmamaları gerekiyor çünkü biz ortak noktalarda buluşabiliriz.

AKP derin bir tarihte ıskaladı, siyasi İslam'ın gerçek yüzünü -kendini öyle tanımlıyor ya, siyasi İslam olarak kendini lanse ediyor- bu halka yaptığı zulüm, hakaret, gasp, iradesini elinden alma, Kürtlerin seçme ve seçilme hakkını elinden almakla kendini derin bir şekilde ifşa ediyor. Biz de bunu bölgede her yerde söylüyoruz, söylemeye devam edeceğiz. 28 Şubat mağdurları olarak geldiler, Kürt halkının onlarca belediyesini gasb ettiler, seçilen belediye başkanlarını cezaevine attılar, demokrasiyi bir köşeye bıraktılar, hukuku ortadan kaldırdılar ve siyasetçilere esir muamelesi yaptılar. 26 Nisanda da Sincan Cezaevi kampüsünde bir tiyatro başlayacak. Bu noktada demokrasi güçlerine, muhalefete çağrımızdır: Ortak noktada buluşabiliriz, ortak insani değerlerde buluşabiliriz. Bunların geç olmadan, ana muhalefet, diğer muhalefet ve toplum dışına itilen tüm halka anlatılması gerekiyor. AKP bir tarihi ıskaladı, AKP'nin yaptığı yirmi yıldır herkes tarafından biliniyor. Bundan sonra kazanamayacaklar ama o boşluğu dolduracak olan muhalefet, projesini, ortak noktaları bir an önce kamuoyuyla paylaşmalıdır, yeni bir demokratik sistemin inşasına katkı sunmalıdır.

Tüm halkımızı selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, 60'a göre yerimden bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kısa çalışma ödeneğinin yıl sonuna kadar uzatılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz evvel okudum, Sayın Cumhurbaşkanı daha önce, mart sonunda bitirileceği söylenen kısa çalışma ödeneğini nisan, mayıs ve haziran aylarına uzatmış. Bunu Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener her grup toplantımızda tekrar ediyordu, gerçekten esnaf da reel sektör de çok zor durumda. Teşekkür ediyoruz. İyi şeylere teşekkür ediyoruz. Yapmaya devam edin, biz de teşekkür etmeye devam ederiz ama haziran yetmeyecektir göreceksiniz, bunun yıl sonuna kadar devam etmesi hem reel sektör için hem esnaf için, küçük işletmeler için çok önemli. Bunu da buradan bir kez daha talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hayırlı olsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, kısa çalışma ödeneğinin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmasının işçiye yapılan büyük bir haksızlık olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kısa çalışma ödeneğinin uzatılması birçok siyasi partinin, sendikaların talebidir; bu yönüyle doğru ve olumlu ama yanlış olan bir şey var, ilk baştan ilk düğmeyi yanlış ilikledik. Kısa çalışma ödeneği nereden karşılanıyor? İşsizlik Sigorta Fonu'ndan. İşsizlik Sigorta Fonu işçinin kumbarası ve işçinin kumbarasından İşsizlik Sigorta Fonu'na el attığımız zaman -tükendi tükendi- yakında işlev göremeyecek hâle gelecek. Bu pandemi daha ne kadar sürecek belli değil. Patronlara katkıyı Hazine'den yapacaksınız, çok uluslulara Hazine'den yapacaksınız, 5'li çetenin vergilerini kanunla Plan ve Bütçe Komisyonunda affedeceksiniz, geçiş garantilerini ödeyeceksiniz, işçiye geldi mi "Getir bakalım kumbaranı." Siz, bir bayram günü torunuza "Getir kumbarayı." deyip kumbarayı açıp harçlık verin, bakalım torun size ne yapıyor? İşçiye yapılan büyük bir haksızlıktır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 253) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3490) esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesine "5368" ibaresinden önce gelmek üzere "16/6/2005 tarihli" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek	Hüseyin Yıldız	Hasan Baltacı
İstanbul	Aydın	Kastamonu
Ulaş Karasu	Mürsel Alban	İsmet Tokdemir
Sivas	Muğla	Hatay
Aysu Bankoğlu		Burcu Köksal
Bartın		Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Burcu Köksal.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 253 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz.

Peki, AKP'ye soruyorum: Gündeminiz ne zaman işçi, çiftçi, emekli, esnaf olacak? Pandemide kafeleri, kıraathaneleri, kahvehaneleri, lokanta ve restoranları kapattınız, sokağa çıkma yasağı getirdiniz, 65 yaş üstü ve 20 yaş altını aylarca evden çıkarmadınız ama sizin kongreleriniz yüzünden salgın pik yaptı, bütün bu emekler heba oldu. Peki, bir yıldır aç-kapayla perişan ettiğimiz esnafa ne verdiniz? En düşük BAĞ-KUR primi olmuş 1.055 lira, siz esnafa bin lirayı lütf gibi gördünüz. Esnaf bir yıldır kan ağlıyor. Size göre, lebalep kongrelerde bulaşmayan virüs esnafın dükkânında bulaşıyor. Pandeminin başında beri 125 bin esnaf işte bu kilidi vururken siz esnafa destek olmak yerine icralık ettiniz, icralık.

Bakın, seçim bölgem Afyonkarahisar'da esnafın hâli: Burası, tarihî Bedesten Çarşısı. Düğün, nişan, kına alışverişi; iğneden ipliğe, boncuktan düğmeye her şey satılır ve esnaf diyor ki: "Biz birikimimizi tamamen yedik, yüzde 80 zarar ediyoruz." Yine ayakkabıcılar çarşısı, Afyonkarahisar'da canlı bir çarşıydı; "Akşam beş oldu, siftah yok." diyor esnaf. Bir başka esnaf da şarküteri işletiyor Afyon merkezde, diyor ki: "İnsanlar artık peyniri gramla alıyor, işlerimiz kötü, esnaf borç içinde." İşte, esnafın hâli.

Peki, kafe, restoran gibi yerlerin kapanmasıyla işsiz kalan çalışanlara ne veriyorsunuz? Nisan ve mayıs ayları için 1.500 lira yani günlük 50 lirayla işçiye verdiğiniz değeri görüyoruz. Peki, soruyorum: Siz aylık 1.500 lirayla geçenebilir misiniz sayın AKP milletvekilleri? Lebalep kongreleriniz sonucu kırmızıya boyanan Türkiye haritasının bedelini esnafa ve çalışana ödetiyorsunuz siz.

Çiftçiye baktığımda görüyorum ki onu da umursadığımız yok. Çiftçi tüm borçları için yapılandırma isterken siz sadece 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Tarım Kredi Kooperatifinde takibe düşmüş 931 milyon liralık borca yapılandırma getirdiniz. Ama ne yapılandırma... Temerrüt dönemi için yüzde 18 faiz, taksitlendirme dönemi için yüzde 12 faiz. Çiftçi ne istiyor, siz ne yaptınız? Çiftçi “Borçlarımın faizi tümüyle silinsin, uzun vadeye yayılsın, en az beş yıl süreyle taksitlendirilsin.” diyor çünkü çiftçinin kazancı borcunu ödemeye yetmiyor, çünkü ithalat politikanız yüzünden çiftçi bitiyor, çünkü gübrede, tohumda, yemde, zirai ilaçta, akaryakıtta, elektrik ve su faturalarında zam üstüne zam yaparak çiftçiyi yokluğa mahkûm ettiniz siz. (CHP sıralarından alkışlar) Kredisini ödeyemeyen, üstüne de faizlerle borcu katlanan çiftçi iflas ediyor; tarlasını, traktörünü, hayvanını satıyor; haberiniz var mı?

Emekliler nasıl, bir de onlara bakıyorum: 13,5 milyon emeklinin 8 milyonu 2 bin liranın altındaki maaşla geçinmeye çalışıyor. Açlık sınırı 2.718 lira olmuş, milyonlarca emekli açlık sınırının altında yaşıyor ve Cumhuriyet Halk Partisinin mücadelesiyle emeklilere vermiş olduğunuz bayram ikramiyesini de yıllar boyunca yerinde saydırdınız. Ayrıca, banka emeklilerine bu bayram ikramiyelerini vermediniz ama iş garanti ödemelere gelince yandaşlarımızın kasasını dolduruyorsunuz. Esnafa bin lirayı layık görenler Avrasya Tüneli için 391,8 milyon lira garanti ödemesi yapıyorlar. 8 milyon emekliyi 2 bin liranın altındaki maaşla geçinmeye mahkûm edenler Osmangazi Köprüsü için 3,2 milyar lira garanti ödemesi yapıyorlar. Çiftçinin borcunu faiziyle isteyenler Kuzey Marmara Otoyolu için 1,4 milyar lira garanti ödemesi yapıyorlar. İşçiyi günlük 50 lirayla açlığa mahkûm edenler Yavuz Sultan Selim Köprüsü için 3,6 milyar lira garanti ödeme yapıyorlar ama keser döner sap döner, gün gelir hesap döner. Çiftçi ödeyemediği borç kâğıdıyla, esnaf paslanmış kepenk kilidiyle, üniversite mezunu işsizler diplomalariyle, iflas eden iş insanı iflas kararıyla, emekliler ceplerindeki son kuruşla sandıkta size hesap soracak.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü madde üzerinde 2 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3490) esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 4 - 5368 sayılı Kanunun 4’üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 4 - 2’nci maddede yer alan şartları taşıyan ve lisans belgesi başvurusunda bulunan mühendislere, lisanslı harita ve kadastro mühendislik faaliyeti yürütebilmeleri için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından lisans belgesi verilir.

Lisanslı harita kadastro mühendislik büroları kontenjan ve sayı sınırlaması olmaksızın il genelinde yetkili olmak üzere lisanslı mühendisin talep ettiği ilçede kurulur.

Lisanslı bürolar, meslek alanıyla ilgili mühendis, tekniker veya teknisyen unvanlarında en az 3 kişi çalıştırmakla yükümlüdür. Bu hüküm doğrultusunda çalıştırılanlardan en az birinin lisans sahibi dışında bir mühendis olması zorunludur.

Lisansların verilmesi, iptal edilmesi ve sicillerin tutulması ile lisanslı büro faaliyetlerinin denetimini yaparak uyarma, kınama, lisansın geçici veya sürekli iptali cezalarını vermeye Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce Kanun kapsamına giren işlem başvuruları elektronik ortamda alınır, eşitlik ilkesi gözetilerek iş dağılımı yapılır.

Kuruluş, görev, lisans verilmesi, iş dağıtımı, lisanslı büro yetkilendirmesi ve denetime ilişkin usul ve esaslar ile mekân, personel ve donanımlarına ilişkin hususlar yönetmelikte belirlenir.”

Gökân Zeybek	Hüseyin Yıldız	Ulaş Karasu
İstanbul	Aydın	Sivas
Mürsel Alban	İsmet Tokdemir	Aysu Bankoğlu
Muğla	Hatay	Bartın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İsmet Tokdemir’in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifiyle lisans belgesi alacak olanlarda aranan deneyim süresi beş yıldan on yıla çıkarılmaktadır. Yıl şartından ötürü lisans sahibi olamayan ancak serbest harita ve kadastro mühendislik ve müşavirlik faaliyeti yürüten ve yürütecek olan mühendisler iş alma ve meslek hayatlarını sürdürmede dezavantajlı duruma düşeceklerdir.

Değerli milletvekilleri, hem seçim çevremde hem de partim tarafından görevli olarak gitmiş olduğum şehirlerimizdeki ziyaretlerimde gördüm ki vatandaşlarımızın bir numaralı sıkıntısı ve gerçek gündemi aslında ekonomidir. Türkiye’yi on dokuz yıldır yöneten AK PARTİ Hükümeti ekonomik krizleri yönetememiş, yanlış adımlarla krizi daha da derinleştirmiştir, açıklamış oldukları kredi paketleriyle vatandaşlarımızı uzun vadede borçlandırarak geleceklelerini ipotek altına almıştır.

Tüm Türkiye’de olduğu gibi Amik Ovasının çiftçileri de mazot, gübre ve tohum pahalılığından güç bela tarlasını borca girerek ekebilmektedir. Çiftçilerimizle yaptığımız görüşmelerde ilettikleri bilgilere göre, artan gübre fiyatları nedeniyle buğday için dekar başına ortalama 150 liralık gübre atılıyor, bölgelere göre bu miktar artabiliyor veya azalabiliyor. Açıklanan gübre desteği ortalama 150 liranın sadece 16 lirasını karşılıyor.

Diğer taraftan, Amik Ovasında pamuk ekimine başlayan çiftçilerimiz ise hâlen geçen yılın pamuk destekleme primlerini alamamıştır. Bu mudur çiftçiyi desteklemek? Amik Ovasının yaklaşık üçte 2’si derin kuyulardan elektrik enerjisiyle çekilen suyla sulanmaktadır. Kuyulardaki su miktarının en çok sulamaya ihtiyaç duyulan yaz aylarında düşmesi, hem elektriğin pahalı olması hem de elektrikteki yüzde 32’lik vergi çiftçilerimizin belini bükmektedir.

Amik Ovası’nda 585 bin dekar arazinin sulanmasını sağlayacak olan, Hatay ve ülkemiz için hayati önem taşıyan Reyhanlı Barajı hâlâ bitirilememiştir. Sulama ve taşkın koruma maksadıyla 2010 yılında yapımına başlanan, 2015’te de tamamlanması beklenen Reyhanlı Barajı beş buçuk yıllık gecikmeyle de olsa 2020 yılında gösterişli bir şekilde açıldı. Ancak, yeterli su havzası oluşmadığından ve basınçlı sistem oluşturulmadığından hiçbir çiftçimiz “Bitti.” denilen barajdan tarlasını sulayamıyor. Menzelet ve Tahtaköprü’den geleceği söylenen su için yeterli çalışma hâlen yok. Basınçlı sistemle su üretimi

ve çiftçilerimizin tarlasına suyun ulaştırılması için kanal ve drenaj gibi herhangi bir çalışma yoktur. Arazileri toplulaştırma çalışmaları hâlen bitirilemedi. Görünen o ki en az çiftçilerimiz dört beş yıl daha barajdan tarlalarını sulayamayacak. Hâl böyleyken “Reyhanlı Barajı bitti.” demek vatandaşlarımızı yanıltmaktır. Eğer daha önce bitirilecek diyen varsa çıksın “Şu tarihte bitirilecektir.” desin. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Hatay devlet olmaksızın millet olmayı kendi hür iradesiyle tercih etmiş önemli bir ilimizdir. Hatay vergi vermede 8’inci, hizmet almada 56’ncı sıradadır. Maalesef hizmet almada 56’ncı sırada olan Hatay ilimizin 160 bin nüfuslu Defne ilçesinde hâlen devlet hastanesi yoktur. Çevre ilçelerdeki hastanelere gitmek zorunda kalan vatandaşlarımız geç müdahale yüzünden can veriyor. Hatay üvey evlat mıdır?

Suriye politikasıyla yaklaşık 600 bin Suriyeli nüfusu barındıran, tüm inanç ve kültürlerin kardeşçe yaşadığı, hoşgörü ve medeniyet diyarı olan Hatay’ımız, mutlu iller sıralamasındaysa maalesef ve maalesef sondan 4’üncü sıradadır diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tokdemir, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin altıncı fıkrasının “Kanunun kapsamına giren işlem başvuruları, elektronik ortamda alınır ve eşitlik ilkesi gözetilerek dağılımı yapılır.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekközeği

Ömer Öcalan

Züleyha Gülüm

İzmir

Şanlıurfa

İstanbul

Mehmet Ruştü Tiryaki

Mahmut Celadet Gaydalı

Hasan Özgüneş

Batman

Bitlis

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ METİN YAVUZ (Aydın) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hasan Özgüneş’in.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Merhaba arkadaşlar.

Şırnak’ın sorunlarına devam ediyorum. Dün bölge hastanesinden bahsetmiştim, “Beş yılda bitireceğiz.” demişlerdi ama hâlâ temeli atılmadı. Şırnak ilimizde şöyle bir yalana başvurmuşlar: “HDP’li İl Genel Meclis üyeleri imar için, su için, çevre düzenlemesi için karara engel oluyorlar.” Yalancının mumu yatsıya kadardır, size 2 belgeyi de gösteriyorum. Bu, imar belgesi ve geçmiştir; bu da su ve çevre düzenlemesi belgesi, o da geçmiştir ama hâlâ Belediye ve AKP’li yöneticiler bunun yalanını uydurmaya çalışıyorlar. Biraz ciddi olalım. Hizmet yapacaksanız sözünüzün eri olun; bu bir.

İkincisi, Şırnak’ta sağlık sorunları had safhada; hastane yetersiz, teknik eleman, doktor, tüm boyutlarıyla yetersiz. Düşünün, eşimi götürdüm diş hastanesine, Şırnak’ta, kanal tedavisi yapabilecek ne teknik var ne doktor var. Anjiyo bölümü konulmuş, teknik yok, doktor yok. Kadın doğum bölümünde haftada iki gün çalışıyor, başka da yok. Diyaliz bölümü Uludere ve Beytüşşebap Hastanelerinde hiç yok. Dolayısıyla, orada kayırmacı bir yaklaşım var. SAĞLIK-SEN var, oranın yöneticilerini devlet hastanesinin yönetim kuruluna alıyorlar. Liyakat son derece zayıf, yeterli eğitim verilmiyor. Bunlara çare bulmak için yine AKP Hükümetinden destek istiyoruz: Görevlerinizi layıkıyla yapınız.

Aile sağlık merkezleri ya yetersiz ya da sağlık ocaklarının binalarının hepsi eski, yenilerine ihtiyaç vardır. Silopi ilçemizde yeteri kadar doktor yok, Cizre ilçemizde enfeksiyon ve ocuk cerrahisi yok.

Değerli arkadaşlar, eğitim konusunda durum daha vahim. 2 bin ğretmen aığı var Şırnak'ta; okullar yetersiz, sınıf sayısı yüksek. 2 bin asil öğretmenin yerine ne yapılıyor? Geçici ğretmenler atanıyor. Onlar da mesleki eğitimden gememişler, yetersiz kalıyorlar. Bütün okullarda güvenlik elemanları olduğu gibi bir de yanlarına 1 polis daha vermişler. Sanki ilkokul, ortaokul öğrencileri bu ülkenin altına dinamit koyacaklarmış; polis denetiminde eğitim yapılıyor. İstismar olayları had safhada, uyuşturucu okullara girmiş, yeterince önlem alınmıyor; bu konuda sizleri uyarıyoruz.

Benim kymn barajı bu sene bitirildi; her taraftan su akıyor, çok büyük bir tehlike arz ediyor, her an büyük bir felakete karşılaşabiliriz, 5-6 köyü götürebilir, askerı karargahı götürebilir.

En son olarak, AKP Hükümeti soğana ve patatese sarıldı ve biz ilkokulda çocuklara bir Şey ğrettiğimizde "Bak, bu şu..." Arkadaşlar, bu soğan, bu da patates ama ne yapacak biliyor musunuz? Siz Urfa'da da Diyarbakır'da da o filmi grn. O rezaleti nasıl bu halka yaşattınız? Yiğidi kuru soğana muhtaç ettiniz. Sizi göndermek üzere size havale ediyoruz, gle gle gidin, gle gle. Bu sizi bitirecektir, onu bilin, sizi bitirecektir.

(Hatip tarafından AK PARTİ sıralarına patates ve soğan yuvarlanması)

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

TAMER DAĞLI (Adana) - Yakıştı mı sana ya?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Siz halka verirken yakışıyor mu? Halka verirken yakışıyor mu?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yakıştı mı sana bu?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – O rezaleti yapıyorsunuz halka. (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – nergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen milletvekili olarak bu davranışı nasıl yakıştırıyorsun acaba kendine?

BAŞKAN - 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Milletın oylarıyla gelmişsin, patates, soğan fırlatıyorsun.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Siz halka bu rezaleti yaşattınız.

BAŞKAN - 5'inci madde üzerinde 2 adet önerge vardır, nergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sizin nimete bile saygınız yok, nimete.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Siz çok saygılısınız!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hiçbir kutsala saygınız yok.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Siz saygıdan ne anlarsınız. (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – nergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3490) esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle 5368 sayılı Kanuna eklenen 4/A maddesinin sekizinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından; uyarma ve kınama disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin öğrenildiği tarihten itibaren bir ay içinde, lisansın geçici ve sürekli iptali cezasını gerektiren fiil ve hallerin öğrenildiği tarihten itibaren altı ay içinde disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde soruşturma başlatma yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallere, işlendiği tarihten itibaren iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.”

Gökân Zeybek

Hüseyin Yıldız

Ulaş Karasu

İstanbul

Aydın

Sivas

Mürsel Alban

İsmet Tokdemir

Ömer Fethi Gürer

Muğla

Hatay

Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergieye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ömer Fethi Gürer'in.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sıra sayısı 253 olan Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz.

2005 yılında çıkarılan bu kanunun bugünkü değişikliği bir ihtiyaçtan kaynaklanıyor. Önemli bölümünde sorunlarla ilgili düzenlemeler yapılsa da yine de yetersizlikler var.

Ben bu kanun vesilesiyle farklı bir konuya da değinmek istiyorum: Ülkemizde mühendislerin durumu. Mühendisin artık adı var, tanımı yok. Farklı branşlardan mezun binlerce mühendis iş arıyor. Ziraat mühendisi, gıda mühendisi, inşaat mühendisi, mimar, veteriner, iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunları iş bulamıyor.

Değerli arkadaşlar, bunun birden çok nedeni var ancak uygulanan politikaların da mühendislik mesleğini artık tanımının ötesine taşıdığına altını çizmek gerekir çünkü kamunun varlığı, mühendis okullarından mezun olanlara tecrübe ve iş edinme yönünden önemli avantaj sağladı. Özelleştirme sürecinde çok iş yerinin kapanması, mühendislerin çalışma alanlarını daralttı. Bugün bir mühendisin mezun olduktan sonraki bilgi birikimiyle özel sektörde çalışmaya başlaması ona işçi statüsünden öte bir farklılık yaratmıyor. Ne yazık ki bazı kurumlarda ve belediyelerde dahi temizlik işlerinde çalışan üniversite mezunlarının olduğu durum dikkate alındığında, mühendislerle ilgili de gerçek anlamda taban ücretini de belirleyerek bir düzenlemeye ihtiyaç var çünkü mühendislik imrenilen, olmak istenen ve o anlamda da insanların çocuklarını yönlendirdikleri bir alanken günümüzde işsiz kalmaları bu mesleklerin varlığını da tehdit ediyor. O işi yapanların yerine daha uygun, ucuz ya da düşük ücretlerle görevlendirmelere gidilmesi o alanlarda sorunların da katlanmasının yolunu açıyor.

Değerli arkadaşlar, mühendis, olduğu alanda üretime, çalışmaya, araştırmaya, AR-GE'ye katkı sunan kişidir aynı zamanda. Ne yazık ki ülkemizdeki mühendis işsizliğinin artması bu anlamda önemli ve ciddi boşlukların da doğmasına neden oluyor. Sayın Cumhurbaşkanı gençlerle yaptığı konuşmada diyor ki: “Kalifikasyonu iyi olanların okul bittikten sonra iş bulma şansları oluşur. Onun dışında her üniversite mezununa iş bulacak değiliz.” Özünde bu söyleyiş bile mevcut durumun bir yerde ikrarı yani üniversite mezunlarının iş bulamadıklarını kabul etmiş oluyor ama devleti yönetenlerin asli görevleri o konuda oluşan boşluğu ortadan kaldırmaktır. Ülkemizde bugün eğer mühendisler işsizse, bu, siyasi iktidarın uygulamalarının yanı sıra bu konudaki bakışıyla da doğrudan ilişkilidir. Eğer bir üniversite varsa, oradan mezun olunuyorsa onların da yaşamın içinde yer bulmalarının yolu mutlak surette açılmalıdır.

Değerli arkadaşlar, son bölümde iki konuya da dikkatinizi çekmek istiyorum. Maskeyle ilgili son günlerde -bildiğiniz gibi- kamuoyuna yansıyan bilgilerde, Çalışma Bakanlığının yaptığı incelemede bazı maskelerin güvenilir olmadığı, 40 ayrı firmanın maskesinin bu anlamda sorunlu olduğu ortaya çıktı. Keza, Bakanın benim verdiğim soru önergesine verdiği yanıt “70 maske üreticisinin incelendiği ve bunlardan 24’ünün fahiş fiyatla satış yaptıklarının görüldüğü” şeklinde. İşte sorunun bir nedeni de bu. Eğer kaliteyi, niteliği, bu anlamda sorumluluk alması gerekenleri sahiplenmezseniz, bu dönemde dahi, pandemide vicdansızca, ahlaksızca bu durumdan para kazanmayı düşünenler türer. Yirmi yıldır iktidarda olan bir partinin kendini muhafazakâr tanımlaması içinde tutmasına rağmen, eğer bu pandemi döneminde bir maskede dahi vurgun yaşıyorsa bu, ülkenin erdiği olumsuzluğun somut yansımasıdır. Acaba o güvensiz maskeyle kaç kişi öldü? Allah’tan korkusu olmayan bu insanları denetlemek bu siyasi iktidarın asli görevidir. Bunun için de bu konuda da yeterli çalışmaların yapılmasını iktidara öneriyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 5’inci maddesiyle 5368 sayılı Kanun’a eklenen 4/A maddesinin dördüncü fıkrasının (ç) bendinde yer alan “Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen hizmetler” ibaresinin “1 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenen hizmetler ile diğer kanunlarla kendilerine verilen görevler” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan
Çanakkale

Tamer Dağlı
Adana

Ahmet Özdemir
Kahramanmaraş

Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya

Arife Polat Düzgün
Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekece:

Önergeyle 5368 sayılı Kanun’a göre lisansın geçici iptaline sebebiyet veren faaliyet alanı dışında işlem yapma hükmünün daha anlaşılır hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı madde üzerinde 2 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekközeği

Ömer Öcalan

Mahmut Celadet Gaydalı

İzmir

Şanlıurfa

Bitlis

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştü Tiryaki

İstanbul

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Serpil Kemalbay Pekközeği'nün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; büyük bir ekonomik kriz ve pandemi krizinin içerisinde geçiyoruz ve bu krizlerin faturası âdeta işçilere, emekçilere ödetiliyor. İşçiler iş yerlerinde bu pandemi koşullarında dip dibe çalışarak pandemiye maruz kalırken öte taraftan 1 Mayıs'a doğru yaklaşıyoruz ve 1 Mayıs için yapılan çağrılar Hükümetin, kolluğun baskısıyla karşı karşıya kalıyor. Daha dün lebalep salonlarda toplantılar yapanlar, tarikatların cenaze törenlerinde tıklım tıklım bir araya gelenler bugün işçilerin, 1 Mayıs Platformunun pandemi koşullarına dikkat ederek yapmaya çalıştığı basın açıklamasına saldırarak, Sosyalist Dayanışma Platformu sözcüsü sevgili Sevtap Akdağ'ı ters kelepçeyle gözaltına alarak ve bütün işçileri, platform sözcülerini ve temsilcilerini gözaltına alarak işçilerin sesinin kısılmasını istiyor. İşçilerin sesinin kısılması aslında çok politik bir nedenle isteniyor çünkü çarkların dönmesi, sermaye birikim sürecinin devam etmesi, işçilerin canı pahasına bütün bu sürecin devam etmesi isteniyor ve zaten halkımız da coronavirüse teslim edilmiş durumda. Öte taraftan bir taraftan da çarklar dönsün isteniyor.

Biliyorsunuz, bir süredir bütün muhalefet partileri de halkımız da hep beraber kendi yöntemlerince, yordamlarınca soruyorlar “128 milyar dolar nerede?” diye. Bu soru, çok anlamlı bir soru çünkü 128 milyar dolar, Merkez Bankasında Türkiye halklarının rezervi. Bu kaynağı çarçur ettiniz; şeffaf olmadığı gibi, hesap da veremiyorsunuz. İşte, bu kaynağı niçin soruyoruz biliyor musunuz? Bu kaynağın tam da böyle bir ekonomik kriz ve pandemi krizi döneminde harcanması gereken yer, halklar içindir; işçiler, emekçiler, yoksullar içindir. Patates, soğan dağıttığımız, üstüne patates çuvalları attığımız yoksullara dağıtılması gereken, paylaşılması gereken, bölüştürülmesi gereken kaynak 128 milyar dolardır. Ama siz onu ne yaptınız? Yandaş şirketlerinizin borçlarını kapatarak, vergi muafiyetleri getirerek ve birilerine peşkeş çekerek buharlaştırdınız ve insanları, gerçekten, bu ağır koşullarda, cebindeki 12 lirayı eşine verip intihar etmeye giden, intiharı bir çare olarak, çözüm olarak gören bir hâle getirdiniz. Halkımıza umutsuzluk empoze ettiniz, gençlere umutsuzluk empoze ediyorsunuz.

Fakat çaresiz değiliz; aslında kaynaklarımız var, çaremiz var. Bu kaynakları doğru kullanmak kaydıyla şunların yapılması gerekiyor; bir an önce yapılması gereken, acil yapılması gereken şeyler şunlar: Örneğin, tüm işsizlere ve 3 bin liranın altında geliri olan herkese 3 bin lira doğrudan destek verilmeli, hemen şimdi verilmeli; bunu yapabiliriz. Kalıcı düzenleme olarak en düşük emekli maaşı 3 bin liraya çıkarılmalı; bunu yapabiliriz. Çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine 50 bin liraya kadar olan borçlarını silebiliriz. Kalıcı bir düzenleme olarak her hanenin suyunu, elektriğini, doğal gazını, telefon ve internet ihtiyacını ücretsiz hâle getirebiliriz. Kiraları 31 Aralık 2021'e kadar dondurabiliriz. 2021 boyunca işten çıkarmaları yasaklayabiliriz. Kısa çalışma ödeneği

şimdi birkaç ay daha uzatıldı ama 2021'in sonuna kadar uzatabiliriz ve ücretleri yükseltebiliriz ki bu, işçilerin kumbarasıdır. Yine, kod 29'la bugüne kadar işten atılan herkesin işe iadesini sorgusuz sualsiz gerçekleştirebiliriz ve kod 29'un mutasyon kodlarını da -hani, çıkardınız ya, 49, 46 vesaire- ortadan kaldıracaktır diyorum; çare bizim, çare bu Meclis olmalıdır diyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3490) esas numaralı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (2)'nci fıkrasında "birden fazla" ibaresinden sonra gelmek üzere "lisanslı" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gökân Zeybek

Hüseyin Yıldız

Hasan Baltacı

İstanbul

Aydın

Kastamonu

Ulaş Karasu

Mürsel Alban

İsmet Tokdemir

Sivas

Muğla

Hatay

Aysu Bankoğlu

Gürsel Erol

Bartın

Elâzığ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI TAHİR AKYÜREK (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Gürsel Erol'un.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bundan önceki, Genel Kurulda yaptığım konuşmayı yalnızca AK PARTİ Grubuna yönelik yapmıştım, bu konuşmamı da AK PARTİ Grubuna yönelik yapmak istiyorum çünkü gerçekten, AK PARTİ Grubunun kendi tarihini, kendi geçmişini bilerek bugün hangi noktada olduğumuzu değerlendirmesi lazım. Bizim aslında sizinle geçmişten gelen bir tarihli birlikteliğimiz var, 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı. Tabii, o zaman millî görüş gömleğiniz vardı ama şimdi millî görüş gömleğinizi çıkardığınız için o günleri unutmuş olabilirsiniz. 1974 yılında, Kıbrıs Barış Harekâtı sürecinde insanların gidip de askerlik şubelerinde gönüllü askerliğe yazıldıkları dönemde, vatani için, milleti için, devleti için, toprağı için, bayrağı için gönüllü askerliğe yazıldığı dönemde... Ama ne yazık ki bugünkü süreçte görüyoruz ki insanlar yurt dışına gitmek için, ekmeğini, işini, aşını yurt dışında kazanmak için oradan çoluğuna çocuğuna bakabilmek için, para gönderebilmek için... Belediyeleri aracılığıyla gri pasaportlar düzenlenerek insan kaçakçılığının yaşandığı dönemi yaşıyoruz. Yani öylesi bir dönemden böylesi bir döneme nasıl geçildi, öylesi bir zihniyetten böylesi bir zihniyete nasıl geçildi, öylesi bir süreçten bu sürece nasıl geçildi, gerçekten bunu değerlendirmek lazım.

Tabii, 1974 yılı Barış Harekâtı'nı bu ülkenin şanlı tarihine mal eden -Allah rahmet eylesin- dönemin Başbakanı Bülent Ecevit'e ve dönemin Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'a da şükranlarımızı ve aynı zamanda, Allah rahmet eylesin dilekelerimizi sunmak istiyorum. Çünkü ikisinin de ortak özellikleri vardı. Neydi ortak özellikleri? Bir, devlet adamıydılar; iki, gönül adamıydılar; üç, iyi siyaset adamıydılar ve bunların bir araya geldiği dönemlerde, işte 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı, bütün dünya, Avrupa ülkelerinin ambargosuna rağmen sonuçlanmış ve başarı kazanılmıştır.

Sayın milletvekilleri, 1974 yılı ile bugünü yine, ayrıca bir kıyaslamak isterim. Bugün, son haftalarda Türkiye'nin gündemine oturan en önemli işlerden biri, patates soğan dağıtılması. Şimdi, her fırsatta gerek Sayın Genel Başkanınız, Sayın Cumhurbaşkanı gerek parti grup sözcüleriniz, grup başkanlarınız, Cumhuriyet Halk Partisinin iktidar olduğu dönemlerdeki kuyruklardan bahsederler. Doğru. 1970'li yıllarda kuyruklar var mıydı? Kuyruklar vardı ama o gün olan o kuyruklar yoksulluktan kaynaklı kuyruklar değildi. Yani CHP'nin ve MSP'nin iktidar olduğu, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın yaşandığı dönemdeki kuyruklar yokluktan kaynaklı kuyruklardı. Avrupa ülkelerinin ambargosu sonucu Türkiye'ye gelmeyen doğal gaz gibi, petrol gibi, yağ gibi bazı ürünlerle ilgili ulaşım sıkıntısı vardı, insanlar bunlara ulaşmak için gerçekten kuyruklar oluşturuyordu. Ama bir fark vardı; herkesin cebinde parası vardı yani insanların alım gücü vardı, insanlar bulduğu zaman ulaşabildiği zaman ihtiyaç duyduğu ürünleri paralarıyla alabiliyorlardı. Ama bugünü değerlendirdiğiniz zaman yoksulluk var. Yani yokluk ile yoksulluğu birbirinden ayırmamız lazım. Bugün ne var? Marketlerde her şey var, ulaşabileceğiniz, temin edebileceğiniz, ihtiyaç duyabileceğiniz her şey var ama insanlarda para yok ama insanlarda alım gücü yok. (CHP sıralarından alkışlar) Esas tehlikeli olan bu, yani yokluk olabilir, yokluğu telafi edebilirsiniz ama yoksulluğu telafi edemezsiniz, yoksulluğu bu zihniyetle, patates dağıtarak, soğan dağıtarak çözemezsiniz. Şimdi, burada düşünülmesi gereken konular bunlar. Bir: Millî duruşunuz nereden nereye geldi? İki: O günkü kuyruklar ile bugünkü kuyruklar arasındaki farkı yaşatmanız lazım.

Bakın, ben bu Genel Kurulda birçok defa konuşma yaptım ve Türkiye'nin gündemini oluşturan konularda, bir siyaset malzemesi yapmadan, ülkenin değerleri üzerinden değerlendirmeler yaptım. Elâzığ'da insan ticaretiyle ilgili, belediyelerin gri pasaport düzenlemesiyle ilgili 3 tane belediyemizin adı geçti. Hiçbirini kalkıp kamuoyunda tartışmadım, tartışmaya açmadım, sorgulamadım; yalnızca, devlet geleneklerine uygun bir siyasetçinin yapması gerektiği gibi İçişleri Bakanlığına bir yazı yazdım. Soruşturmanın başlatılması gerektiğini, bunun siyasi muhatabının ben olmadığını ama İçişleri Bakanlığının soruşturmasının takipçisinin ben olduğumu ama sonuç itibarıyla bunun siyasi muhatabının AK PARTİ'nin Elâzığ milletvekilleri olduklarını açıkladım. Bugün itibarıyla Elâzığ'a İçişleri Bakanlığının müfettişleri geldi. Bakanlığın gelen müfettişlerinden, gerçekten hukuka dayalı olarak, siyasi bir ayırım yapmaksızın, insan ticareti boyutunun her yönüyle araştırılarak kime uzanırsa uzansın sonuna kadar üstüne gidilmesini beklediğimizi ifade ediyor, hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 7 ila 11'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde gruplar adına ilk söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Sayın Hüseyin Örs'e aittir.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; kanun teklifinin ikinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına konuşmak için söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, öncelikle şunu söyleyeyim: Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin bir meslek grubuyla alakalı kapsamlı bir kanun olması ve AK PARTİ'nin yasama rutini hâline getirdiği torba kanun usulünde olmaması teklifin en olumlu noktasıdır diyorum.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin tarafımıza ulaşmasıyla birlikte sektörde çalışan -lisanslı ve serbest çalışan- mühendislerin büyük bir kısmından öneri ve görüşler tarafımıza iletilmiştir. Bu durum ilk olarak şu sonucu göstermektedir: Lisanslı harita kadastro mühendisliği sistemi ilerleyemez ve sorun çözemez hâle gelmiştir. Bu durum hem hizmet yetersizliği yaratmış hem de meslek mensupları arasında kutuplaşmalara sebebiyet vermiştir. Bu alanda düzenleme yapılmasına dair uzun zamandır hem siyasi partilerden hem meslek kuruluşlarından hem de sivil toplumdan çağrılar gelmekteydi. Bu bağlamda çözüme yönelik bir kanun teklifinin gelmesi bizce olumludur ancak bazı noktalarda çekincelerimiz olduğunu da ifade etmek isterim. Görüştüğümüz teklifin sınavı kaldırması, LİHKAB'ların serbest mühendislik işlerini de yapabilecek olması, iş tanımlarının genişletilmesi, istihdam zorunluluğu getirilmesi kamuoyunda ve harita kadastro mühendisleri çevresinde genel olarak olumlu değerlendirilmiştir. Mevcut LİHKAB'lar ise kanuna genel olarak karşı çıkmaktadırlar. Bu noktada en temel husus, AK PARTİ iktidarının ve ilgili bakanlıkların LİHKAB gibi önemli bir kurum için sınav yapmayı ve yönetmelik yapmayı becerememiş olmasıdır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin ikinci bölümüne baktığımızda madde 7 ve madde 8 disiplin suç ve cezalarıyla ilgili teknik düzenlemeleri kapsamakta, madde 9'da daha önceden sınava girip büro açmaya hak kazandığı için lisanslı büro faaliyetleri yürütmek üzere devlet memurluğundan istifa edenlerin kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğüne başvurmaları hâlinde açıktan, naklen ve yeniden atama sayısı sınırlamaları uygulanmadan Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğü kadrolarına atanmalarının sağlanması öngörülmektedir. Lisanslı büro faaliyetlerini yürütmek üzere memuriyetten istifa eden mühendislere bir kereye mahsus memuriyete dönme hakkı tanıyan bu düzenleme, ilgili mühendisler açısından olumlu bir düzenlemedir ancak günümüzde harita mühendisleri alımlarının çok az olduğunu ve binlerce harita mühendisi genç arkadaşımızın işsiz olduğunu da belirtmek isterim. İstifa sonrası geriye dönecek olan mühendislerin sayısı ne kadardır? Bu mühendisler nerelerde değerlendirilecektir? Bu durum sonrası atama bekleyen işsiz harita mühendislerinin durumu ne olacaktır? Ertelenecek midir? Ertelenecek ise ne kadar süreyle ertelenecektir? Hâlihazırda zaten az olan harita mühendisliği atamaları, bu memuriyete geri dönüş sonrası daha da düşük seviyelere inecektir. Belki birkaç yıl alım yapılmayacaktır. Asıl cevaplanması gereken sorular ve çözüm bulunması gereken sorunlar bunlardır.

Değerli arkadaşlar, iyi bir şey yapmaya çalışırken binlerce genç işsiz kardeşimizi de düşünmek zorundayız. İşte bu yüzden, evvela üzerinde durulması gereken şey, okullarında başarılı olup mezun olan, KPSS sınavlarında aldıkları yüksek puanlarla açıkta kalan ve atanamayan genç işsiz harita mühendislerinin istihdamının sağlanmasıdır. Genç işsizliğin tavan yaptığı günümüz şartlarında, yeni bir sorun yaratmaktan ziyade, her iki tarafı da memnun edecek şekilde çözümler üzerinde çalışılması gerekmektedir. Devlet akli da zaten bunu gerektirir.

Değerli arkadaşlar, buradan iktidara mensup arkadaşlarımıza da bir şeyler söylemek isterim. İktidara mensup arkadaşlarımıza şöyle sesleniyorum: Siz "Türkiye uçuyor, ekonomimiz şahlanıyor." diyorsunuz, her gece yandaş televizyonlarda yorumcularınız büyük başarı hikâyeleri anlatıyor ama vatandaşın derdi bitmiyor, sorunları katbekat artmaya devam ediyor. Siz iktidarın sefasını sürüyorsunuz ama pandemi şartlarında çocuğuna tablet alamayan anneler, babalar sefa sürmüyor, cefa çekiyor. Ne zaman aşu olacağı belli olmayan insanlarımız sefa sürmüyor, cefa çekiyor. Geleceğe dair hayal kuramayan gençlerimiz sefa sürmüyor, cefa çekiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – İş aramaktan yorulup evine kapanan üniversite mezunu gençlerimiz sefa sürmüyor, cefa çekiyor. Mutfağında tenceresi kaynamayan ev kadınlarımız sefa sürmüyor, cefa çekiyor. Kirasını ödeyemeyen, primini yatıramayan esnafımız sefa sürmüyor, cefa çekiyor. Oy verip umudunu size bağlayan milyonlar çile çekiyor, hayat memat mücadelesi veriyor. Hülâsa, patatese, soğana muhtaç hâle getirilen milletimiz şahlanmıyor. Isıtıp ısıtıp önümüze getirdiğiniz, bu kürsüde ballandıra ballandıra anlattığınız, her akşam televizyonlarda gösterdiğiniz şahlanış masallarına artık kimse inanmıyor. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Siz varın gönlünüzce şahlanadurun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Sandık milletin önüne gelecek ve asıl şahlanış, sizin iktidardan gittiğiniz o gün başlayacak.

Son söz: Türkiye'nin, Kabine değişikliğine değil, iktidar değişikliğine ihtiyacı vardır diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Lütfi Kaşıkçı, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifiyle ilgili çok kapsayıcı, derinlemesine bilgi veren Mersin Milletvekilimiz Sayın Baki Şimşek Bey zaten bu konuyla ilgili detaylı bilgiler verdi. Ben de hazır bir mühendislik dalının problemlerinin çözümüyle ilgili bir yasal düzenleme yapılıyorken mühendis ve mimar arkadaşlarımızın da genel problemleri üzerine bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Ülkemizde ve dünyanın birçok köşesinde inşaat projelerinin hayata geçmesinde emeği olan maden, çevre, jeoloji, jeofizik, makine, elektrik, harita ve inşaat mühendisleri ile mimar ve şehir planlamacılarının zaten var olan, meslekten kaynaklı problemlerinin üstüne bir de pandemi sürecinin de etkisiyle daralan iş hacminden kaynaklı istihdam problemi eklenmiştir. Bu meslek gruplarında faaliyet gösteren arkadaşlarımızın problemleriyle ilgili bu kürsüde onlarca konuşma yapıldığını bilmekteyim ancak tekrarlamakta fayda olduğunu düşündüğüm bazı önemli hususları farklı bir bakış açısıyla yeniden dile getirmeyi önemli bulunmaktayım. Zira mühendislik hizmetlerinin kalitesi bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin hangi seviyede olduğunu gösteren somut bir göstergedir.

Değerli milletvekilleri, her alanda ihtiyacın tam olarak belirlenmesi ve bir program dâhilinde hareket edilmesi temel iş programının değişmez bir parçasıdır ancak özellikle mühendislik alanında ihtiyacın çok üzerinde mezun veren eğitim programını ısrarla, maalesef devam ettirmekteyiz. Mühendislik eğitimini veren mevcut üniversitelerin yanına sürekli yeni üniversiteler eklenmektedir. Oysaki mühendislik eğitimini verebilmek için laboratuvarlardan akademik kadroya kadar ciddi bir altyapıya ihtiyaç vardır. Gerekli mühendislik eğitimini verebilmek için önemli olan laboratuvar ve akademik kadrolardan yoksun bu üniversiteler sayesinde her yıl ihtiyacımızın çok üstünde mezun vermekte ve bu problem önümüzde çözüm bekleyen koca bir konu hâline gelmektedir.

Bakınız, şimdi sizlere üç farklı rakam vermek istiyorum: Birincisi, üniversitelerdeki mevcut mühendislik kontenjanı; ikincisi, hâlihazırda öğrenim gören mühendis sayısı ve son olarak da mühendislerin mezuniyet sayısı. 2020 yılında mühendislik programlarının kontenjanı 71.244 kişi olmuştur. Peki, şu an, hâlihazırda bu programlarda okuyan öğrenci sayısı kaçtır? 290 binin üzerindedir

fakat bu rakamlara başka fakültelere bağlı olan mühendislik programları dâhil değildir, onları da dâhil edersek sayı 300 binin üzerine çıkmaktadır. Üniversitelerdeki mevcut kontenjanı verdik, hâlihazırda okuyan öğrenci sayısını verdik; şimdi de mezun öğrenci sayısına bakalım: 2018-2019 yılında üniversitelerin mühendislik programlarından toplamda 61.696 kişi mezun olmuştur. Bakınız, 2018-2019 yılında sadece inşaat mühendisliğinden 12.083 mezun verilmiştir, sadece elektrik elektronik mühendisliğinden mezun sayısı 9.907'dir, sadece harita mühendisliğinden mezun sayısı 1.660'tur. Görüldüğü gibi, bu rakamlar ihtiyacımızın çok üstündedir.

Bir diğer sıkıntı ise çok düşük netlerle üniversitelerin mühendislik programlarına öğrenci yerleşmesidir. Bu ise hem mesleğe hem de programlara yerleşen arkadaşlarımıza önemli sıkıntılar yaşatmaktadır. O yüzden üniversitelerin mühendislik programları tekrardan ele alınmalıdır.

Bunun yanında, laboratuvar altyapısı ve akademik kadrosu tam olmayan bir üniversiteye artık, mühendislik programı açılmamalıdır. Tıpkı hastanesi olmayan bir üniversitede tıp fakültesi açılmadığı gibi laboratuvar altyapısı olmayan bir üniversitede de mühendislik programı açılmamalıdır.

Değerli milletvekilleri, mühendis ve mimarların istihdamıyla ilgili, önemli olduğuna inandığım birkaç hususu da dile getirip sözlerime son vereceğim.

Özellikle yurt dışı projelerinde çalışmak isteyen birçok mühendis ve mimar arkadaşımız olduğunu biliyoruz. Ancak bu arkadaşlar ile yurt dışı projeleri arasında köprü vazifesi görececek bir sistemin inşa edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, bu sistemin içerisine, yurt dışında çalışan arkadaşların alacak ve hak kayıplarından kaynaklı sıkıntılarını çözecek bir mekanizma da yerleştirilmelidir. Özellikle deprem riski olan yerleşim bölgelerindeki belediyelerin teknik kadrolarında muhakkak suretle jeofizik ve jeoloji mühendisleri istihdam edilmelidir.

Çevre Bakanlığımızın geçtiğimiz günlerde kamuoyuyla paylaştığı yeni bir düzenleme oldu. Bu yeni düzenlemede “Artık, binalarımıza kimlik belgesi verilecek.” diye bir ifade vardı. Bizim buradan Sayın Bakanımızdan da ricamız, bu yeni kimlik belgesini verme ruhsatı inşaat mühendisi ve mimar arkadaşlarımıza verilirse eğer, istihdamda da çok önemli bir rolü olacağını düşünüyoruz.

Ayrıca, yine, Çevre Bakanlığımız geçtiğimiz günlerde bir uygulama başlattı. Çevre Bakanlığına bağlı yeni inşaatlarda, yeni projelerde “genç mezun kontenjanı” diye bir kontenjan koydu. Bunun çok faydalı olduğunu düşünüyorum. Yine, kamuya alımlarda mühendis ve mimar kadroları ile tekniker kadrolarının kontenjanının artırılması gerektiğini düşünüyorum.

İftar vakti yaklaştı, o yüzden -kapsamlı bir konuşma hazırlamıştım- sözlerime burada son veriyor ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaşıkçı.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kerestecioğlu, buyurun.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

Sevgili harita kadastro mühendisleri, öncelikle sizleri gerçekten çok sevdiğimi, mesleğinize saygı duyduğumu ve hemen her etkinliğinize katılmaya gayret ettiğimi biliyorsunuz. Sizlerin arasında da bazı görüş farklılıkları olsa da bu teklifle ilgili meslek camiasında iç tartışmalara yol açmayacak şekilde net olması, istihdamda ayrımcılık ve kayırmacılığa yol açmaması, verilen hizmetin kamusal niteliğinin göz ardı edilmemesi konularında net olduğunuzu, tekelleşmeye karşı çıkararak katılımcı ve liyakata dayalı bir anlayışı benimsediğinizi biliyoruz. Sizin sorunlarınızın da gerçek çözümünün meslek odalarının özgürleşmesi ve önerilerinin kale alınmasıyla olacağına inandığımızı belirterek ve affınıza sığınarak bir başka konuya geçmek istiyorum.

Evet, bir başka konu: Kobani davası, küllerinden doğurulan bir dava Kobani davası. Hukuk, yargı vesaire anlatmayacağım çünkü hukuk konuşmak için ortada gerçekten hukukla ilgili bir şeyler olması lazım. Var mı? Yok. Çünkü öyle bir dava düşünün ki onlarca yurttaş yaşamını kaybetmiş ama dosyada tek bir yaralamanın nerede olduğuna, kim tarafından yapıldığına dair bilgi yok, otopsi raporu yok. Biz bunu açıkladıktan sonra mahkemenin savcılıklara yazı göndererek otopsi raporu, olay tutanağı, tanık beyanlarının alelacele gönderilmesini istemek aklına gelmiş. Bu yüzden kimse lafı dolandırmasın; Kobani davası, gündemi yine yoksulluk, pandemi, çözülmeyen Kürt sorunu, adaletsizlik gibi sorunlardan koparıp HDP'yle uğraşma planıdır. Ancak tabii ki biz bu davada boş durmayacağız. Bu davanın Hükümetin yönlendirmesiyle hazırlandığı gerçeğini ortaya koyacağımız gibi 6-8 Ekim olaylarında yaşananların asıl sorumlularının kimler olduğu da bu davada tartışılacak ve tabii ki gerçek failler de.

Ama bunu da bir kenara koyalım şimdi ve ben, size davanın bir başka hikâyesini anlatmaya çalışayım: 2015'te biz bu Parlamente'ye 81 vekille ve Türkiye'nin bütün renkleriyle geldik; bu coğrafyada yaşayan hemen her kimliğin, ezilen, dışlanan tüm kesimlerin iradesi olarak geldik. O günden bugüne tek başına iktidarı kuramayan ve koruyamayan AKP, eğer bu, bir demokrasi yarışına aslında HDP karşısında yenildi ancak bunu hiçbir şekilde hazmedemeyerek sadece HDP'ye değil, Türkiye'deki tüm muhaliflere adına asla demokrasi diyemeyeceğimiz bir kabus yaşatmaya çalıştı.

Bu yetmedi, ülkeyi kendinizin sandınız. Bakın, Ruhsar Hanım Bakanınıza; ülkeyi şirketi sanıp ucuz mal almış Bakanlığa. Apaçık yolsuzluk yapan Bakan dün gece yarısı görevden alındı ama sessiz sedasız görevden almak yetmez, öncelikle Yüce Divanda yargılanması gerekir. Bakanı yargılamayı düşünmezsiniz ama daha dün büyük bir hayranlıkla izlediğimiz, bize tiyatroyu sevdiren koca bir çınarı, Genco Erkal'ı yargılama fütursuzluğuna kadar götürdünüz işi. Hiç "Biz yapmadık, yargı yaptı." demeyin; siz yapıyorsunuz, siz yapıyorsunuz!

Başkanımız, ülkedeki her söz kendisine edilir sandığı için o hassas ruhuyla sürekli hakarete uğradığını sanmakta ve ardından yargı da hop diye kişilerin üzerine zıplamakta. İşte Kobani davasının hikâyesi de aslında bundan hiç farklı değil.

Biz bu yola arkadaşlar "Bizler HDP, bizler Meclise!" diyerek çıktık, sloganımız buydu. Peki, nedir, ne için var HDP? Şimdi sayacağım hiç kimsenin bizlerle aynı düşüncede olması, aynı yaşam tarzını benimsemesi gerekmiyor, zaten ezilenlerin sesi olmak için aynı düşüncede olmamız da gerekmiyor. Evet, nedir HDP, ne için var HDP? On yıl sonra, bugün Trabzon'da davası görülen, Hopa'da HES'lere karşı çıkarken öldürülen Metin Lokumcu için var HDP. "İstanbul Sözleşmesi yaşatır." diyerek yaşam hakkını tüm Türkiye'de savunan kadınların sesini çoğaltmak için var HDP. Kendini imtiyazlı sayanların cinayetleri de örtbas ettiği sisteme karşı Gülistan Doku'nun, Murat Oğraş'ın, Mısra Öz'ün, Nadira Kadirova'nın ailesinin yürüttüğü adalet mücadelesine omuz verenlerin partisidir HDP. Soma'da "Kaza değil, cinayet." diyenlerin partisidir HDP. "Bu yasalar hep Fatma'ya mı işliyor?" diye soran, işi, emeği için mücadele eden Migros işçileri ve tüm işçiler için var HDP. "Nevroz" alanında herkesin gözleri önünde polis tarafından öldürülüp de faili meçhul bırakılmak istenen Kemal Kurkut için var HDP. Dört Ayaklı Minare önünde "Savaşlar, çatışmalar, silahlar, operasyonlar bu alandan uzak olsun." diyoruz. Tarihsel mirasına sahip çıkmayanlar güvenli bir gelecek kuramazlar." dediği sırada kameralar önünde öldürülen, faili beş yıldır tespit edilmeyen Tahir Elçi'nin mücadelesini sürdürmek için var HDP. Cumartesi Annelerinin, Barış Annelerinin sesine ses olmak için var HDP. Savaştan canı yanan, yorulan, bıkan ve artık kimsenin evine ateş düşmesin diye barış isteyen herkes için var HDP. Biz "Kapımız açık, çözüm Meclisten çıkacak siyasi iradede." dedimiz hâlde, sırf siyasi bekanız için il binalarımızın önünde beklettiğiniz ailelerin de derdine derman olmak için var HDP. KHK'lerle

damgalanan, toplumdaki dışlanan tüm kesimlerin, 15 Temmuzdan sonra kaybedilenlerin, Yusuf Bilge Tunç'un, ayrımsız herkesin haklarını savunmak için var HDP. Anne babaları cezaevinde olan hasta çocuklar için var HDP. Siz bunların hangisiyle ilgilendiniz, hangi soruna çözüm buldunuz? Her gün 347 insan ölüyor tıktık tıktık toplu taşımalarda işe gitmek zorunda bıraktığımız insanlar için var HDP. Şu ülkede bir nebze olsun doğru dürüst bir şeyler olabilsin diye canla başla uğraşan sağlıkçılar, meslek odaları, barolar için var HDP. Ezcümle, HDP, Selahattin değil; HDP, Figen değil; HDP, Sabahat değil, Pervin değil, Gülten değil -hadi kendimi de sayayım- Filiz değil, Meral değil, Garo değil, Dilan değil, Çağlar değil, Ömer Faruk değil, İdris değil, İbrahim Ayhan değil ama aynı zamanda biziz, gerçekten biz HDP'nin sadece bir parçasıyız. HDP halktır, "Halk burada." diye işte bu yüzden söylüyoruz sürekli.

Bakın, size bir not daha düşeyim bitirmeden. Altı yıl önce "HDP'ye asla oy vermem." diyenlerin oranı yüzde 65 iken bugün bu oran yüzde 29. Hem de tüm yalanlara rağmen, beş yıldır süren medya ambargosuna rağmen hem de tüm fezlekeler, tüm davalara, o tüm Kobani yalanlarınıza, tüm kayıumlara, haksızlıkları görüp susanlara, ortak olanlara rağmen biz buradayız ve ne yapsanız olmuyor yani arkadaşlar, biz buradayız ve inanın mücadelemizden bir adım daha geri atmamak için buradayız ve burada olmaya da devam edeceğiz.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İkinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır. Soru işlemi yok.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 60'a göre söz talepleri var onları karşılayacağız.

Sayın Ünsal buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- *Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, coronanın dört hafta tam kapanma olmadan önlenemeyeceğine ilişkin açıklaması*

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, saray hükümeti coronayı neden önleyemiyor kısa başlıklarla anlatayım size:

- 1) Maskelerdeki kalite ve standart çok düşük. Ayrıca, maskenin yanlış kullanımı var.
- 2) Mutant virüslerin bulaştırıcılığı ve öldürücülüğü arttı.
- 3) Emekçi kesim, fakir kesim hem evinde hem iş yerinde kalabalık yaşıyor, iyi beslenemiyor, toplu ulaşım kullanıyor.
- 4) Hastalığı geçiren ya da aşılardan üç-dört ay sonra sönümleniyor, tekrar hasta oluyor.
- 5) Hastalık genç ve çocuklarda yoğunlaşıyor. Çocuklarda hastalık vakası beşte 1, yüz çocukta 2 çocuk da 2 yaş altı.

Ülkemizde aşı için 10 dolardan toplam 1,8 milyar dolar gerekli. Dört hafta kapatma tam olmalı, kapanmayla beraber vatandaşlara destek mutlaka sağlanmalı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Keven...

28.- *Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Yerköy'deki pancar çiftçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması*

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çorum Şeker Fabrikasının sınırları içinde olan Yerköy ilçemizin yüzlerce çiftçisi 2019 ve 2020 dönemlerinde oluşan pancar kota cezalarıyla baş başa bırakıldı maalesef. Herkesin bildiği gibi 2018 yılında tüm ısrarlarımıza rağmen özelleştirilen Çorum Şeker Fabrikası, bakın elimde gördüğünüz bu icra belgelerini çiftçilerimize göndermeye devam ediyor.

Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli çiftçilerin feryadını duymamaya devam ediyor. Pancara narh çıkmasından, mevsiminin kurak geçmesinden, hatta fabrikanın verdiği tohumun kalitesizliğinden kim sorumlu? Siz, birkaç tane holdingin patronunun mu Bakanısınız yoksa milyonlarca çiftçinin mi Bakanısınız?

Yozgatlı olmakla övünen Sayın Fuat Oktay'a buradan sesleniyorum: Bu üreticilerin sorunlarını lütfen duyun ve çözüm bulun. Bu kotaları iptal edemezseniz pancar ekecek çiftçi bulamayacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

29.- *Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, İstanbul Sözleşmesi'ni iptal edenlerin kadın cinayetlerinden sorumlu olduğuna ilişkin açıklaması*

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bursa'da Yunuseli'de Aygül Yıldız, İstanbul Esenler'de Yıldız Gül erkek şiddetinin son kurbanları oldular. Aygül Yıldız iki ay önce açtığı boşanma davası sürerken eşi tarafından katledildi, 8 yaşındaki oğlu yetim kaldı, anne babası acı içinde. Aynı gün katledilen Yıldız Gül'ün katili ise abisi çıktı.

İstanbul Sözleşmesi'ni on yıl boyunca uygulamayanlar, İstanbul Sözleşmesi'ni tartışmaya açanlar, İstanbul Sözleşmesi'ni iptal edenler; iptale karşı çıkmayanlar, susanlar, “Daha iyisini yapacağız.” diyenler; toplumsal cinsiyet eşitliğini YÖK'ün tutum belgesinden, MEB'in müfredatından çıkararak; tüm bunlara sesini çıkarmayanlar, hepiniz bu cinayetlerden ve sonraki her kadın cinayetinden sorumlusunuz, vebaliniz var.

İstanbul Sözleşmesi yaşatır.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

30.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Meclisteki itfaiye araçlarının yenilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, “128 milyar dolar nerede?” pankartını Hazine ve Maliye Bakanlığının bulunduğu binanın tam karşısındaki odama astım. Bir gerçeği size söyleyeyim ben, bir gerçek ortaya çıktı: Meclisin 2 tane itfaiye aracı var. 2 tane itfaiye aracının boğumları 4'üncü kata çıkamıyor Sayın Başkanım, bilmiyorum dinliyor musunuz beni? Meclisin bu itfaiye araçları eski milletvekillerinin binasına göre alınmış. Allah göstermesin eğer bu Mecliste yangın çıkarsa o itfaiye araçlarının boğumları o yangınları söndüremiyor. Ayrıca, itfaiye memurlarının 112 memurları gibi, sağlık memuru gibi görevinin başında olması gerekirken itfaiye erleri de yok. Yani, aslında, bir musibet bin nasihatten iyidir.

Sizden rica ediyorum, bu Mecliste yangın çıkmadan o itfaiye araçlarınızı yenileyin, itfaiye erlerinizi görevi başında tutun...(CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal, bunu yarın da söyleyebilirsiniz.

Sayın İlhan...

31.- *Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehirli çiftçilerin IPARD tarımsal desteğinden yararlandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

IPARD tarımsal desteklerinden...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sisteme girip durmayın, lütfen, rica ediyorum, söz vermeyeceğim.

METİN İLHAN (Kırşehir) – ...çok önemli bir tarım ve hayvancılık şehri olan Kırşehir talihsiz bir şekilde yararlandırılmamıştır. TR71 illeri arasında en fazla besi hayvanı ithalatı yapmasına ve en fazla yem bitkisi üretmesine, ihtiyacı olmasına rağmen, gerek zamanın Kırşehirli siyasetçilerinin yeterince konuyla ilgilenmemiş olması gerekse de iktidarın farklı gayelerle IPARD'tan yararlanmaya en fazla ihtiyacı olan Kırşehir'i kaderine terk etmiş olması çiftçimizde çok büyük tepkiyle karşılanmıştır. Şehrimiz tarımsal üretimine verilen destek ne yazık ki bu gibi sebeplerle oldukça cüzi miktarda kalmaktadır.

Buradan Tarım Bakanına sesleniyorum: Lütfen bir an önce bu ikili tavır ve uygulamalarınızdan vazgeçin; zira, Kırşehir çiftçisinin artık tahammülü kalmamıştır. Çiftçimizin evine, traktörüne ve emeğine göz koymaya kimsenin hakkı da yoktur, haddi de yoktur.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

32.- *Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin Çamlıyayla'da Nutuk'un okullarda dağıtılmasının yasaklanmasıyla ilgili soruşturma başlatıldığına ilişkin açıklaması*

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Mersin'in şirin ilçesi Çamlıyayla'da okullarda ücretsiz olarak Nutuk kitabı dağıtılmak istenmiş, İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü bu kitabın dağıtımına izin vermemiştir. İlçe Millî Eğitim Müdürü haddini aşarak akıldan, izandan yoksun bir açıklama yapmış, özü kabahatinden büyük bir olaya imza atmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, Türk milletinin vazgeçilmez değeri Mustafa Kemal Atatürk'tür. Nutuk'tan rahatsız olmak demek Millî Mücadele'den ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan rahatsız olmak demektir. Bugüne kadar hiçbir hadsizin yaptığı yanına bırakılmamış, bunun da yanına bırakılmayacaktır. Konunun başından beri takipçisiyiz. Bugün itibarıyla Çamlıyayla İlçe Millî Eğitim Müdürü görevden alınmış ve hakkında soruşturma açılmıştır. Hassasiyetlerinden dolayı İl Millî Eğitim Müdürümüz Adem Koca Beyefendi'ye, Sayın Mersin Valimiz Ali İhsan Su'ya ve Millî Eğitim Bakanımız Ziya Selçuk Beyefendi'ye teşekkür eder, saygılarımı sunar; Çamlıyaylalı ve Mersinli hemşehrilerime hayırlı olmasını dilerim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

33.- *Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 253 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin sağlayacağı faydalara ve bu çalışmaya emek verenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması*

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Vaktin daralmış olması nedeniyle kürsüdeki konuşmamdan vazgeçiyorum ve yerimden bir dakikada ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkanım, bu kanunla ilgili çalışmaya 2019 yılından itibaren devam ediyoruz, yaklaşık bir buçuk yıldan beri devam eden bir çalışma. İlk toplantısını 2019'un on birinci ayında yaptık ve bu toplantıya serbest çalışan harita kadastro mühendislerinden temsilciler, LİHKAB'tan temsilciler, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden temsilciler ve Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasından da temsilciler katıldı. Bütün bu çalışmalar neticesinde bu kanun teklifi hazırlandı. Bu kanun teklifiyle birlikte üniversitelerde aynı eğitimi alan, aynı bölümlerden mezun olan harita ve kadastro mühendisleri arasındaki çekişme ve sosyal problem giderilmiş oldu. İş potansiyeli düşük olan illerde LİHKAB açılmış

olacak, hizmet vatandaşın ayağına gitmiş olacak -bu çok önemli- rekabet ortadan kalkmış olacak, müşterinin mühendisi seçme hakkı ve müşteri memnuniyeti sağlanmış olacak, tekel oluşmayacak ve bunun gibi birçok faydaları olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Öncelikle bu çalışmaya emek veren gruptaki arkadaşlarımızın tamamına, Komisyondaki arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum ve harita ve kadastro mühendisi arkadaşlarımıza hayırlı olmasını diliyorum, hayırlı iftarlar diliyorum.

BAŞKAN – Ben de size teşekkür ediyorum, sağ olun.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 253) (Devam)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önergelerin işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

Şimdi, 2'nci sırada yer alan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 255)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 171 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 171)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 22 Nisan 2021 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.19

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

75'İNCİ BİRLEŞİM
21 NİSAN 2021 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 101'inci yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel gündemle görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu toplantıda yapılacak görüşmelerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin Grup Başkanlarına 10'ar dakika, grubu bulunmayan siyasi partilerin genel başkanlarına talepleri hâlinde 5'er dakika süreyle söz verilmesi ve bu Birleşimde başka konuların görüşülmemesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 20.04.2021 tarihli 74'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun,

21, 22, 27, 28 ve 29 Nisan 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

21, 22, 27, 28 ve 29 Nisan 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

253 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.03.2021 tarihli 65'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 255 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 31 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.04.2021 tarihli 71'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Plan ve Bütçe Komisyonu

21.04.2021 Çarşamba - Saat: 11.00

*Küresel İklim Değişikliği Araştırma Komisyonu

21.04.2021 Çarşamba - Saat: 13.59

*Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

21.04.2021 Çarşamba - Saat: 18.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

75'İNCİ BİRLEŞİM

21 NİSAN 2021 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 253) Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.03.2021) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 255) Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.04.2021) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

4.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

8.- S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğü'nün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

12.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

14.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

16.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

17.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

18.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

22.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

63.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

64.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

65.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

66.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

67.- (S. Sayısı: 256) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3264) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

68.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

69.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

70.- (S. Sayısı: 259) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

TBMM Basımevi/2021